

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE 5. OKTOBRA 1954 USTANOVILO KOMUNISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI, IN »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVILO OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

GLAVNI UREDNIK JOŽE SMOLE
ODGOVORNI UREDNIK DUŠAN BENKO

P R V A I Z D A J A

Zahvala ZZB NOV Jugoslavije

BEOGRAD, 31. jul. (Tanjug). Predsednik Arabske federacije združenja borcev in vojni žrtve general Mohamed Safwat je poslal ZZB NOV Jugoslavije naslednjo brzojavko:

»Izrekamo vam globoko zahvalo za vašo brzojavko, s katero ste nam poslali čestitke ob 15-letnici slavne egiptiske revolucije. Zahvaljujemo se za svojo podporo, ki jo dajete arabski stvari.«

Pomoč Turčiji

BEOGRAD, 31. jul. (Tanjug). Žvezi odbor jugoslovanskega Rdečega križa je poslal danes Rdečemu polmeseču Turčije 300 odev in 20 šotorov kot pomoč za odstranitev posledic potresa.

Začetek 35. kongresa PEN kluba

ABIDJAN, 31. jul. (Afp) — Tu se je danes začel 35. svetovni kongres mednarodnega PEN kluba, na katerem sodeluje 20 delegatov iz 33 držav Afrike, Evrope, Azije in Amerike. Na otvoritvi kongresa je bil tudi predsednik Sionističnega obala Houphouët Boigny. Med jugoslovanskimi predstavniki je Mira Mihelič.

Odloženo formiranje nove jordanke vlade

AMMAN, 31. jul. (Reuter). Po vestih iz uradnih virov so za nedolgočasno odložili ustanovitve jordanke vlade. Zakaj, tega niso povedali. Menijo pa, da bodo novo vlado lahko ustanovili šele po konferenci zunanjih ministrov arabskih držav, ki se bodo sešli jutri v Kartumu.

Pogovori med ČSSR in ZRN obnovljeni

PRAGA, 31. jul. (Tanjug). V češkoslovaškem zunanjem ministrstvu so se danes nadaljevali pogovori s predstavnikoma vlade o ustanovitvi stalnih trgovskih misij v Pragi in Beogradu. Pogovori so bili pretrgani koncem prejšnjega tedna, ko je glavni zunanjskopolitični pooblaščenec Egon Bar odpotoval v Bonn na posvet. V soboto pa se je vrnil v Prago.

Glavna problema, ki prevladujeta na teh pogovorih, sta tako imenovana berlinska klavizura in vprašanje takšne pristojnosti, kaj imajo bodoče stalne trgovske misije. Zdi se, da bi berlinska klavizura (priznanje Zahodne Berlina kot sestavnega dela Zahodne Nemčije, pri čemer vztraja Bonn) lahko prebruhnila, da bi priznala do sedanjih praks. Če se bo to potrdilo, bi bilo to znamenje, da Bonn ne vztraja več tako trdovratno pri tej zahtevi, ki jo je prej pogosto ultimativno postavljala na pogovori, posebno s socialističnimi državami.

»Zarotniška klika« na Kitajskem

PEKING, 31. jul. (Tanjug). Teoretično glasilu CK KP Kitajske »Rdeča zastava« piše danes, da so nekatere visoke partijske in vojaške osebnosti na Kitajskem organizirale »zarotniško kliko«, katere namen je bil prevzeti nadzor nad vojsko in se upreti Mao Če Tungu. Za glavna organizatorja je »Rdeča zastava« razglasila bivšega načelnika generalnega štaba Lo Džui Cinga, o katerem domnevajo, da je bil odstavljen v jeseni 1965. leta, kmalu potem, ko je bil imenovan za podpredsednika nacionalnega obrambnega sveta. Njegovo dejavnost povezujejo z imenom maršala Peng Te Huaia, obrambnega ministra, odstavljenega isto leto, ko je Lo Džui Cing postal načelnik generalnega štaba. Očitajo ji nam, da sta dajala prednost vojaški tehniki, zapostavljala pa politični faktor v vojski.

UMIK IZ DEMILITARIZIRANE CONE — Pred dnevi so Američani že drugič vpadli v demilitarizirano cono med Južnim in Severnim Vietnamom. Ko so se pozneje umaknili, so kolono ameriških vojakov napadli pripadniki osvobodilne fronte in ji prizadeli hude izgube. Na sliki so ranjeni marinci med umikom. Telefoto: UPI

Bull išče rešitev glede bodočega statusa kanala

ZAR se strinja z razmestitvijo opazovalcev, ne prizna pa črte premirja po sredini Sueza

KAIRO, 31. jul. (UPI, Tanjug, MENA). Vodja skupine opazovalcev OZN, ki nadzorujejo premirje, norveški general Odd Bull, se danes nadalje pogovarja z egiptovskimi funkcionarji, z namenom, da bi našli sprejemljivo rešitev zastran bodočega statusa Sueškega prekopa, kjer je položaj še vedno napet.

General Odd Bull je prišel v Kairo večeraj popoldne. Danes naj bi šel na obhod po Sueškem prekopu, kjer so na zahodnem bregu razpostavljeni opazovalci OZN. Po tem se bo drugič sestel s podsekretarjem v egiptovskem zunanjem ministrstvu Salahom Goharjem.

Katarski list »Al Gumhuri« piše danes, da je Salah Gohar na prvem sestanku z generalom Oddom Bullom ponovno zatrdil, da se ZAR strinja z razporeditvijo opazovalcev OZN ob prekopu, zavrnil pa je izvedbo triletnega, da pokaže črta premirja po sredini Sueškega prekopa. Egipci so dal vedeti, da bo imel za kršitev premirja sleherni poskus Izraelcev, da bi spustili čolne na prekop, in da bo videl v tem upravičen povod za začetek vojskovanja. ZAR trdi, da teče črta premirja po vzhodnem bregu prekopa in da spada prekop sam k egiptovskemu ozemlju.

Po splošnem prepričanju sta bila Sueški prekop in sedanjí položaj na Srednjem vzhodu glavni točki dnevnega reda na večerajšnji seji vlade ZAR, ki ji je predsedoval predsednik Gamal Abdel Naser. Seja vlade je trajala skoraj štiri ure. Udeležil se je tudi pomočnik predsednika Naserja za zunanje zadeve Mahmud Fawzi, ki se je pravkar vrnil iz New Yorka z zasedanja generalne skupščine OZN.

Sodijo, da je Fawzi najverjetneje poročal vladi o debati, ki se je razvila na izrednem zasedanju generalne skupščine. Medtem pa v Kairo vrvi živahna diplomatska dejavnost pred jutrišnjo konferenco zunanjih ministrov arabskih držav, ki se bodo sešli v Kartumu. Med ministri, ki naj bi prispele danes v Kairo, so jemenski zunanji minister Mohamed Salam, vršilec dolžnosti irskega zunanjega ministra Ismail Karialah in sirski zunanji minister Ibrahim Mahos; ti vodijo delegacije svojih držav na kartumski konferenci.

Podsekretar v egiptovskem zunanjem ministrstvu Ahmed Hasan el Fiki je večeraj sprejel kitajskega veleposlanca v Kairo Huang Huija. O čem sta se pogovarjala, niso po-

Rasni nemiri so zajeli še štiri ameriška mesta

Detroit se je umiril, na vrsto prišli Milwaukee, Portland, Wichita, Riviera Beach

NEW YORK, 31. jul. (Tanjug, UPI). Sinoči so poslali močne policijske okrepitve v Brooklynu, eno od newyorških občin, kjer nevarno naraščajo neredi v črnih četrtih. Policija, ki je v stanju popolne pripravljenosti, je preplavila ta naselja. Dobil je ukaz, naj najodločneje poseže vmes. Na področje, kjer so trenutno najhujši neredi, je večeraj prišel tudi newyorški župan Lindsey, takoj potem, ko se je vrnil iz Washingtona, kjer je bil na sestanku nove, pravkar ustanovljene federalne komisije za preučevanje rasnih nemirov.

Iz Detroita poročajo, da so regularne čete večeraj zapustile prizorišče nemirov. Medtem ko se položaj v Detroitu umirja, so izbruhnili rasni nemiri v štirih drugih ameriških mestih: Milwaukeeju, Portlandu, Wichiti in Riviera Beachu. V Milwaukeeju, država Wisconsin, so poklicali nacionalno gardo, naj pride na pomoč policiji v severnem delu mesta, kjer so sinoči streljali črni ostrostri in metali zažgalne bombe. Nekaj policista so ubili, medtem ko je bilo pet

● Nadaljevanje na zadnji strani

102 ubita, 5000 ranjenih, 80 000 ljudi brez strehe

To so uradni podatki o potresu v Caracasu, vendar mrtvih najbrž več — okrog 270

CARACAS, 31. jul. (Reuter, AFP). V uradnih krogih se bojuje, da je potres, ki je v soboto zvečer prizadel Caracas in bližnje kraje, terjal kakih 270 človeških žrtve. Uradno zdaj navajajo, da sta mrtva 102 človeka, domnevajo pa, da je pod razvalinami kakih 150 hiš še 170 žrtve.

Gouverner prizadetega področja Raúl Valera je rekel, da je 200 ljudi izgubilo življenje samo v Caracasu. Hujše ranjenih je kakih 2000, laže ranjenih pa 3000.

Ciklonsko deževje na prizadetem področju zelo ovira reševanje in odstranjevanje ruševin, kakih 80.000 ljudi, ki so ostali v tej katastrofi brez strehe, pa je sprično neurja izpostavljen novim nevarnostim.

Vladna komisija, ki jo je takoj po potresu ustanovil predsednik Leoni, je objavila, da v 60 hišah v Caracasu ni več močnega stanovanja. Reševalne ekipe noč in dan odstranjujejo razvaline.

Venezuelski predsednik je sinoči napovedal, da bodo

Trojni pogovori v Teheranu končani

TEHERAN, 31. jul. (Reuter). Voditelji Irana, Turčije in Pakistana so danes končali dvodnevne pogovore, na katerih so dosegli popolno soglasje o krizi na Srednjem vzhodu in o regionalnem sodelovanju. Pakistanski predsednik Ajub Khan in turški premier Sulejman Demirel, ki sta se udeležila pogovorov, sta danes odpotovala v svoji državi.

Iranski šah Mohamed Reza Pahlavi in premier Amir Abas Hoveida sta se danes vrnila v Teheran z letovišča ob Kaspijskem jezeru Ramšar, kjer je bil trojni sestanek.

Sporočilo o rezultatih trojnega sestanka se med drugim zavzema za umik izraelskih čet z okupiranih arabskih ozemelj.

76 žrtve na »Forrestalu«

SAIGON, 31. jul. (Reuter). Še vedno niso natančno ugotovili, koliko žrtve je terjala katastrofalna eksplozija na letalonosilki »Forrestal«. Kakor so prej sporočili, je bilo ob življenju 71 ljudi, 78 je bilo ranjenih, 112 pa jih pogrešajo. Predstavniki ameriškega vojskega poveljstva pa je danes povedal, da je mrtvih 76, ranjenih 64, pogrešanih pa 69.

Niso povedali, od kod ta razlika v številu pogrešanih, domnevajo pa, da so nekatere mornarje, ki so jih šteli med pogrešane, našli na ladajah, ki so pripile na pomoč »Forrestalu«.

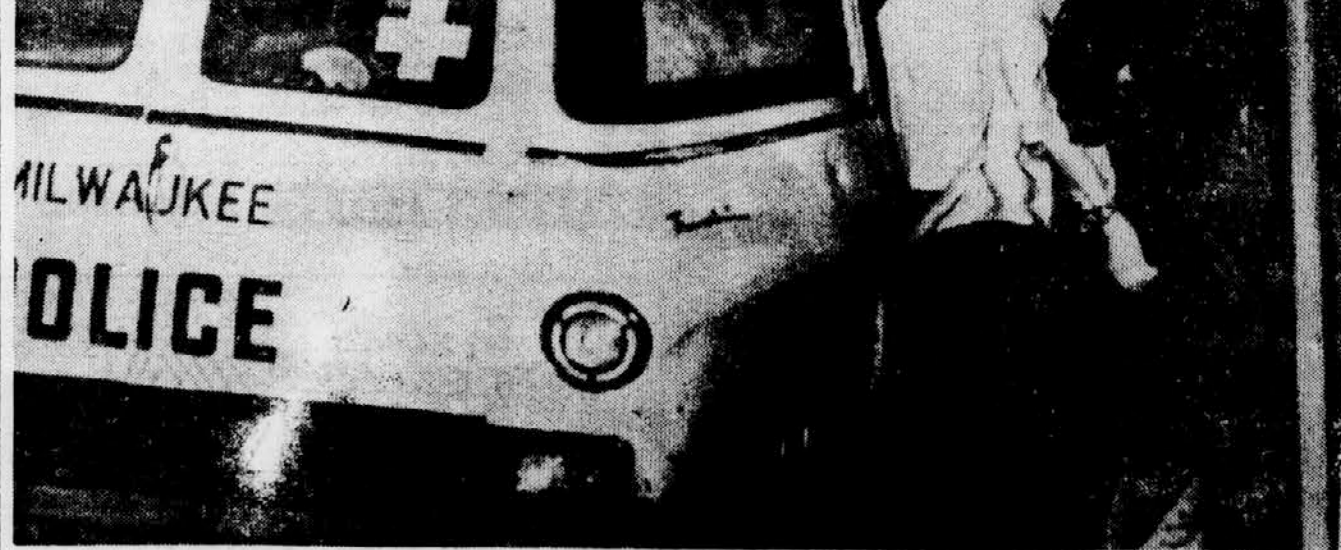
Bolniška ladja, na katero so vkrcali mrtve in ranjene s »Forrestala«, se je zasedla v pristanišču Da Nang. Letalonosilka »Forrestal« pa plove proti oporišču na Filipinih.

Clifforda in Taylorja sprejeli za demonstracijami

WELLINGTON, 31. julija. (Reuter). V glavnem mestu Nove Zelandije so z demonstracijami sprejeli Johnsonovega svetovnega Clarka Clifforda in bivšega ameriškega veleposlanca v Saigonu Taylorja, ki sta prispela sem, da bi se pogovarjali z vladnimi funkcionarji o vojni v Vietnamu. Demonstranti so zahtevali, da je treba napraviti vietnamski vojni konec, čemur je ZDA dala svobodo.

Clifford je izjavil, da se bo ameriška delegacija pogovarjala s premierom Holyoakom in drugimi člani vlade, da pa ne bo silita novezeleandske vlade, naj pošlje nove vojske v Vietnam. Pripomnil pa je, da je v Vietnamu potrebnih še več vojakov.

● Nadaljevanje na zadnji strani

NEMIRI TUDI V MILWAUKEEU — Vaj rasnih neredov zajema nova in nova ameriška mesta. Neredi so izbruhnili tudi v Milwaukeeju v zvezni državi Wisconsin. Na sliki vidimo policista, ki sta med očiščenjem ene od ulic v mestu, prišla tudi nekega belega mladeniča. Telesoto: UPI

Nasprotujoče si ocene U Tanta in Ruska o vietnamski vojni

U Tant: Vietnamci ne sodelujejo v nobeni komunistični agresiji
D. Rusk: predsednik Johnson ne namerava ustaviti bombardiranja

NEW YORK, 31. jul. (Tanjug). »Prepričan sem, da se vietnamska vojna ne more končati toliko časa, dokler ZDA in njihovi zavezniki ne priznajo, da Vietnamci ne sodelujejo v nobeni komunistični agresiji, ampak da se borijo za nacionalno neodvisnost.« S temi besedami se je generalni sekretar OZN U Tant obrnil sinoči na delegate iz 34 držav na četrti svetovni konferenci v Greenboroughu v Severni Karolini.

V svoji analizi položaja v krizi, je poudaril U Tant. Ureditve krize v Vietnamu in na Srednjem vzhodu je zanj pogoj za nadaljnje sporazumevanje med dvema glavnima državama na svetu in za ublažitev napetosti med Vzhodom in Zahodom. Kakor je rekel, sporazumevanje dveh velikih samo po sebi ne more ustvariti miru v raznih koncih sveta, a vendar je to prvi nujni korak, ki bi bržčas pozitivno vplival tudi v svetovni organizaciji.

Zavzel se je za boljše odnose med Sovjetsko zvezo in ZDA in pri tem znova sprožil problem Kitajske. »Pre-

pričan sem,« je rekel, »da se bo na to sodelovanje razširilo tudi na LR Kitajsko. Ta država se je nedavno vključila v atomski klub in napredek, ki ga je dosegla v razvoju atomskega orožja, je presenetljiv. Kvalificirane opazovalce v ZDA in drugod. Če bo Kitajska še naprej izolirana in če si bodo prizadevali preprečiti, da bi imela normalne stike z drugim delom sveta, v tem ni mogoče videti posebnega obeta za mir in varnost na svetu. Mislim, da bi morala Kitajska enakopravno z drugimi zavzeti svoje mesto v mednarodni skupnosti. Čim prej se bo to zgodilo, tem bolje bo,« je rekel na koncu U Tant.

Kakor je povedal ameriški državni sekretar Dean Rusk, je sovjetski premier Aleksej Kosigin prejšnji mesec v Glasborou deljal predstavitelju Johnsonu, da bi se lahko pogovori o prenehanju vietnamske vojne začeli takoj, kakor hitro bi ZDA brezopojno opustile bombardiranje DR Vietnam. Pri tem Kosigin ni omenil ameriške zahteve, naj bi Hanoi recipročno omejili svojo vojaško dejavnost na jugu. Rusk je v televizijskem intervjuju potrdil, da predsednik Johnson ne misli ustaviti bombardiranja, dokler Hanoi ne bo pripravljen zmanjšati svojo vojaško dejavnost. »Stvar je v tem, da moramo prej vedeti, kakšen bi bil dejanski učinek opustitve bombardiranja,« je rekel Rusk, ki je tudi tokrat govoril o »odklonitnem stališču Hanoia« in »velikih prizadevanjih ZDA, da bi privlekle komuniste za konferenco mizov.«

U TANT

DEAN RUSK

Turizmu zdaj lepo kaže: gneča ob jadranski obali

Zmogljivosti za nastanitev gostov še niso zasedene, se pa zadnje dni dobro polnijo

LJUBLJANA, 31. jul. Večerajšnji dan so zaznamovali na obmejnih prehodih med Italijo in Jugoslavijo rekordno število potnikov. Na štirih poglavitnih prehodih, pri Škofljah, na Fernetičih, na Pesku in v Lazaretu, je prešlo mejo po približnih računih nad 300.000 ljudi. Poleg italijanskih in jugoslovanskih državljanov je bilo med potniki tudi mnogo tujih turistov.

Podatki iz turističnih središč v Sloveniji kažejo, da se začnajo uresničevati pričakovanja, ki so jih turistični delavci gojili na pragu mednarodnega turističnega leta. Hoteli, okrevajoča in kampinjska na Slovenskem Primorju, na Gorenjskem in v drugih turističnih krajih se polnijo. Na področju Pirana so zmogljivosti izkoriščene s 95,4 odst., hoteli v Portorožu so v glavnem polni. Tudi blejski hoteli so polni, kampinjski in zasebne sobe v hišah pa so zasedene 70-odstotno.

Kolone avtomobilov, ki se tle dni premikajo proti Kvarnerju, Istri in Dalmaciji so skoraj dvakrat večje od tistih, ki se vračajo proti zahodnim mejam. Iz tega sklepajo, da bo največja izmenjava turistov popolnoma večno zmogljivosti na Jadranu. Samo na kvamerskem področju in ob istrski rivieri je zdaj okoli 150.000 turistov. Med tujimi vozili, ki križajo te dni proti morju, je največ nizozemskih. Po številu nočitev so Nizozemci zdaj na prvem mestu, po absolutnem prometu so imeli več nočitev samo turisti iz ZR Nemčije, Avstrije in Velike Britanije.

●●● Nadaljevanje na zadnji strani

Pet kitajskih novinarjev spet v zaporu

HONGKONG, 31. jul. (Reuter). V Hongkongu so znova zaprli pet kitajskih novinarjev, ki bodo ostali zaprti do 21. avgusta, ker so se udeležili nedovoljenega zborovanja in so imeli »hujskaške govor«.

Kitajske dopisnice so aretirani v noči od sobote na nedeljo, po neredih v Cowlou. Med njimi je tudi dopisnik kitajske agencije Hsinhua.

Dopisnika te agencije Hsia-jo Pinga so zaprli pred dvajsetimi dnevi in ga obsodili na dve leti zapora, ker se je udeležil nekega ilegalnega sestanka.

Preveč zakonov

Prepogosto se izgubljam v pragozdu predpisov. To pa ni edina in tudi ne največja slabost naše dosedanje zakonodaje. Še slabše je, ker v njej ni najustrežnejše izražen položaj delovnega človeka v samoupravljanju, ker zadržuje v sebi elemente starih in novih sistemov. Zaradi tega predstavlja izpopolnjevanje našega zakonodajnega sistema eno izmed neodložljivih nalog vseh skupščinskih in drugih teles.

Predvsem bo treba na novo precizirati nekatera izhodišča in koncepte federalne in republiške zakonodaje. Ustava v tem pogledu sicer izraža temeljno idejo. Pokazalo pa se je, da samo to ni dovolj. Tako pri nas vse doslej nismo imeli samostojne republiške zakonodaje. Ta je bila bolj ali manj privrsek zvezne zakonodaje, kar pa seveda ni v skladu z doseženim razvojem družbenih odnosov pa tudi ne z ustavnimi principi.

Prav tako ni normalno, da skušamo v samoupravljalški družbi, kakršna je naša, še vedno vse odnose, vse dejavnosti, regulirati predvsem s predpisi. To je brez dvoma posledica starih in še vedno razmeroma močno prisotnih mnenj, da je lahko družba toliko bolj organizirana in popolna, kolikor več zakonov ima. Zaradi tega so posamezna področja družbene dejavnosti pravno bolj uokvarjena, kot bi bilo treba, zaradi tega imamo še kar preveč zakonov, ki preprečujejo sproščanje večje iniciative posameznih delovnih organizacij združenj itd. Svojevrsna značilnost in nevzdržnost posameznih naših zakonov je v tem, da podrobno naštevajo predvsem, kaj sme kdo delati, ne pa česa ne sme. Samo za direktorje imamo n. pr. preko 500 zakonskih določb, ki zlasti določajo, kaj smejo in česa ne smejo delati.

Prav tako tudi zakonska določila o sredstvih delovnih organizacij predvsem ukazujejo, kaj vse morajo delovne organizacije početi s svojimi sredstvi in ne česa ne. Morajo določene zakonske omejitve trenutno in začasno celo potrebne, slabo pa bi bilo, če bi se takšno urejanje posameznih zadev spremenilo v stalno prakso.

Nasploš pa bi bilo treba pri nas bolj težiti k ustvarjanju takšnih splošnih družbenih razmer, v katerih bi lahko dosedanje preobsežno zakonsko reguliranje in interveniranje zamenjali s političnimi priporočili skupščinskih organov. Seveda s takšnimi priporočili, ki bi imela svojo veljavo in ne bi ostajala zgolj kos papirja. V minulem štiriletnem obdobju je zvezna skupščina sprejela preko 500 zakonov in samo 7 priporočil...

JAK KOPRIVC

TURISTIČNO-LOTERIJSKA BLOK RAZGLEDNICA

EN SAM NAKUP
VELIKO MOŽNOSTI

5 barvnih razglednic + 5
nagradnih kuponov — 10
novih din

**ČAKAJO VAS
NAGRADE:**

- jaha za 12 oseb
- 6 turističnih vil
- 17 avtomobilov
- 10 vikend hišic
- 624 potovanj širom po svetu
- 600 letovanj v hotelih

1086 PREMIJ
2501 NAGRADE
SKLAD DOBITKOV
430.000.000 Sdin

DOHODEK NAMENJEN BOJU PROTI RAKU.

Na Hrušici so imeli več prireditev

Vida Tomšič je na Belem polju odkrila prenovljeni spomenik talcem

Hrušica, 31. jul. — Kot smo že včeraj na kratko poročali, je bila v nedeljo zaključna prireditev krajevnega praznika Hrušice pri Jesenicah. Popoldne je na zboru intencij, ki se ga je udeležilo okoli 300 nekdanjih učencev in zapornikov ter drugih občanov iz vse slovenske občine, v polni dvorani kulturnega doma govorila predsednica zbora narodov Vida Tomšič.

Udeleženci zborovanja so nato v povorci odšli na Belo polje, k spomeniku 46 talcem, ki so jih tam ustrelili pred 25 leti. Po kružni slovesnosti je Vida Tomšič odkrila osrednji del prenovljenega spomenika. Relief, ki simbolizira boj, je dole akademski kiparja Dežo Pengova.

V okviru praznovanja je bilo minuli teden več prireditev. V sredo so v muzejski sobi kulturnega doma odprli razstavo eksponatov NOV, ki se nanašajo na Hrušico in njene prebivalce. Naslednji dan so pred zbori v Begunjah, kjer je bilo med vojno zaprtih precej Hrušičanov, priredili žalno komemoracijo. Razen tega so imeli v počastitev praznika tudi športna tekmovanja.

S. L.

Elektronske računalnike naj bi dobro izkoristili

Pogodbe za nakup teh strojev je sklenilo štirinajst organizacij iz naše države

BEOGRAD, 31. jul. (Tanjug). Po vseh združenja uporabnikov strojev za obdelavo podatkov je 14 organizacij iz naše države v letošnjem letu sklenilo pogodbe o nakupu elektronskih računalnikov. To so: beograjski tekstilni kombinat, »Gorenje« v Velenju, »Emona« v Ljubljani, železniško-transportno podjetje v Zagrebu, »Organizator« v Zagrebu, »Termoelektro« v Beogradu in »20. novembra« v Subotici. Pogodbo so podpisale tudi elektrotehniške fakultete v Beogradu, Zagrebu, Nišu, matematični inštitut v Beogradu, seizmološki inštitut v Skopju in mestna skupščina Zagreba.

V koordinacijskem odboru tega združenja podurja, da so bili spodbudjeni za nakup te sodobne opreme novi gospodarski ukrepi. Te bi težko uresničevali, če ne bi dobivali hitrih in natančnih informacij o gibanju proizvodnje, zahtevah tržiska in vsestranskega kontroliranja dosežkov v prizadevanjih za večjo produktivnost. Hitrost pri zbiranju potrebnih informacij je danes odločilna za uspeh, ne ali neuspešno tekmovanje na svetovnem trgu in za delitev dela. Sklenjene pogodbe prav tako kažejo, da bodo tudi naše fakultete dobile pomembno tehnično osnovo za praktični pouk strokovnjakov, ki bodo upravljali te sodobne kibernetike

naprave za obdelavo podatkov. Zanimanje za kibernetiko se je pri nas pokazalo že leta 1950. Pri nas ima sedaj približno sto organizacij različne računske stroje, vendar pa so večinoma klasičnega tipa. Ker je veliko pomembnejša oprema, je izbira pisane, kar precej vpliva na enotno prakso, izkoriščanje in obseg uporabe. Na drugi strani pa tudi osebe, ki dela pri teh avtomatih, ni dovolj usposobljeno in tudi ni dovolj stimulirano. Menijo, da bi delo strojev morali organizacijsko tako uskladiti, da bi sami neposredni proizvajalci, oziroma strokovnjaki, ki so zaposleni pri teh napravah, prevzeli vsjo odgovornost za ravnanje z njimi in za smotno uporabo. Ti računski centri bi veliko bolje pokazali svojo vrednost kot samostojne delovne enote. To bi pripomoglo tudi k jasnejšim odnosom med lastniki in uporabniki storitev.

Pravzaprav so združenje uporabnikov strojev za obdelavo podatkov, ki so to do sedaj članje, kar je 37 organizacij, osnovali z namenom, da bi s skupnimi posvetovanji in izmenjavo izkušenj našli čim boljše rešitve pri uvajanju in racionalni uporabi teh zelo dragih kibernetičnih naprav.

Konsignacijsko skladišče za eksotični les

REKA, 31. julija (Tanjug). Podjetje »Luka-drv« je odprlo v reškem pristanišču konsignacijsko skladišče za eksotični les za domače in za potrošnike srednjeevropskih držav, ki uporabljajo storitve reškega pristanišča. Eksotični les bodo vozili na Reko predvse miz zahodne Afrike in s področij okrog Perzijskega zaliva. Za zdaj bo konsignacijsko skladišče v sušnem bazenu reškega pristanišča, pozneje pa se bo preselilo v Bakar, na ozemlje, ki so ga pridobili z nasipanjem v zahodnem delu tega zaliva.

S prevzemanjem eksotičnega lesa v konsignacijo od tujih trgovcev se bo bolj povečal pomen reškega pristanišča v prevozu lesa. V tem pogledu je to vodilno pristanišče na Sredozemlju. Samo v prvem polletju letošnjega leta so prepeljali čez reko pristanišče kakih 130.000 ton lesa, večinoma v tranzitu.

V Makedoniji več pšenice kot lani

Po dosedanjih ocenah bo znašal pridelek nad 320.000 ton

SKOPJE, 31. jul. (Tanjug). V Makedoniji je žetev malo ne končana. Na družbenem sektorju so poželi nad 90 odstotkov pšenice, na zasebnih kmetijah pa 90 do 95 odst. Kijub škodi, ki jo je napravilo zadnje deževje, bodo pridelali v Makedoniji po oceni republiškega sekretariata za kmetijstvo in rudarstvo nad 320.000 ton ali kakih 9 odst. več kakor lani, ko je bila letina rekordna. Povečanje v družbenem sektorju znaša celo 18 odst.

Največji povprečni pridelek so dosegli letos v »Pelagoniji« ter na Struškem in Skopskem polju. Po še nepopolnih podatkih so dosegli največji pridelek Makedonij na kmetijsko-industrijskem kombinatu »Pelagonija« v Bitoli, in sicer 3267 kg pšenice na hektar. Na tem kombinatu je znašal povprečni pridelek pšenice nad 6900 kg na hektar.

Računajo, da bo znašal povprečni pridelek pšenice na hektar v Makedoniji nad 30 metrskih stotov ali približno 3 stote več kakor lani. Makedonski kmetje se že pripravljajo na jesensko setev.

Prispevki za arabsko ljudstvo

Doslej je bilo zbranih v Sloveniji nad 1.267.000 novih dinarjev

LJUBLJANA, 31. jul. — Po podatkih koordinacijskega odbora za pomoč žrtvam imperialistične agresije in Rdečega križa Slovenije je bilo doslej zbranih 1.267.549,51 Ndin.

Darovalci so: Vinko Kranj 500, Jug. žel. obrat za gosp. s stanovanjskimi hišami 323,92, dola za zdravstvene delavce Novo mesto 75,00, uslužbenec 150, sindikalna podružnica postaje milice Trbovlje 90, uslužbenec odb. komiteja ZRS Trbovlje 316,90, Delavci podjetja Vinko Kranj 660, postaja milice Ptuj 2.155, SP vojnih ustanov Pivka 95, krajevne organizacije SZDL in ZR Rut Grant 190, železniška postaja Slovenske Konjice 90, trgovsko podjetje Zila Ravne na Koroskem 2.604,37, študijska knjižnica Ravne na Koroskem 107,90, vzgojno varstveni zavod Crna na Koroskem 183,02, Kol. dom. dr. J. Potrča Polje 430, mizarstvo »Istoka« Mirna 300, projektivni biro Murska Sobota 600, krajevna organizacija RK Kamnik 190, stanovanjsko kom. podjetje Litija 2.000, otroški vrtec Litija — kolektiv 150, Komunisti Ljubljana 305 in koordinacijski odbor za pomoč žrtvam agresije Beograd 235 Ndin.

Pogovori z delegacijo RK Romunije

BEOGRAD, 31. jul. (Tanjug). Iz Beograda je danes odpotovala delegacija romunskega Rdečega križa, ki je z generalnim sekretarjem dr. Laurenciuom Fotescuom na čelu spoznala delo jugoslovanskega Rdečega križa v Srbiji, Crni gori in Hrvatski.

Po sklepnih pogovorih, ki so potekali danes v zveznem odboru JRK, je bil dosežen dogovor o skupnih naporih in sodelovanju v uresničevanju ciljev te človekoljubne organizacije. Dogovorili so se tudi, da bosta romunska in jugoslovanska delegacija skupaj z več drugimi na bližnjem zasedanju sveta guvernerjev mednarodnega Rdečega križa vztrajali na tem, da bi ta mednarodna organizacija dosledno izpolnjevala naloge, ki jim jih zaupajo nacionalne organizacije. To se namreč doslej ni vedno dogajalo, zlasti ne med izraelsko agresijo na Bliznjem vzhodu.

Anketiranje tujih turistov

BEOGRAD, 31. jul. Zvezni zavod za statistiko bo avgusta anketiral tuje turiste v vsej Jugoslaviji, in sicer samo tiste, ki bivajo v hotelih. Vsak anketni listič vsebuje 30 vprašanj, ki se nanašajo na glavne porabe tujih gostov. Anketo bodo izvedli portirji vseh večjih hotelov v Jugoslaviji. Anketiranih bo okrog 5000 tujih turistov. V.S.

Industrijska razstava v Moskvi dosegla svoj cilj

Pokazala je možnosti za nadaljnjo razširitev gospodarskega sodelovanja in blagovne menjave

BEOGRAD, 31. jul. (Tanjug). Jugoslovanski gospodarski krogi visoko ocenjujejo sprejem in zanimanje, ki ju je bila deležna jugoslovanska industrijska razstava v Moskvi. Trajala je od 4. do 24. julija. Na njej je 500 na-ših podjetij razstavilo 6000 eksponatov na površini 8000 kvadratnih metrov.

Direktor razstave in sekretar sveta zvezne gospodarske zbornice za trgovino Radomir Mandić je danes izjavil, da je razstava v polni meri dosegla svoj namen — sovjetske gospodarske in druge kroge je na široko seznanila z možnostmi jugoslovanske industrije in razširitve blagovne menjave med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo. Mandić je rekel, da so se v Moskvi v razstavi udeležili predstavniki sovjetske državnih, partijskih in gospodarskih funkcionarjev ter drugih obiskovalci zelo po-važno izražali o gospodarskem vzponu Jugoslavije in opozarjali na možnosti nadaljnje razširitve gospodarskega sodelovanja in kooperacije, za kar je Jugoslavija zelo zainteresirana.

Posebno zanimanje obiskovalcev in poslovnih ljudi so

Prvenstvo stenografov in strojepisk

ZAGREB, 31. jul. (Tanjug). Jugoslovanski udeleženci so dosegli lepe uspehe na pravkar končanem svetovnem prvenstvu stenografov in daktilografvov v Bernu. Beograđanka Olga Zor je dosegla tretje mesto v svetu v natančnosti pisanja na mehaničnem pisalnem stroju. Zagrebčanka Ružica Serkinji je v šestu v hitrem pisanju na mehaničnem stroju.

Prvi mesti v teh disciplinah sta dosegli Marija Babkova (SSSR) in Erzsébet Tarnai Varga (Madžarska), vtem ko sta svetovni prvakinji v hitrem ločnem pisanju na električnem stroju Siegrid Lude (ZR Nemčija) in Brigita Kolbeck (NDR).

V tekmovalju stenografov, ki so tekmovali po jezikovnih skupinah, je od sedmih jugoslovanskih udeležencev dosegla prvo mesto Visions Mitrović, stenografka sabora Hrvatske, pred Miro Pečur, stenografko zagrebške mestne občine in Novico Kruljevićem, stenografom beograjske »Politike«.

Dve varianti za obstanek

»Niš-ekspres«

NIŠ, 31. jul. (Tanjug) — V enem tednu po vzemirliji-ju dogodkih v »Niš-ekspresu« kolektiv ni mogel urediti enega izmed spornih vprašanj. Družbenopolitične organizacije in občinska skupščina Niš si zdaj prizadevajo najti možnosti za intervencijo, ker gre za podjetje, ki je za njegov obstoj zainteresirano maloštevilno mesto s 120.000 prebivalci.

Za zdaj predlagajo dve varianti za nadaljnji obstoj tega niškega podjetja. Kakorkoli bo stvar urejena, bo morala sestati tudi občinska skupščina, ki je sedaj na političnih poletih. Predlagajo na primer likvidacijo podjetja za politični promet in ustanovitev novega podjetja, v katerem ne bi delali ljudje, o katerih bi ugotovljeno, da so z dosedanjim delom prispevali k takšnemu stanju v »Niš-ekspresu«. Pri drugi varianti bi podjetje dobilo prisilnega upravnika, ki bi skušal na podlagi pooblastil občinske skupščine urediti razmere v tem podjetju.

OGLAŠUJTE V DNEVNIKU DELO

Na kratko

NAGRADNI NATECAJ ZA NAJBOLJŠE ČASNIKE sta razpisala predsedstvo republiškega sindikata Srbije in predsedstvo društva novinarjev Srbije za najboljše časnike delovnih organizacij v letu 1967.

NA VSAKIH 450 PREBIVALCEV V APATINSKI KOMUNI pride po en gostinski obrat, v katerem občani lahko dobe mnogo alkoholnih pijač, brezalkoholnih in osvežujočih pa malo.

TOVARNA SUPERFOSFATA V PRAHOVU je sklenila odpreti v glavnih kmetijskih krajih Jugoslavije podružnice za prodajo umetnih gnojil.

SLADOLED BREZ BAKTERIJ bodo lahko te dni kupili Beograđani. To je uspeh laboratorija kmetijskega kombinata »Beograd«, ki je sestavljen takšno zmes in ki stane po litru le 300 din. To je prvi sladoled brez bakterij v Jugoslaviji.

PETER MOZOLEC: ZAPLETENO

Pisma bralcev

»Torrey Canyon« v Slovenskem primorju

Sprva sem pomislil, da se je tuudi pri nas prelomila tankerska ladja kot pred meseci pri britanskih otokih. Vedno več nafte namreč plava po zalivih Portoroža, Fiese in Kopra, da se kopalcem kmalu ne bo treba več mazati s kremo, ker bodo prišli mastni iz vode.

Lepo bi bilo, če bi bilo to, kar sem povedal, samo upeka sala, vendar pa je v tem skrit precejšen kadeček grenke resnice. Vsakokrat, kadar pride na obalo, pa naj bo to v Kopru, Ankaranu, Fiesi je videti v vodi vedno več oljnih madežev, seveda pa tudi druge umazanije, tako da na primer v ponedeljek (17. julija) popoldne kar nisem mogel skočiti v morje, ker je toroskemu kopalisku, kar je kazalo, da je jahla »Susan« iz Paname, ki je bila nekaj dni zasidrana ob pomolu zraven kopaliska, spustila v morje vso vsebino svojih toaletnih prostorov, ki so jo valovi raznesli po zalivu.

Zato bi se morale obalne občine na vsak način spoznameti za nadzorno službo, ki bi učinkovito nadzirala vse ladje, ki plujejo mimo in ki se zasidrajo, ter pazila, da ne bi izpuščale nafte in drugih odpadkov v ti- stih majhnih delčkih morja, ki ga imamo Slovenci na razpolago in na katerega smo tako ponosni.

Pri vsem našem prizadevanju za gradnjo čudovitih novih hotelov — Lucija, Riviera in drugih — bodo rezultati žalni, če bodo tuji in domači turisti, ki prihajajo na slovensko obalo, ugledali na nekakšni modri morski površini najtne madeže.

Pri tem imajo svoj delež tudi številni motorni čolni, ki jih pripeljejo s seboj tuji ali pa naši ljudje. Ti motorni čolni so sicer skupaj s smučarji na vodi po- živilo enolično sliko naše morske obale, odkar je Ja- drolinija ugotovila, da z nabitimi polnimi ladjami ne more več posloevati rentabilno, vendar pa bi morali tmeti določene prostore za pristajanje. Tako pa ne sa- mo, da s svojimi hitrimi švajncami med kopalci ogrožajo njihovo varnost, temveč tudi s pristajanjem v kopalških kvarijo morski zrak, ki dostikrat ni nič boljši, kot na križišču na- pošt v Ljubljani. Konkret- nen primer za to je Strunjan.

Pravijo, da je kritika le- takra konstruktivna, kadar vsebuje tudi predlog za iz- boljšanje. Naj torej posku- sim:

1. Stroga prepoved za la- dje in čolne, naj ne izpu- ščajo nafte in drugih odpad- nih izplak v obalnih vo- dahl (verjetno formalno že obstaja). Seveda je treba to prepoved podkrepiti z učinkovito kontrolo!

2. Motorni čolni naj ne pristajajo v kopalških in- ne vozijo po tistem kosku morja, ki je določeno za kopalce. Kjer še ni označe- no, je treba to napraviti.

3. Urbanisti in sanitarna služba naj pregledajo in to- čno kanale hotelov in na- selij pa tudi posameznih weekendov in ugotovijo, če so spetjal kanalizacijo do- volj daleč v morje po ceveh tako, da ne onesnažujejo obalne vode, kjer so ko- palci.

4. Uprave kopalšč naj po- skrbijo za to, da bodo po- tem, ko odidejo kopalci, z mrežami ali kako drugo- počistili odpadke, ki se na- berejo ob obali in kazijo okolico.

V kopalških samih pa je potrebno (vsaj na veliki plaži v Portorožu) postaviti normalne posode za odpad- ke.

VLADO KLEMENČIČ, Ptuj

»Kaj je pravilno?«

V »Delu« z dne 20. julija 1967 sprazuje Marjan Gan- tar, kaj pravzaprav pomeni abat-jour. Pri dr. Nemu (ps. = Uhtf Hugo) je bra- očno kleti ali jece s pose- no nasegov obrnjeno odpr- tino, pri Buncu pa: senenik za svetlobo.

Ker doslej še nisem bral nobenega odgovora, naj mi do dovoljenje odgovoriti.

Prav ima tovarnik Gan- tar, ko sluti, da je to iz- raz, ki ima več odtenkov. Naj citiram samo en slo- var tujk, če bo stvari ustre- ženo:

Milan Vukajlić — Leksi- kon stranih reči i izraz, Beograd 1961. Na prvi stra- ni piše:

abat-jour (fr. abat-jour) le- abat-jour 1. senenik pri svetilki; 2. pošekno okno, ki doblja svetlobo od zgo- raj; okno v kleti, kamor prihaja svetloba samo od zgoraj; 3. streha nad ok- nom ali izlozbo, ki varuje pred soncem; 4. reflektor na aparatu za osvetljevanje, ki usmerja svetlobo od zgoraj navzdol.

ANTON PAVLIČ, Kranj, Osrednja knjižnica

Zmagovita pesem

Nisem nasprotnik popevke, čeprav me pogosto moti si- koma in predvidena. Po 40. členu zakona o matičnih knjigah je zvezni sekretar za notranje zadeve poobla- ščen, da izda natmneje predpise o tem, kako se iz- dajajo izpiski iz matičnih knjig. Ker ta predpis še ni bil izdan, so še vedno v upo- rabi stari obrazci, izdani po prej veljavnem zakonu o državnih matičnih knjigah, v katerih pa je bila tudi ru- brika o narodnosti otroko- vih staršev. Ta rubrika je zaradi veljavnosti nove- ga zakona več ne izpolnjuje.

Po pooblastilu načelnika uprave: načelnik službe DUSAN MRAK

ljubitelji popevke, da, ki naj- dejo celo med pevci svoje »idole«.

Če so navedbe v članku točne, potem tega, kar je počela kolona avtomobilov, v katerih so se vozili skozi Ljubljano, umetnik, ki nosijo popevke še skoraj mesec dni iz mesta v me- sto, ne more opravičiti niti najbolj blagohotno razume- vanje, ker je v bistvu zal- tev vseh prebivalcev našega mesta in prezir do vseh ti- stih, ki skrbijo v njem za red in varnost.

Sama po sebi se človeku vsiljuje primerjava: doma in v svetu priznani sloven- ski umetniki, ljudje, ki brez gmotnih zahtev in brez kritične reklame dosežejo trdo garajo, ki našo kultur- no zgodovino ustvarjajo in jo pred vsem svetom pred- stavljajo, so se in se še vra- čajo iz tujine z zaslužnimi blestecimi uspehi brez hrup- pa in — brez denarja.

EDO RASBERGER, Ljubljana, Einspielerjeva 4/III

Za pasje dni

SGP Graditelj v Kamniku je razglasilo v Delu z dne 6. 7. 1967 prosto delovno mesto KV ali VKV terjavi- slo. V teh vročih pasjih dneh, ko si človek želi kaj osvežujočega, kar bi ga zdrnilo iz moreče otopelo- sti in spravilo v dobro vo- list, se mi je zdel ta terja- vilo, se mi je prijetna prha. Pri tem sem se spomnil tudi na vezista in še nekaj takih besed, ki se končujejo na -ist in so zdaj v modi. Res je, da stojita v Pravopisu obliki terjavar in vezalec, toda terjavar ali vezist je sodobnejše in sodobnejše. Terjavar se sliši preveč po rovtarsko, zato naj ostane kar terjavit. Predlagal bi podobno obliko tudi za vo- znika tovornega vozila, ker voznik je preveč po kmeč- ko (voznik ali furman se bolj prilaga upravljavcu vpreženega vozila), zato na oblike čevljarist, mizarist, končist itd. bi se ljudje kmalu navadili, saj zvene določeno, da bi naša slovensčina bolj kul- turalno in sodobnejše. Potem bomo vzikljali s Prešermom: O, zlati rek zday Muzam kranjskih pride!

VLADO KLEMENČIČ, Ptuj

»Kaj je pravilno?«

V »Delu« z dne 20. julija 1967 sprazuje Marjan Gan- tar, kaj pravzaprav pomeni abat-jour. Pri dr. Nemu (ps. = Uhtf Hugo) je bra- očno kleti ali jece s pose- no nasegov obrnjeno odpr- tino, pri Buncu pa: senenik za svetlobo.

Ker doslej še nisem bral nobenega odgovora, naj mi do dovoljenje odgovoriti.

Prav ima tovarnik Gan- tar, ko sluti, da je to iz- raz, ki ima več odtenkov. Naj citiram samo en slo- var tujk, če bo stvari ustre- ženo:

Milan Vukajlić — Leksi- kon stranih reči i izraz, Beograd 1961. Na prvi stra- ni piše:

abat-jour (fr. abat-jour) le- abat-jour 1. senenik pri svetilki; 2. pošekno okno, ki doblja svetlobo od zgo- raj; okno v kleti, kamor prihaja svetloba samo od zgoraj; 3. streha nad ok- nom ali izlozbo, ki varuje pred soncem; 4. reflektor na aparatu za osvetljevanje, ki usmerja svetlobo od zgoraj navzdol.

ANTON PAVLIČ, Kranj, Osrednja knjižnica

Zmagovita pesem

Nisem nasprotnik popevke, čeprav me pogosto moti si- koma in predvidena. Po 40. členu zakona o matičnih knjigah je zvezni sekretar za notranje zadeve poobla- ščen, da izda natmneje predpise o tem, kako se iz- dajajo izpiski iz matičnih knjig. Ker ta predpis še ni bil izdan, so še vedno v upo- rabi stari obrazci, izdani po prej veljavnem zakonu o državnih matičnih knjigah, v katerih pa je bila tudi ru- brika o narodnosti otroko- vih staršev. Ta rubrika je zaradi veljavnosti nove- ga zakona več ne izpolnjuje.

Po pooblastilu načelnika uprave: načelnik službe DUSAN MRAK

Ing. PETER STARIC, Celovška cesta 99 B/1, Ljubljana

Ing. PETER STARIC, Celovška cesta 99 B/1, Ljubljana

Ing. PETER STARIC, Celovška cesta 99 B/1, Ljubljana

Ing. PETER STARIC, Celovška cesta 99 B/1, Ljubljana

Ing. PETER STARIC, Celovška cesta 99 B/1, Ljubljana

Ing. PETER STARIC, Celovška cesta 99 B/1, Ljubljana

Ing. PETER STARIC, Celovška cesta 99 B/1, Ljubljana

Ing. PETER STARIC, Celovška cesta 99 B/1, Ljubljana

Ing. PETER STARIC, Celovška cesta 99 B/1, Ljubljana

Ing. PETER STARIC, Celovška cesta 99 B/1, Ljubljana

Ing. PETER STARIC, Celovška cesta 99 B/1, Ljubljana

Ing. PETER STARIC, Celovška cesta 99 B/1, Ljubljana

Ing. PETER STARIC, Celovška cesta 99 B/1, Ljubljana

Ing. PETER STARIC, Celovška cesta 99 B/1, Ljubljana

Ing. PETER STARIC, Celovška cesta 99 B/1, Ljubljana

Ing. PETER STARIC, Celovška cesta 99 B/1, Ljubljana

Ing. PETER STARIC, Celovška cesta 99 B/1, Ljubljana

Ing. PETER STARIC, Celovška cesta 99 B/1, Ljubljana

Ing. PETER STARIC, Celovška cesta 99 B/1, Ljubljana

Ing. PETER STARIC, Celovška cesta 99 B/1, Ljubljana

Ing. PETER STARIC, Celovška cesta 99 B/1, Ljubljana

Ing. PETER STARIC, Celovška cesta 99 B/1, Ljubljana

Ing. PETER STARIC, Celovška cesta 99 B/1, Ljubljana

Ing. PETER STARIC, Celovška cesta 99 B/1, Ljubljana

Ing. PETER STARIC, Celovška cesta 99 B/1, Ljubljana

Ing. PETER STARIC, Celovška cesta 99 B/1, Ljubljana

To leto rekorden promet na zagrebškem letališču

V prvih šestih mesecih je prišlo skozi ta »zračna vrata« k nam kakih 45.000 potnikov

ZAGREB, 31. jul. (Tanjug). Zagrebško letališče je po- stalo letos eden zelo obiskanih mejnih vhodov v Jugo- slavijo. V prvih šestih mesecih je prišlo skozi ta »zračna vrata« k nam kakih 45.000 potnikov, večinoma tujih turistov, 20% več kakor v prvi polovici lanskega leta. Statistike o prometu potnikov v juliju še niso do- končane, vsakdanja živahnost na letališču pa kaže, da se bo z avgustom in septembrom, ko bo v Zagrebu mednarodni sejem, promet še povečal.

Za letalski promet z Zagre- bom skrbi pet tujih družb in JAT, ki se jim je zadnje dni julija pridružila še za- hodnonemška »Lufthansa«. »Boeing 727« za 119 potni- kov bo največje letalo, ki se bo spuščalo na zagrebško le

Zdravilišča iščejo goste

Vodstva nekaterih slovenskih naravnih zdravilišč so se zaradi usihanja stalnega vira gostov — socialnih zavarovalcev obrnili na nekatere večje delovne organizacije v Sloveniji in Hrvaški s sprejemljivimi ponudbami svojih prostih kapacitet. Podjetjem so svetovale, naj poželijo na svoje stroške tiste člane delovnega kolektiva, za katere sodijo, da so potrebni zdraviliškega zdravljenja. Za to problematiko so se jela zanimati ponekod vodstva podjetij, druge sindikalne podružnice ali pa kar komisije za rekreacijo. Česar orej zdravstvena služba in socialno zavarovanje nista uspele, naj bi se daj po drugi poti in s drugimi sredstvi usiti za silo rešiti sindikati, komisije za rekreacijo itd.

Ponudbe zdravilišč so naletele v delovnih organizacijah na dober odziv, kajti odnos komunalnih zavodov za socialno zavarovanje do zdraviliškega zdravljenja za zavarovalce ni niti najmanj simpatičen. Svoji članom sedaj podjetja odobrujejo različno dolgo zdravljenje, največ pa do 14 dni. Seveda pa pri tem komno besede le obratni zdravil.

Torej ljudje iz posameznih kolektivov na stroške podjetja odhajajo na zdraviliška zdravljenja. Nova situacija okrog tega pa nekoliko diši po dvotirnosti, kajti skrb za zdravstveno stanje v operativnem smislu je vendarle domača zdravstva. Edinele zdravstvene institucije so policlinate, od oddelkov, kdaj je kdo potreben zdraviliškega zdravljenja in kako dolgo.

V sreči z nadomestitvenim zdraviliškim zdravljenjem na stroške podjetij prihaja večkrat do pravih čudnih stvari. Nekomu na primer medicinske indikacije velenja drugo dobro zdravljenje, ki pa ni v skladu s programom in razpoložljivimi sredstvi za rekreacijo. Zaradi takih kriterijev in usmiljenja se zgodi, da je pred dnevi prišel v zdraviliško rehabilitacijo v Lasko član enega od slovenskih kolektivov, ki pa je semkar posla za 10 dni komisija za rekreacijo. Vse v redu in prav, vendar taisti človek je prišel v Lasko z berglami, res pobabljen in celo brez vsake medicinske dokumentacije o predhodnih postopkih zdravljenja. V 10 dneh naj bi človeku zavod povrnil zdrave. Toliko dni je skrajni potreben za uvedbo raziskave in pregleda za zbiranje medicinskih dokumentacije o bolezenskem primeru in ko bi začeli postopek zdravljenja, bi moral človek domov. Je torej v taki obliki zdravljenje v naravnem zdravilišču imelo sploh kaj paska. Moramo si predstavljati, da bi v takih primerih zdravila pravo ceno? F. KRIVEC

Stroški za umetna gnojila se ne obrestujejo dovolj

Krivi pa niso cene umetnih gnojil, temveč slabosti kmetijske strokovne službe

Pri Agrotehnikah v Celju ugotavljajo, da nekatere kmetijske organizacije na njihovem območju naročajo za svoje prodajalne in najcenejša umetna gnojila in ne upoštevajo, kako taka gnojila ustrezajo za posamezne posejane in kmetijskih zemljiščih.

Slabosti take preskrbe kmetov z umetnimi gnojili, ki niti malo ne odseva strokovne dejavnosti kmetijske organizacije, so zelo opazne zlasti v primerjavi s porabo umetnih gnojil na zemljiščih družinskih posestev. Kmetijski strokovnjaki na družinskih posestvih vedo, katere mineralne snovi morajo dodajati zemlji z umetnimi gnojili, da bo pridelek kar največji. Enaka umetna gnojila bi morali uporabljati tudi kmetje, sosedje družinskih posestev. Pa jih ne uporabljajo. Pri kmetijskih organizacijah kupujejo najcenejša umetna gnojila, ki pa so le navidezno najcenejša, kajti če bi upoštevali njihovo pravo vrednost, so pogosto najdražja. Kmetijski strokovnjaki, ki bi morali pospeševati kooperacijo s kmeti, pa se ne potrudijo dovolj, da bi kmetom to razložili. Z dovoljenjem so, da kmetje kupijo vsaj neko umetno gnojilo, njihova prodajna služba pa ima večji promet.

V takih kmetijskih organizacijah menijo — ali so morda celo prepričani — da kmetje ne bodo hote kupiti dražjih umetnih gnojil. V takem prepričanju jih niti ne opozorjujejo, niti jim ne nudijo najustrežnejših umetnih gnojil. Pri tem pa pozabljajo ali zanemarjajo, da je prodajna cena posameznih vrst umetnih gnojil lahko zelo različna pri določanju, ali je neko umetno gnojilo drago ali poceni. Dejansko vrednost je moči ugotoviti le ob upoštevanju kakovosti gnojila.

Vrednost vsakega umetnega gnojila je v aktivnih snoveh, ki jih vsebuje.

PLAZA JE POLNA — Kopalcev ob slovenski obali je veliko. Manj je gostov v hotelih. Na skalah v Piranu vse mrgoli. Mnogi kopalci pa se potem kar v kopalnih oblekah podajo po piranskih ulicah v svoja bivališča. Prebivalcem Pirana, zlasti pa organom javnega reda pa takšna »moda« v Piranu ni preveč všeč. Foto: Isajević

Neobetajoči napisi: sobe proste

Zasebnih sob je precej več, gostov v njih pa manj kot lani

»Sobe proste — camere libere — Zimmer frei« lahko preberemo z napisnih tabel v marsikaterem, ne je letoviškem kraju. Njim se pridružujejo tam, kjer stoji več počitniških hišic, še novi napisi: »Weekend frei«. Take napise zlasti lahko zasledimo ob obali od Savudrije mimo Zambratije, pri Lovrečici in Dajli.

Samo na obalnem območju, imajo v zasebnih sobah blizu 3500 ležišč. V turistično najmočnejši občini Zahodne Istre, v Poreču, imajo za turistično dejavnost okoli 2000, v občini Novigrad okoli 800, v občini Umag nad 1000 zasebnih ležišč. Zasebne turistične sobe postajajo vse pomembnejše dopolnilo gostinskih dejavnosti. To so hoteli brez naplavin, na to hoteli brez naplavin, na to hoteli brez naplavin.

»Oddajalec zasebnih sob se pritožuje, da so v opremo vložili precej denarja, gostov pa je kar malo.« so povedali v Postolj, kjer imajo zdaj na voljo nad 300 zasebnih sob. V piranski občini so 15. julija le v nekaj več kot polovici zasebnih sob lahko dali prenočišče turistom. V Rovinju so v prvi polovici tega meseca imeli zasedeni le vsako tretjo sobo. V Poreču pa so po 20. juliju imeli oddano okoli 70 odstotkov zasebnih ležišč.

»V naši občini so letos za ureditev zasebnih sob investirali nad 150 milijonov S dinarjev,« je povedal Kresimir

domačih gostov, zasebne sobe pa bodo bolj zasedene. Za letošnje leto se prepoznajo. Letošnje napake nas opozarjajo, da bomo nekaj takega morali storiti za prihodnjo sezono.

Zamisel turističnega društva v Poreču, »Razumemo, da zdaj zasebnikom ni vseeno, če imajo goste ali ne. Zasebne sobe so vedno bile dopolnilo hotelskim zmožnostim, vendar pa bodo moralne, ne bo več iznadaljivosti kot doslej, da ne bodo tudi v prihodnje pripravljene postelje ostale tedne in tedne brez gostov.

In pri tem je vse bolj odločilna tudi cena.

G. GUZEJ

Lesni kombinat Ljubljana

Ljubljana, Langusova 8
proda na svojem obratu Tesarstvo II — Ljubljana, Linhartova 25
naslednja osnovna sredstva:

- 16 električnih radiatorjev
- 6 peči na butan plin
- mešalec za beton »Fagrame« 250 l
- mešalec za beton »Skip« 150 l
- 6 traktorsko prikloleč UKP-1 3 t
- 6 traktorsko prikloleč raztegljivo
- 7 gumni voz
- 8 konzolno dvigalo
- »Gradise«
- 9 bob dvigalo

LICITACIJA bo v sredo, dne 2. 8. 1967 in sicer za družbeni sektor ob 12. uri in za zasebni sektor ob 13. uri.

S tomosom na Arktiko

Na plavajočem Monte Carlu

Cetrtrek — 13. julija. Ze navsezgodaj sva bila na »Princeski Margarethe«, tako se jame nameraval inovativni projekt, s katerim sva se peljala v Frederikshavn na Jylland, na severni polotok Danske, je bila vpirasna svoje vrste. Vsa nedolžna in neboljnost in uboga ... dokler je bila v luki, v Göteborgu. Brž pa, ko je razposajeno akričala

sirena in so dvignili sidro in se je odlepila od pomola, se je pokazala svoje barve. Bila je pravi plavajoči Monte Carlo.

Na Švedskem so prepovedane igre za denar in ker ladja ne plove po Švedskem, ampak po morju, je bilo pa na ladji, da na ladji, hm, na ladji ...

Adijo, pa pa — urejena Švedska z redom in dvoredi

Kadrovanje večinoma še ni postalo sestavni del gospodarske politike

Ugotovitve večletnih raziskav novomeškega zavoda za izobraževanje kadrov

V založbi Zavoda za izobraževanje kadrov in produktivnost dela v Novem mestu je te dni izšla drobna knjižica »Kadri v gospodarstvu na Dolenjskem.« V brošuri objavlja zavod rezultate svojega večletnega dela — raziskav. Čeprav izvirajo ugotovitve potreb po kadrih v gospodarstvu na Dolenjskem iz trenutnega stanja, so obenem lahko tudi temelj za dolgoročno in načrtno programiranje vzgoje in izobraževanja zaposlenih v gospodarstvu na Dolenjskem.

Iz primerjanih podatkov o zahtevah delovnih mest po strokovni usposobljenosti in dejanski izobrazbi zaposlenih so razvidni veliki razločki. Zlasti kaže opozoriti na podatek, po katerem znaša delež priučenih delavcev v strukturi zaposlenih kar 63,8 odstotka, čeprav ne bi smeli presegati 48,2 odstotka. To je seveda v škodo deleža zaposlenih delavcev s poklicno, srednjo strokovno ter višjo ali visoko šolo, ki znaša samo 36,2 odstotka namesto 51,8 odstotka.

Neustrezno zasedena mesta

V vseh panogah gospodarstva je kar 63,4 odstotka delovnih mest, kjer se zahteva srednja strokovna šola in 62,8 odstotka delovnih mest, za katere je potrebno imeti višjo in visoko izobrazbo, neustrezno zasedenih. Zasedba na delovnih mestih je najslabši v prometu, trgovini, gradbeništvu in gozdarstvu.

Zanimivo je, da je v kmetstvu več kot polovica delovnih mest, kjer se zahteva višja ali visoka strokovna izobrazba, ustrezno zasedena. Zasedba je celo ugodnejša, kot znaša povprečje za celotno republiko.

Potrebe so velike, a vrata so zaprta

Ce bi hoteli zaposliti na vseh delovnih mestih ljudi z ustreznimi strokovnimi izobrazbo, bi potrebovali 448 delavcev z višjo ali visoko izobrazbo, 1292 delavcev s srednjo strokovno izobrazbo in 2901 delavca s poklicno oziroma nižjo strokovno šolo. Takšne potrebe izvirajo, kot je bilo že rečeno, iz sedanje stanja, medtem ko jih bo prihodnji razvoj gospodarstva na Dolenjskem le še stopnjeval.

Zanimivo bi bilo vedeti — to je naš komentar — koliko ljudi s srednjo, višjo ali visoko izobrazbo na Dolenjskem kljub tako velikim potrebam zmanjka na zaposlitve. V knjižici najdemo ugotovitve, da se zdaj pogosto srečujemo s primeri, da delovne organizacije zapirajo vrata ne samo pred neizobraženimi delavci, temveč tudi pred delavci s strokovno izobrazbo. Odklanjajo celo lastne štipendiste z izgovorom, češ da zanje nimajo ustreznih delovnih mest. Medtem pa bi po podatkih analize morali zaposliti 160 diplomiranih ekonomistov, 61 strojnih inženjrov, 35 električnih inženjrov, 31 pravnikov, 30 gradbenih inženjrov, 27 prometnih inženjrov, 17 inženjrov gozdarjev, 16 kmetijskih delavcev, 16 agronomov,

12 tekstilnih inženjrov, 12 inženjrov kemije itd. Za pa objektnih potreb ni mogoče enačiti z možnostjo zaposlovanja.

Tudi vodilna mesta niso ustrezno zasedena

Delovna mesta direktorjev zaseda le 41,5 odstotka ljudi z ustreznimi izobrazbo. Bolje so zasedena delovna mesta vodij tehničnega sektorja, vodij plansko-analitičnega sektorja in vodij razvojnega sektorja, kjer se povprečno odstotki ustrezne zasedenosti na 55,4, 80 in 66,6. Slabše so zasedena delovna mesta vodij gospodarsko-računskega sektorja (27,1 odst.), vodij splošnega sektorja (27,8

odst.), vodij komercialnega sektorja (10,8 odst.), vodij kontrolno-analitičnega sektorja (25 odst.) itd.

Delovna mesta, kjer je delež profesionalnega dela v razporeditvi delovnega časa večji, so ustrezneje zasedena kot druga delovna mesta.

Kaj pa vzroki?

Knjižica se na temelju rezultatov raziskav dotika tudi vzrokov takšnega stanja. V zadnjem poglavju, kjer so navedene sklepe misli, je med drugim rečeno, da je eden izmed osnovnih vzrokov v dejstvu, da so v preteklosti nezadostno delovale tržne zakonitosti. Zaradi tega kadrovska politika še ni postala del poslovne politike v delovnih organizacijah. Tukaj je treba iskati vzroke, da kadrovske službe v mnogih delovnih organizacijah sploh še niso formirane, da je sestava kadrov v teh službah v večini primerov neustrezna ter da te službe v organizaciji podjetja ne zavzemajo

ustrežajočega mesta. V času, ko se kadrovske službe niso krepile, temveč so ostale na ravni personalnih služb, so se kadrovske močno okrepile tehnične službe. Izboljšanje kadrovske politike je mogoče pričakovati takrat, ko bodo delovne organizacije oziroma samoupravni in vodilni organi spoznali, da je v novih gospodarskih razmerah, ki jih ustvarja gospodarska reforma, problematika kadrov enako pomembna kakor vsi drugi vidiki poslovne politike. Oblikovanje in izvajanje optimalne kadrovske politike pa ni samo stvar delovnih organizacij, temveč vseh institucij in organov, ki se ukvarjajo s formiranjem kadrov, pa tudi družbenopolitični enot oziroma družbe sploh. Družba je dolžna, da opozarja tudi delovne organizacije na problematiko kadrov, da predlaga ukrepe za izboljšanje ali da celo z normativnimi ukrepi vpliva pri reševanju prečnih problemov na tem področju.

F. SETINC

Z avtom skoz vrzel v zakonu

Čez mejo na kavo, potem pa spet na »oddihi« brez plačila carine

Zaradi »majčkene« pomanjkljivosti v zakonu se že dalj časa, v zadnjem času pa čedalje pogostejše dogaja, da na stolne avtomobile uvažajo »na črno«, ne da bi plačali carino. Za nekatere ljudi je to »zlati Eldorado«, saj z izgravanjem zakona grabijo na kup milijone.

»Zahtevamo, da sprejmejo predpis, ki bo določil, koliko časa trajajo letni odidi za zaposlene Jugoslovane v tujini, ki ga tak delavci pridejo s svojimi vozili preživljati v našo državo. To zahtevamo zato,« je rekel upravnik beograjske carine Nikola Mamula, »ker je čedalje več delavcev, ki prihajajo v našo državo z vozili, registriranimi v tujini, kjer delajo, ali z zastavnimi tablicami tiste države, ko jih zalotimo, se izgovarjajo, češ da so »na letnem odidihu«. Toda v zakonu ni niti poudarjen, koliko časa trajajo odidi, in tako dopuščamo, da se mudijo s svojimi vozili pri nas do dva meseca.

Nikola Mamula nam je povedal, kakšne preglednice imajo cariniki in kaj vse počnejo takšni »delavci«, da bi izigrali predpis o plačilu carine za kupljeno vozilo in za njegovo registracijo v naši državi.

»Milenci pripeljejo na našo carinarno na dan kakih deset vozil, ki so prekoračili letni odidi v naši državi. Njihovi lastniki se upirajo, dokaj pogosto pa je najti za jugoslovanske madžarski meji, pri Horgosu. Potem ko na madžarskem ali kakšnem drugem sosednjem ozemlju popujem kavo, se vrnejo v našo državo. Na potnem listu imajo nov pečat in odtlej računajo spet z novim »letnim odidihu«.

Tako se dogaja, da ostanejo taki avtomobili v naši državi tisto leto. Njihovi lastniki jih niso dolžni voziti na tehnični pregled in jih registrirati. Ne plačujejo niti carine niti prispevka za ceste in ne izpolnjujejo nobenih drugih podobnih obveznosti.

»Kaj bi bilo treba po vašem stališču, da bi onemogočili takšno spekulacijo?«

»Edini način je, da že na obmejnem prehodu nalepimo na take avtomobile oznake z datumom, kdaj so pripeljali v državo in kdaj jim poteče rok. Takšno vozilo ne bi smelo ostati v naši državi, čež določen rok, in se to samo enkrat na leto, ko pride lastnik avtomobila na letni odidi. Lastnik bi moral stalno imeti te nalepke na vozilu. Tako bi prometna milica vedela, za kakšno vozila gre. Tudi na avtomobile tujevalce s carinskimi tablicami bi morali na meji nalepiti tranzitne etikete, tako da se tuji ne bi zadrževali dlje v naši državi, kakor se dogaja zdaj.

Upravnik beograjske carne Nikola Mamula je povedal, da naši delavci v tujini uporabljajo pri nas svoje avtomobile za takšne in za svatovarnja po vaseh in mestih, čeprav so ta vozila po navadi tehnično neprimerna in ogrožajo varnost na naših cestah.

Ti primeri narekujejo, da pristojni organi čimprej sprejmejo predpise, ki bodo onemogočili dosedanj način spekuliranja z vozili. Ravno tega bi moral zakon določati tudi obveznost, da ima delavec v tujini delovni vizum. Če takšnega predpisa ne sprejmejo čimprej, bo še več spekulacij in se bodo množile nesreče na naših cestah.

Kar se mojih odnosov z ostrigami tiče, sem jih prekinil enkrat za vselej ... Zvečini gum, samo dražji.

Tom je rekel, da so v Limskekanalu ostrige boljše.

Ne vem sicer, kaj imata Limski fjord na Jyllandu in Limski kanal v naši Istri skupnega — oba sta očarljiva, to je res, in oba imata ostrige, tudi to je res — mislim pa, da sta obadva ugodni limanici, da se znebiš denarja. Tudi to je res!

Da, da, kjer narava ne skopari z lepoto, turistom tudi ne uspe ...

TONE FORNEZZI

»Spuščamo se v dolge pravde, da bi izigrali carino za kupljeno vozilo, ki ima še nadalje tujo registracijo. Tiste, ki jih zalotimo — veliko več pa je takih, ki jih ne izsledimo — kaznujemo s 40 do 100 tisoč starih dinarjev. Toda ti »strokovnjaki« so se domislili, kako bi izigrali tudi to zakonsko možnost. Takole napravi: ko jim poteče rok bivanja z vozilom v državi, sedajo kratko malo za volan in so čez nekaj ur vožnje že na jugoslovansko-madžarski meji, pri Horgosu. Potem ko na madžarskem ali kakšnem drugem sosednjem ozemlju popujem kavo, se vrnejo v našo državo. Na potnem listu imajo nov pečat in odtlej računajo spet z novim »letnim odidihu«.

Tako se dogaja, da ostanejo taki avtomobili v naši državi tisto leto. Njihovi lastniki jih niso dolžni voziti na tehnični pregled in jih registrirati. Ne plačujejo niti carine niti prispevka za ceste in ne izpolnjujejo nobenih drugih podobnih obveznosti.

»Kaj bi bilo treba po vašem stališču, da bi onemogočili takšno spekulacijo?«

»Edini način je, da že na obmejnem prehodu nalepimo na take avtomobile oznake z datumom, kdaj so pripeljali v državo in kdaj jim poteče rok. Takšno vozilo ne bi smelo ostati v naši državi, čež določen rok, in se to samo enkrat na leto, ko pride lastnik avtomobila na letni odidi. Lastnik bi moral stalno imeti te nalepke na vozilu. Tako bi prometna milica vedela, za kakšno vozila gre. Tudi na avtomobile tujevalce s carinskimi tablicami bi morali na meji nalepiti tranzitne etikete, tako da se tuji ne bi zadrževali dlje v naši državi, kakor se dogaja zdaj.

Upravnik beograjske carne Nikola Mamula je povedal, da naši delavci v tujini uporabljajo pri nas svoje avtomobile za takšne in za svatovarnja po vaseh in mestih, čeprav so ta vozila po navadi tehnično neprimerna in ogrožajo varnost na naših cestah.

Ti primeri narekujejo, da pristojni organi čimprej sprejmejo predpise, ki bodo onemogočili dosedanj način spekuliranja z vozili. Ravno tega bi moral zakon določati tudi obveznost, da ima delavec v tujini delovni vizum. Če takšnega predpisa ne sprejmejo čimprej, bo še več spekulacij in se bodo množile nesreče na naših cestah.

MIRKO JOVICEVIĆ (Politika ekspres)

NAJUŠPESNEJŠI OGLAS v dnevniku DELO

PRED NASIM TURISTIČNIM ZASTOPSTVOM V STOCKHOLMU

Tudi jaz sem rekel, da morava igrati po sistemu. »Če igraš po sistemu, moraš na ruleti dobiti.«

In igrala sva po sistemu. Ko sva izgubila že osmi zet, sem menil, da igra sicer pravičen sistem, ampak da je najbrž ruleta pokvarjena.

»Sedaj morava igrati ves čas na eno isto številko!« je dejal Tom. Tudi jaz sem bil za to, da igramo odslej na eno isto številko in stiskal v roki dva žetona.

Potem sem se globoko zamislil in ne kar tako brez zveze s tresočo roko porinil žeton na številko štiriindvajset.

»Zakaj pa ravno na štiriindvajset?«

»Zapri mi!«

Prisegam, da ne lažem: številka štiriindvajset je zadel. Tom je potem rekel, naj ga neham objemati, ker naju menda ljudje že tako in tako ves čas čudno gledajo.

Krupje nama je porinil pol kile žetonov. Ne ravno pol kile, ampak skoraj pol kile. Takol sem se tudi ideološko bolje počutil. To je bilo načrtno spodkopavanje kapitalističnih zabod ...

V nadaljnje pol ure sva na znamenito številko štiriindvajset se trikrat zadel.

Prisegel!

»Umetnost igranja za denar je v tem, da nehaš igrati takrat, ko dobiš!« sem rekel pedagogu Tomu in odnesel žetone na blagajno.

Potem sem mimogrede strelal še kakšnih deset kron v igralni avtomat, pa sem figo zadel.

»Umetnost igranja za denar je v tem, da nehaš igrati, ko zgrubiš!« mi je solil pamet Tom.

»To ni umetnost,« sem spet vzgojno počul neizkušene prijatelja, »to je usoda!« Tako je potekalo, kratko, a hčeravno življenje na »Princeski Margarethe«.

Ko smo nekaj čez drugo Tom je rekel, da morava igrati po sistemu.

Zakaj sekire?

V Djokjakarti na osrednji Javi so po poročilih, ki prihajajo iz glavnega mesta Indonezije, pripadniki udarnih oddelkov nacionalistične stranke PNI s sekirami napadli demonstrante desničarske akcijske fronte študentov in je v kratkem spopadu padlo tudi nekaj žrtev. Epizoda bi ne bila tako značilna, ko bi do nje ne prišlo po notranjepolitičnih pretresih v juliju. Vrh jim je tvorila akcija zoper center sgibanja, ki je bojda selo v Indoneziji znova ustoličiti strmoglavljenega predsednika Sukarno.

Te sekire so same po sebi bolj ilustracija stanja kakor pa dogodek, ki bi pomenil uvod v novo konfrontacijo. Vsa pozornost Suharta, Maitika in ozke skupine okrog njiju je še dalj kakor leto dni posvečena skrbnemu in, treba je priznati, tudi zelo vsestranemu balansiranju v razkrojeni gneti indonezijskega političnega življenja. Toda center te gmeti prav gotovo ni na ulicah tega ali onega mesta ali pa v igri med vodstvi različnih strank ter akcijskih front. Usodne odločitve sorijo in se oblikujejo še vedno v politični vojski.

V zvezi s tem je značilno, da je vršilec predsedniške dolžnosti Suharto v juliju sklenil udariti po razmeroma osamljeni skupini zornikov v oficirskih uniformah, ki so baje načrtovali udar pod obdelo Sukarnovo areolo. Sam prejšnji predsednik je v svoji zlati kletki v Bogorju politično onemogočen; toda med 400 generali in 1500 polkniki, ki jih je večina bodisi povabila bodisi imenoval na položaje sam Sukarno, gotovo ne manjva konfrontacijskih značajev, ki bi bili pripravljeni v ugodnih okoliščinah seči tudi po vrhu politične oblasti. Strah pred tako možnostjo je faktor, ki ga je treba nenehno upoštevati. Sukarnovo ime pa je sprito indonezijskih tradicij za potencialne puščice med vsemi močnimi akcijskimi gestami. In medtem ko program za staro obnovo družbenih, še lastno gospodarskih struktur v delu sprito tečajnih okoliščin, od katerih je marsikatera pomembna objektivna narava, napreduje po polovici, svirajo sekire na ulicah Djokjakarte pred zastojevanjem razločkov v političnem življenju sploh. Še bolj pa pred odsevi ali celo pred konfrontacijami razločkov v vrstah same vojske. To je glavna Suhartova skrb.

D. DOLINAR

Madridsko ravnotežje

Španski uradni list je 28. julija priobčil kratko poročilo, da je bil razresen dolžnost podpredsednika španske vlade Augustin Muñoz Grandes; kot član kraljevskega sveta, katerega ustanovitev morajo Cortes lete potrditi, ne more biti tudi član vlade, je receno v poročilu.

Novica je vzbudila zunaj več zanimanja kot v Španiji, kjer je vlada časopisno nasvetovalno diskreditirala. Zakaj?

Muñoz, ki je 10. julija 1962 postal podpredsednik vlade, so odstilišali šteti za moža št. 2, za bodočega predsednika vlade, ki ga bo moral Franco v smislu »organskega zakona« imenovati januarja prihodnjega leta (doslej je bila funkcija predsednika vlade in šela države združena v eni osebi, Francu) in ne brez razloga tudi za Francovega naslednika. General, star 71 let, ima za seboj burno kariero; preveč dne se je priključil frankističnemu uporu proti republiki, med vojno je poveljeval »Sinji diviziji« in se je zato našel na sovjetskem seznamu vojnih zločincev, 1951 je bil imenovan za obrambnega ministra, pozneje je postal šef generalštaba.

Razlog za njegovo odstranitev je treba iskati v procesu, ki se je sprožil v Španiji, odkar Madrid resno razmišlja o obdobju, ko Franco ne bo več. »Organski zakon« je med drugim predvidel tudi možnost, da bi obnovili upravičeno, in avtoritativno monarhijo, za kar se zavzemala cerkev in nova tehnokracija; cerkev zato, ker vidi v njej jamstvo za »katoliško bit« Španije, tehnokracija pa zato, ker meni, da bodo vrata liberalnim tečajem v okviru prosvetljene monarhije vendarle bolj široko odprta kot pod peto klasične jalange.

Dodatni zakoni, ki so sledili »organskemu zakonu« so preoblikovali tehnokracijo, tehnokracija je dobila v deželi z ustanovitvi zakoni določeno mesto. Franco, ki se je v svoji povojna leta pokazal kot zelo uspešen vrvohodec, je moral zato vzpostaviti ravnotežje. Žrtve te nje je postal podpredsednik vlade Muñoz, ki je znan kot zagrien nasprotnik monarhije in zagovornik »frankizma brez Franco«; njegov najuplinitelj politični prijatelj je bil sekretar jalange za ministrskim razgovor. Solis Ruiz, ki vidi v jalangističnih sindikatih, tako imenovanim »ilem« krilu jalange temeljno silo bodoče države ureditve.

M. SUSTAR

Oglašujte v **DELO**

DŽUMHUR

DVA SPOMENIKA

»Politika«, Beograd

Švedski revolucionarni spomini

Leta 1917 so bile tudi na Švedskem razmere zrele za revolucijo

POSEBEN DOPIS TANJUGA

STOCKHOLM, julija — Ko se je Lenin aprila leta 1917 vračal v Rusijo in se nekaj časa mudil v Stockholmu, je o tedanjih švedskih upokojevcih rekel, da so pravi revolucionarji, a njihove politične voditelje je označil kot »buržoazne pacifiste«, ki ne verjamejo v proletarijat, ampak v zvezo z meščanskim razredom. Na ta dogodek so se sedaj spomnili domači publicisti in v številnih komentarjih zastavili vprašanje, ali je bila švedska v tistem času morda zrela celo za revolucijo. Dedje teh, ki danes uživajo švedski standard, so si takrat polnili pipe s hrastovim listjem, babice so kuhale kavo iz korenin, ki so jih nabirale v gozdu, množica pa je v vamičala v trgovine mestnih in podeželskih pridobitnikov in delila vojakom letake »ne streljajte na brate«. Pravijo, da so takratne razmere dozorele za pravo revolucijo.

Tako leto 1917 je doživel sedanjí upokojenec iz Norveške. V svojem dnevniku je s neprikrito očitnostjo spominja, kako je revolucija na Švedskem že skoraj izbruhnila. Z očitnim zadovoljstvom spominja vnuka, ki se čudijo in skoraj ne morejo verjeti, ko to prebirajo, da je prava revolucija izbruhnila v njegovem rodnem mestecu Västervik. Delavci v tovarni vzgajali in v kamnolomu so prevzeli z mestnimi enotami oblast v mestu; ustanovili so svojo policijo in začeli delati po zgledu ruskih sovetov. Pisce dnevnika pravi, da je glavni vzrok za tako ravnanje švedskih delavcev lakota, dogodki v Rusiji pa njihov vzor. Švedski delavci so se imeli za proletarce. Demonstracije množice (to je beseda, ki zveni danes popolnoma nešvedsko), plenjenje vlakov s hrano in gesla »oblast delavcem« niso bila brez revolucionarne dramatičnosti.

Do revolucije pa vendar ni prišlo. Tisti, ki se ukvarjajo s temi pogovori švedske delavske zgodovine, so dokazali, da je imel Lenin prav: švedski socialdemokratski voditelji niso hoteli iti do konca.

Poletni meseci v letu 1917 pa so kazali, da se nekomu bliža konec. Ministri so verjeli, da je revolucija pred vrati.

Reforma finančnega poslovanja alžirskih komun

ALŽIR — Pod predsedstvom Huarija Bumediene je alžirska vlada sprejela več odločitev. Med temi so najvažnejše odločitve o reformi finančnega poslovanja komun in o avžanju državnega monopola nad informacijskimi sredstvi.

Komune, ki so jih v Alžirji ustanovili prvič po februarju alžirskih letos, so z novo odločitvijo pridobile finančno svobodo. Uvodno obliko revolucije je bilo, kot vidimo, čuti tudi tu. Res se ne ve, kakšen odmev bodo imeli spomini dedov med vnuki, nekaj pa je precej jasno: spomini kažejo, da je tu šlo švedsko svojčas dosegli valovi oktobrske revolucije in da se, sočutno po različnih člankih, švedski radi spominjajo tega. Saj je navsezadnje v vsej švedski zgodovini bilo to edino revolucionarno obdobje, bogato dramatičnosti, stank, negotovosti in pričakovanj nečesa velikega. Vendar so se na švedskem mestu mornarji in vojski mirno razšli. Raziskovalci se našli v tem posebno simbolično: švedski občutek za mir in urejenost je preprečil spopad in — revolucijo.

ANTUN HORVAT

TANJUG

Spomenica neodvisnosti

»Nova podlaga« romunske zunanje politike

POSEBEN DOPIS TANJUGA

BUKARESTA, 31. julija — Sklepi, ki so jih sprejeli po pravkaršnji razpravi v romunski veliki ljudski skupščini o zunanji politiki, se formalno sicer ne imenujejo »spomenica o neodvisnosti«, vendar bi se po vsebini v bistvu prav lahko tako imenovali glede na način, kako so formulirani, kako so jih obravnavali in sprejeli. Zda, »Post festum«, je postalo jasno, da to ni običajno politično zasedanje, na katerem sprejemajo dekrete državnega sveta in vlade ter zahtujejo gospodarske in politične naloge, ki naj dobe zakonsko obliko. Namen tega zasedanja je bil nedvomno zapisati novo poglavje v zgodovini te dežele.

Prod zasedanjem se je le malo vedelo o njegovem pomeni in daljnosežnosti. Res da so ga — brez obrazložitve — odložili za skoraj mesec dni, vendar so to odločitev pripisovali položaju na Srednjem vzhodu in pa obisku premiera Maurerja v New Yorku in Washingtonu. Tudi niso vnaprej objavili dnevnega reda, da bi bilo moč na podlagi tega kaj dočenejšega sklepati o zasedanju. Če dalje trdovratneje pa so se širile govorice, da bodo na zasedanju obravnavali vprašanja, kar je priključilo v Bukarešto kakih petdeset posebnih dopisnikov iz tujine. Ni bilo težko zasluhliti, da bi radi na svetu dali dogodku poseben poudarek.

Pozornost je zbudilo tudi dejstvo, da so zasedanje izjemoma napovedali v veliki dvorani palače SR Romunije — modernega poslopja, ki so ga dozdali naknadno pri palači državnega sveta, bivšega kraljevskega dvora, ki ima 3000 sedežev. Vsi ti sedeži so bili zasedeni, ko je 24. julija ob 10. uri prišel v dvorano generalni sekretar CK romunske KP Nicolae Ceausescu na čelu najvišjih partijskih in državnih oseb.

Tu se je zbralo skoraj 460 poslancev in 2500 partijskih in državnih delavcev in predstavnikov javnega življenja Romunije. Ko je predsednik skupščine Ștefan Voitec prebral predlog dnevnega reda, je postalo jasno, da je poglavitna tema zasedanja zunanja politika. Zanimljivo je bila zunanja politika na dnevnem redu skupščine leta 1962, vendar je niso ne tedaj ne kdaj prej obravnavali na tak način, pred tolikimi avditorijem, niti ji niso dali tolikšnega pomena.

Glavni referent je bil generalni sekretar CK partije Ceausescu, prva politična osebnost Romunije, kar je le še bolj poudarilo pomen tega dogodka. Dobri dve uri in pol je razlagal temeljne zunanje politične koncepte svojega političnega pogleda na glavne mednarodne probleme, kakor je poudarilo več govornikov.

Toda tuji časniki, ki so pričakovali in napovedovali znamenite prekrete, so bili razočarani. Ceausescu je namreč povzel in teoretično obrazložil vse tisto, kar je bilo ob IX. partijskega kongresa ob raznih priložnostih povedano ali zapisano in kar je romunska diplomacija izvajala v mednarodni praksi.

Hkrati je imela njegova obrazložitve tudi neposreden praktičen namen — začrtati temeljne smernice delovanja romunske diplomacije. Če strnemo: razglasil je popolno samostojnost romunske zunanje politike na »novi pod-

lago«, katere bistvo je v kvalitativnem novem romunskem obravnavanju mednarodnih odnosov. Na kratko povedano: gre za popolno samostojnost, sicerne tehnike pri odločanju o svojih zadevah in o odnosih in sodelovanju z

drugimi deželami na podlagi enakopravnosti in ob usklajevanju skupnih interesov, pri čemer naj bi puščali ob strani vse, kar je sporno. Hkrati je bilo opaziti, da so se skrbno izogibali slehernemu polemiknemu tonu pri razpravljanju o kočljivih problemih, o katerih ima Romunija svoja mnenja, očitno si prizadevajo, da bi imela z vsemi državami, posebno s socialističnimi, prijateljske odnose in da bi razvijala politično, gospodarsko, kulturno in znanstveno-tehnično sodelovanje, ne glede na razlike. To je postalo zlasti očitno, ko je Ceausescu razlagal romunsko stališče glede spopada na Srednjem vzhodu; to stališče se razločuje od gledišč drugih socialističnih držav. Ceausescu se je omejil samo na to, da je pojasnil bistvo romunskega stališča, medtem ko so v razpravi govorili o položaju na Srednjem vzhodu posplošeno kot o problemu, ki ogroža svetovni mir, pri čemer so prišli na dan z znanimi romunskimi predlogi, kako ta problem urediti.

Ta celovito obrazložena koncepcija, ki so jo v razpravi brez pridržkov podprli najvišji partijski in državni funkcionarji in poslanci, pomeni dejansko konec faze osamosvajanja, ki se je začela leta 1964 z deklaracijo razširjenega plenuma centralnega komiteja. Na tem zasedanju je socialistična Romunija prvič pojasnila svoja gledišča o načinu sodelovanja med socialističnimi državami in partijami. Ta debata o zunanji politiki pred tolikimi avditorijem je razen tega imela namen — kakor so sicer poudarili številni govorniki — pokazati, da to politiko partijskega in državnega vodstva podpira celotna partija in romunska ljudstva.

STJEPAN VUKUSIĆ

Obsodbe oboroževalne tekme

Latinskoameriške države izdajo 2 milijardi dolarjev letno za vzdrževanje armad

RIO DE JANEIRO — Več latinskoameriških državnikov je uradno obsojilo tekmo v oboroževanju na tem koncu sveta. Cilski predsednik Frei je rekel, da Latinska Amerika že tekmuje v tej dirki, kar pa resno ogroža ekonomski razvoj kontinenta. Tudi State Department je v uradnem sporočilu poudarilo, da ZDA »obsojajo kupovanje modernega orožja«. To pa se neugodno kaže pri razvoju vsega področja. V parlamentu v ZDA se ukvarjajo s tem, da bi preprečili ameriškim bankam dajanje kreditov latinskoameriškim vladam. Gre za kredite, ki jih uporabljajo v vojne namene. Samo ameriška izvoznouvozna banka je zadnje leto prispevala približno 100 milijonov dolarjev za nakup orožja za vojskovanje v Braziliji, Argentini, Mehiki, Čilu, Peruju in Venezueli.

Ekvadorska vlada je te dni uradno sprožila vprašanje o nevarnem oboroževanju nekaterih latinskoameriških držav. Splošno je, da se Čile ukvarja v ZDA 21 vojaških reaktivnih letal, Argentina 50, Peru 20 lovcev, Venezuela pa je napovedala, da bo kupila 20 vojaških letal, Brazilija pa okoli sto letal različnih vrst. Ocenjujejo, da so samo za krepitev letalskih sil v Latinski Ameriki porabili zadnje mesece več sto milijonov dolarjev.

Skupni izdatki latinskoameriških držav za vzdrževanje oboroženih sil znašajo že 2 milijardi dolarjev letno. Ameriški obrambni minister McNamara je izjavil, da bodo letošnje ameriško vojaško pomoč Latinski Ameriki vsredotočili na preprečevanje gverilskih uporov.

TANJUG

ZSSR ne bo pomagala beguncem preko OZN

NEW YORK — Sovjetska zveza ne bo pomagala arabskim beguncem preko OZN, ker jim že pomaga neposredno. Sovjetski predstavniki v Združenih narodih Fedorenko je tako sporočil U. Tantu. V pismu je poudaril, da mora Izrael plačati odškodnino beguncem in drugim žrtvam izraelskega nasilja.

Fedorenko je pravzaprav odgovoril na sporočilo generalnega sekretarja Združenih narodov, ki je poslal državam članicam sklep o pomoči izrednega zasedanja generalne skupščine. V tej resoluciji, ki jo je sprejel 4. julija, poziva vse vlade, naj prispevajo agenciji Združenih narodov pomoč za begunce.

V pismu sovjetske vlade pravijo, da vprašanje beguncem »neposredno sledi iz izraelskih napadov proti arabskim državam.« Zato pomeni izraelsko zavračanje obveznosti do beguncem prepreko, ki onemogoča zares uspešno rešiti vprašanje beguncem na Bliznjem vzhodu.

Poljedelska združenja v ČSSR

PRAGA — V Kostelnih ob Moravi so osnovali prvo okrajno poljedelsko združenje na Českoslovaškem. Vanj se je včlanilo 53 združenj, tri državna posestva in več podjetij, ki so povezana s poljedelstvom in njegovo proizvodnjo.

Poljedelska združenja so nov način upravljanja v poljedelstvu in skušajo ustvariti čimboljše in čimbolj ekonomsko zasnovane kooperativne in integracijske procese. Ta združenja bodo postopoma izpodrinila dosedanja okrajna poljedelske uprave, ki so zadrževala obliko starega upravljanja v poljedelstvu. Včlanjevanje v združenja je postopovno.

Pri uvajanju novega gospodarskega sistema pripisujejo tudi v poljedelstvu poseben pomen ekonomskim odnosom med partnerji in pogodbam. Menijo, da je mogoče s pogodbenimi odnosi zagotoviti ne le gospodarsko in pravno samostojnost poljedelskih organizacij, ampak tudi pripravo in uresničevanje proizvodnih načrtov, pa tudi splošni razvoj poljedelstva. Te pogodbe ocenjujejo kot nov način družbenih odnosov med socialističnimi podjetji.

STJEPAN VUKUSIĆ

Indija je zaskrbljena zaradi dobav orožja Pakistanu

NEW DELHI — Indijska vlada je povedala voditeljem ameriške in zahodnonemške diplomatske misije, ki se je mudila pri njih, da je zelo zaskrbljena zaradi vesti, češ da prihaja veliko ameriškega orožja v Pakistan preko Zahodne Nemčije. Zaradi vesti neke ameriške agencije, ki sporoča, da so letala in tanki, ki sta jih naročila Iran in Zahodna Nemčija, poslali v Pakistan, so razpravljali tudi v senatu. Poročilo omenja, da so v Pakistanu naročili tudi več sto tankov. Indija je zaradi tega v skrbih in diplomatiskim predstavnikom obeh vlad je povedala, da vse to ogroža vojno ravnotežje. Zahodnonemsko veleposlanstvo je, po posvetu z Bonnom, ovrglo te vesti kot za neresnične. V Delhiju pa opozarjajo na podobno pošiljanje orožja s pomočjo »tretje in četrte sile«, ki so ga odkrili lani. Obrambni minister Svaran Singh je v parlamentu povedal, da so pakistanske letalske sile še močnejše kot pred spopadom leta 1965, in Čilu.

Brezposelnost v Latinski Ameriki

RIO DE JANEIRO — Zadnje tedne so v več državah Latinske Amerike, zlasti v Argentini, Braziliji, Kolumbiji in Boliviji, odprli veliko delavcev in uslužbencev.

V Latinski Ameriki so do sedaj zabeležili 9 milijonov brezposelnih. Na deželi pa je več kot 10 milijonov kmetov stalno brezposelnih. Glavni razlog za vse to je počasni ekonomski razvoj. Latinskoameriško gospodarstvo ne more zagotoviti dela več kot dveh milijonov novih delavcev, kolikor jih je vsako leto.

Največ brezposelnih je v Braziliji in Argentini, kjer nima dela več kot 3 milijone ljudi. Podobno je v Urugvaju, kjer je v ekonomski krizi brez primere. Več stotisoč delavcev je brez dela tudi v Venezueli, Čilu in Peruju.

Sindikalne organizacije v teh državah organizirajo množične stavke. Take velike stavke so bile v zadnjih dneh v Urugvaju, Peruju, Kolumbiji in Čilu.

Hongkong - vrata Kitajske

Brezmejna premetenost

Kako trgovci spreminjajo »komunistično« v »kapitalistično« blago

Dejansko se politični nemiri v Hongkongu Kitajski ne izplačajo. Peking je zainteresiran, da je v Hongkongu mir, kajti vsak dan prinaša vsak prebivalec kolonije — od novorojenčka do starčka pekinški blagajni 2 hongkonska dolarja (nekaj manj kot 500 dinarjev). Vsako jutro zasluži Peking v Hongkongu 8 milijonov tamkajšnjih dolarjev (skoraj dve milijardi dinarjev), s katerimi lahko plačuje žito v Kanadi in Avstraliji, riž v Burmi in podpirja maoistična gibanja v Afriki in Latinski Ameriki.

Kadar v restavraciji v Kowloonu jeste golobje jajce ali raco, se hranite s stvarmi, ki prihajajo iz Kitajske. Od tam prihajajo tudi zelenjava, sadje in maslo, s katerimi je pripravljen obed. Od štirih grizlajev so trije popolnoma kitajski. Tu di kadar Američani v Hongkongu pijejo coca-cola, plačuje davek Mau, kajti del vojaškega porcelanastega krožnika, le-teh ne morejo uvoziti v Ameriko, če kupljeni predmeti niso opremljeni s posebnimi potrdili o izvoru. Ti dokumenti, na kratko C. O., potrjujejo, da niti miligram materije, iz katerega je predmet narejen, ni prišel

iz LR Kitajske. Seveda pa so zvití hongkonški trgovci li prebroditi tudi to oviro in so ameriško carino dobešno zasuli s ponarejenimi potrdili o izvoru blaga.

Včasih pa trgovci svojo zvitost plačujejo tudi z zaporom. Ne glede na to pa se le vsak dan izmislijo kaj novega, da surovine, ki prihajajo iz Kitajske, spremene v poštno »kapitalistične« surovine. S pomočjo prekupevalcev so uspešni vzpostavili tudi obsežno trgovino z ameriško armado v Vietnamu. Odkrili so, da so bile majice in spodnjice, ki so jih nosili ameriški vojski v delti Mekonga, izdelane v Maovi Kitajski, da so od tamkaj prišle tudi konjerve, s katerimi so se hranili v Da Nang in Bien Hoa. Preden so prišle do tja, so sicer štirkrat ali celo petkrat spremenile nalepke. Pa tudi zabava, ki si jo ameriški vojski privoščijo v Hongkongu med dopustom, prinaša Pekingju dolarje.

Zgodba, ki ob kozarcu whiskeyja najbolj zabava poslovné ljudi v Hongkongu, je zgodba o rakih. Neki Kitajec je uvažal iz Sanghaja zmraznjene morske ruke, ki jih je nato odtajal in na drugačen način spet zamrznil ter opremlil z etiketo »product of Hongkong«. Tako so imeli prosto pot v ZDA. Toda nekada dne je izkušen in nezaupljiv carinik odkril, da ima vsak rakec po dve črni piki, ki sta posledica procesa odtajanja. Od tistega dne raki z etiketo »product of

Hongkong« nimajo več vstopa v ZDA.

Druga je znana zgodba o laseh za lasulje, ki so jih Kitajci izvažali v New York s potrdili, da so zagotavljala njihov maniški ali singapurški izvor. Toda za tone lasulj, ki so jih potrebovale Američanke, da bi bile v korak z modo, bi se morale vse Filipinke in ženske iz Singapura postriči »na balno«. Zato ni bilo težko ugotoviti, da so lasje prihajali iz Kitajske. Zvití trgovci sedaj čaka v zaporu, da bo lahko užival premoženje, ki se mu je medtem nakopičilo.

Zadnja iznajdba v tej trgovini, ki mora dati kitajskemu blagu pečat »demokracije«, je pošiljanje kitajskih surovin na Taiwan, kjer jih predelajo in opremljene z etiketami »product of Taiwan« pošiljajo na trg. S Taiwanu pa so vrata v ZDA na široko odprta.

Gospodarski sektor, ki je trenutno v Hongkongu v največjem razcvetu, pa je gradbeništvo. S pomočjo Angležev je mesto v nekaj letih rešilo stanovanjski problem za več kot dva milijona beguncem (čeprav jih okrog 400.000 še vedno živi v stanovanjih, ki so bolj podobna pasjim hišicam kot človeškim bivališčem). Cement za gradnjo prihaja iz Kitajske. Ne zato, ker bi bil boljši, temveč zato, ker je cenejši. Tako poceni je, da je povsem uničil lokalne cementarne. Toda prav zaradi tega je uprava

kolonije lahko zgradila »satelitske mestce« kot je Kun Tong, vrinjen med letališče in grlice, sestavljen iz petih ogromnih hiš, v katerih živi okrog 60.000 ljudi. Človeka

kar stresa ob misli, da bomo morali nekega dne, ko bo na zemlji šest milijard prebivalcev, tudi mi živeti v takih osnjakih.

Dogajalo pa se je tudi, da so gradbena podjetja prihajala v težave. In tedaj je prišlo do čudnih zavezništvev med lokalnimi bankami in Kitajsko banko. Le-ta je posodila kapitalističnim bankam v Hongkongu svoj denar, ki sicer, tako kot vsak denar, nima posebnega duha, je pa le rdeče pobarvan. In s tem denarjem so privatne banke v Hongkongu lahko reševale gradbeniška podjetja, ki so bila na robu propada. Toda to niso edini posli Kitajske banke v Hongkongu. Kitajska banka kupuje nepremičnine, ladje, zlato in druge stvari in posoja denar tudi japonskim industrijalcem. Vendar vse to poteka zelo diskretno, kajti Američani so zelo previdni in takoj bojkotirajo industrijo, za katero odkrijejo, da stoji za njo kitajski kapital. Nič pa ne ve, koliko te banke, ki delajo s Kitajsko, plačujejo v pekinške blagajne. Govori se o 100—120 milijonov ameriških dolarjev letno.

Na hongkonškem prostem trgu je moč denar zamenjati v vsakršno valuto. Toda v Kitajski banki ne boste izvedli, koliko je vreden kitajski denar. Uradno je vreden 2,34 hongkonškega dolarja, na črni borzi pa je polovico tega. Toda če Peking potrebuje zlato, ga ne kupi v Hongkongu, kjer je drago ali v Macau, temveč v Londonu. Iz gospodarskih in političnih razlogov.

Na 1000 prebivalcev jih je tu 999 Kitajcev, toda kljub temu kolonija ostaja britanska, tako po svojem načinu življenja, zabave in po duhu. Najbolj je to razvidno vsako leto v aprilu, ko predslavljajo kraljevin rojstni dan. Nad vsem lebdí rahlo odslavljen zrak, duh večne britanske legende. Toda Mau Ce Julija je ta odslavljen zrak potreben.

DVA SVETOVA — Značilen motiv iz današnjega Hongkonga: kitajski mladinci dvigajo knjižice Maovih misli pod monogramom britanske kraljice.

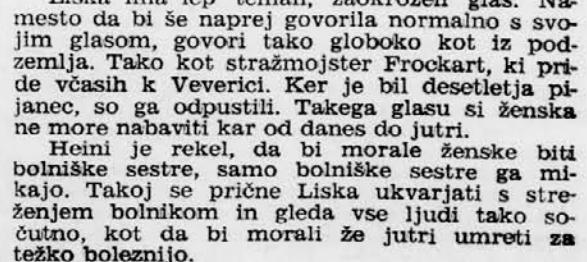
Fotoarhiv »Delo«

COLIBRI t2

NAJBOLJ
HVALEŽNA
NALOŽBA!

KAKO ŽIVI »UPOKOJENEC« NIKITA
HRUŠČOV
BELE MIŠKE UMIRAJO ZA ČLOVEKA
NOVOMEŠČANKA IZ TOKIA
VAŠ ZNANEC S TELEVIZIJSKEGA
EKRA NA – »PERRY MASON«

V nekaj vrstah

MARIBOR

Premalo spodbude za nabiranje lisic — Na območju Lovrenca na Pohorju raste veliko lisic. Vsako leto jih je za druga odkupila po več tisoč kilogramov za izvoz. Odkupna cena je bila spodbudna, medtem ko je letos drugače. Za kilogram plačujejo samo od 300 do 400 Sdin, tako da zberejo le malo lisic lani je bila namreč cena dvakrat tolikšna.

Znižanje — Včeraj je trgovsko podjetje Povtnina znižalo cene slivom od 300 na 200, paradižniku od 260 na 220, breskvam od 320 na 280, lubenicam od 260 na 200, jabolkam astrahan od 350 na 250, jabolkam belicnik od 250 na 220 in solnograškim hruškam od 300 na 250 Sdin za kg.

Mednarodni sodnik — Odbojkarska zveza Jugoslavije je določila Mariborčana Ljuba Morana, mednarodnega odbojkarkega sodnika, da bo 6. septembra odpotoval z moško jugoslovansko odbojkarstvo reprezentanco v Tunis na mediteranske igre, ki bodo od 7. do 17. septembra. To je vsekakor priznanje za mariborskega športnega delavca.

Kopalci — V soboto in nedeljo se je na letnem kopalšču Mariborski otok kopalok okrog 4000 ljudi. Temperatura vode v bazenih je bila 22 stopinj, v otroškem pa 25 stopinj C.

Vzpenjača — V soboto in nedeljo je pohorska vzpenjača preplehala 3059 potnikov, ki so oba prosta dneva preživeli v hladu pohorskih gozdov.

SENTILJ V SLOVENSKEH GORICAH

Naval — V soboto in nedeljo je bilo na mednarodnem prehodu v Sentilju izredno veliko domačin in predvsem tujih turistov. Zaradi tega so morali okrepiti carinsko in obmejno službo. Uslužbenici so z veliko naglico odpravljali potnike. V obeh dneh so zabeležili blizu 211.000 prehodov meje. Izšli so tudi približno 3000 vizumov tujim turistom.

MURSKA SOBOTA

Tekmovanje traktoristov — Ljudska tehnika iz Murske Sobotice je minulo nedeljo priredila tekmovanje traktoristov na njivi KIK »Pomurje«. Izbrali so kandidata iz Pomurja za republiško tekmovanje, ki bo v Murski Soboti 9. in 10. septembra.

ORMOZ

Nov gasilski avtomobil — Gasilci iz Gorišnice na Dravskem polju so pred kratkim dobili nov gasilski avtomobil TAM 2000. Denar zanj so prispevali DOZ, gasilska zveza Ptuj in občinska skupščina.

PTUJ

Nov blok — Gradbeno podjetje »Drava« je začelo graditi šestdesetdeset stanovanjski blok, katerega stanovanja bodo po končani graditvi naprodaj.

DOLENJSKE TOPLICE

Seja turističnega društva — Turistično društvo v Dolenjskih Toplicah je pred kratkim razpravljalo o pripravah na proslavo 20-letnice obstoja zdravilišča, hkrati pa je obravnavalo tudi priprave na zdraviliških gostov, ki je v tem kraju neredno.

CELJE

Razprodaja radijskih aparatov — Te dni so začeli v trgovinah s tehničnimi predmeti po nizkih cenah razprodajati radijske aparate. Naprodaj so le aparati RR iz Nisa, ki je devetim svojim proizvajalcem za kakih 50 odstotkov znižala cene.

Železniško postajo obnavljajo — Celjsko železniško postajo se daje obnavljati. Doslej so razširili dohoda na peron, obložili stene s steklenim mozaikom, položili tla, obnovili okna in podobno. Obnavljanje notranjosti železniške postaje bodo predvidoma končali v prvih dneh avgusta.

Nove garaže — Ob Adamcevi cesti na Dolgem polju gradi gradbeno-obrtno podjetje »Obnova« 56 zidanih garaž. Cena posameznih garaž je 400.000 starih dinarjev.

KOPER

Privatne sobe slabo zasedene — Že nekaj dni so privatne sobe v Kopru razmeroma slabo zasedene; in sicer je polnih le okoli 70 odstotkov sob. V Kopru je še kar polno, tudi v Zusterni ne manjka gostov. Semedela pa je skoraj prazna.

Stanovanja za železničarje — Ob graditvi železniške proge Prešernice-Koper niso pozabili tudi na železničarje, ki bodo zaposleni na novi progi. Te dni so začeli s pripravljanimi deli za zgraditev 24-stanovanjske železniške stavbe, ki bo v koprskem stanovanjskem naselju Semčiči. Dela investira Združeno železniško transportno podjetje iz Ljubljane.

ZAGORJE

Organ za kaznovanje prekrškov — Občinska skupščina je s posebnim odlokom ustanovila samostojni organ za kaznovanje prekrškov in potrdila sporazum o samoupravnih pravicah zaposlenih pri tem organu.

TRZIC

Prostovoljna delovna akcija — Komisija za gorske poti pri Planinski zvezi Slovenije je v nedeljo pripravila prostovoljno akcijo za ureditev poti z Zelenice čez Vrtačo na Stol. Razen prostovoljcev so sodelovali tudi vojniki.

LESCÉ

Nov bife — Zahodno od Lesca, pred odcepom ceste z Jesenice proti Bledu je podjetje »Murka« odprlo nov gostinski lokal. Podjetje »Gradisce« ga je zgradilo v rekordnem času — v dveh mesecih.

S kozjaške planinske poti

Od Urbana do Žlembeske

Pot ob meji je odprta. Dolgo ni bilo tako in tedaj so se planinci radi selili na stare pohorske poti, planote in planjave. Kozjak je čemel v soncu, osamljen, pozabljen s svojimi travnatimi rebri, kmetijskimi redi zelenja, s koprmi na bregovih, z vinogradi, ki se pletejo po Rošpohu in Sobru. Pred leti, ko so na Tuzljo in Zavarčevem vrhu planinci in mariborski obrtniki odprli prvi planinski potjojanki, ni je pokoljini Tedi Vozlar spodbudna dejal: »Bos videl, še bomo hodili po teh poteh, planinske markacije bodo odprle pot ob meji.« Sam je pomagal vtihtati lopato in kramp. Bil je planinec, ki mu je Kozjak ležal na srcu, verjel je, da bo prav kmalu potekla ob nevidnem državnem platu planinska pot prijateljstva.

In zdaj teče. Pravičen dan je in z vseh bregov po Rošpohu se preliva glas melodije iz radijskih sprejemnikov. Na griču pod Urbanom oblegajo gostišče prvi izletniki. Malo jih je še, ki se odpravljajo za nahrbtniki po novi kozjaški planinski transverzali. Pravijo, da bi morala nova cesta, za pol stoletja zarisan na papirjih, tolikratkrat zamisljena v zadnjih letih, odpreti se s strani pot čez Urban in Kriz v osrčje Kozjaka. »Na drugi strani meje sosedje delajo ceste, kmetje ropočajo s traktorji in z motornimi kosilnicami mi je privedoval Francček iz Gaja.« Na našem Kozjaku gre prepočas. Zdjaj imamo ceste navzdol po gričih, povezan pa Kozjak še ni.« In spominjala sva se Leona, Zitomirja, Jožeta, Pajterjevih deklet, vseh teh ljudi z meje, ki so nosili zastavo upornih kozjaških ljudi. Stare partizanske poti, ki so držale tja čez Kriz, Duh in Kaplo, mimo starega Dornica, kmečke grše in partizanskega očeta, so se zdaj združile v planinsko pot.

Po njej je treba dalje, v pokrajino, odmaknjeno in zaslanjano v davne dni. Po vinogradih pri Krizu že zelenijo jagode. Na vse strani se odpirja jasen razgled na Maribor, vinske gorice in topole, ki vitko stoje na straži po hribovih Slovenskih gor, na Dravo in jezero, kjer se belijo jadra čolnov, ki jih potiska veter po sivi gladini, na Pohorje, ki se temno in zamolkito vije s svojimi gozdovi, grapani in kopami, da bi se daleč v moteljavi na zabodu sročalo z gorami sanjavega Korotana.

S svetlega, sončnega Zavarčja se oglašata harmonika in veselo petje. In dalje na zahod se dvigajo, bočijo, ra-sejo in padajo kozjaški bre-

PARTIZANSKE FOTOGRAFIJE — Taborniki XI. SNOUB Miloša Zidanška so prejšnjo soboto uredili v bližini koč na Pesku taborniški muzej na prostem, v katerem so prikazali fotografije pohorskih partizanov.

Foto: M. Kos

Ptuj: kopičenje zalog v industriji

PTUJ, 31. julija. — Na današnjem zasedanju obeh zborov občinske skupščine Ptuj sta sprejela zborna s pripombami poročilo sveta za gospodarstvo o gospodarskih gibanjih v občini v letošnjih šestih mesecih in priporočila za gospodarska prizadevanja v drugem polletju 1967. Izza ugotovljene stopnje go. spodarske rasti se kaže v večini podjetij več kritičnih težav, kot so kopičenje zalog v industriji in drugod, pojav tuje konkurence, pomanjkanje finančnih zlasti obratnih sredstev za realizacijo nabav in vse drugo, kar onemogoča doseči namen re. forme, zlasti z boljso kvaliteto izdelkov in prodajo proti takojšnjemu plačilu.

Iz vsebine sprejetih priporočil in iz pripomb odbornikov izhaja, da so odborniki skupščine iz go. spodarskih organizacij za to, da bi se z nenehim vedno boljšim organiziranjem gospodarstva obvarovali škodljivega zastojanja in nazadovanja. Drugi del zasedanja je bil namenjen solstvu. Zaradi ustanovitve temeljne izobraževalne skupnosti je prenehala potreba po skladu za solstvo občine Ptuj. Sklep je tako s sklepom današnje seje odpravljen, s sklepnim računom sklada za prvo polletje pa sta se zbora strinjala. Na tem zasedanju je bil potrjen tudi statut temeljne izobraževalne skupnosti. Za financiranje strokovnega solstva v občini v 1. 1967 sta sprejela zbora priporočilo, da bi prispevale vse gospodarske organizacije v ptujski občini tudi v letošnjem drugem polletju vsaj po 1 odstotek od svojih bruto osebnih dohodkov temeljni izobraževalni skupnosti.

Sodnik ptujskega sodišča je prenehal biti Alojz Donaj, ki je postal predsednik občinskega sodišča v Ormožu, predsednik ptujskega sodišča ostane še nadalje dosedanj pred. sednik Vladimir Ban; za sodnike pa so bili izvoljeni Adela Bombek, Viktor Knez, Meta Linder, Ciril Staniko in Vida Vidović. V pomoč sodnikom pa bo še deset novih sodnikov porotnikov iz Ptuja. J. V.

Na leto sto milijonov litrov piva

S sodobno mehanizacijo se bo zvišala proizvodnja v pivovarni Union

V ljubljanski pivovarni Union so pravkar dokončali rekonstrukcijo in bodo že v ponedeljek začeli s poskusnim obratovanjem. Nova pridobitev pivovarne je popolnoma avtomatiziran polnilni stroj, največji te vrste v Jugoslaviji. Kupili so ga v Zah. Nemčiji, stal pa je milijon 700 tisoč mark. Seveda to ni le en stroj, ampak skupina, ki tvori polnilno linijo. S pomočjo sodobne mehanizacije bodo lahko v Unionu polnili po 36.000 steklenic piva v eni uri.

Modernizacijo pivovarne je narekovala zmeraj večja potrošnja piva v Sloveniji, pa tudi drugod. Predvsem je v »pasjih dnehi« primanjkovalo piva v steklenicah, saj stari in izrabljeni stroji niso mogli napolniti toliko steklenic s pivom, kot je zahteval trg. Modernizacija polnilnice pa je šele prva faza rekonstrukcije. Jeseni bodo namreč v Unionu dobili iz Nemčije še popolnoma novo varilnico piva znane trdke »Steincker«; z varilnico bodo lahko v enem dnevu zvarili pol milijona litrov piva. Seveda bodo morali za tako veliko povečanje proizvodnje pripraviti še vrsto drugih strojev, tako izredno zmogljiv hladilni sistem — tega bodo uvozili iz ZDA in novo kotlovnico. Pripravljena je je že tudi nova in velika vložna klet, v katero je treba postaviti še rezervoarje za pivo. Teh tankov bo 40. Če bodo vsi polni, bo v kleti naenkrat zorelo 4 milijone litrov piva. Stare vložne kleti pa imajo kapaciteto 3 in pol milijona litrov. Skupaj z jugoslovansko poljoprivredno banko bo pivovarna Union investirala za drugo fazo rekonstrukcije 4 milijarde starih dinarjev. Proizvodnja piva bo tako drugo leto prvič v zgodovini ljubljanske pivovarne dosegla milijon hektolitrov, medtem ko bodo letos — takšno so njihova predvidevanja — prodali 450 tisoč hektolitrov piva.

V novi polnilnici ljubljanske pivovarne je več strojev. Razen samega polnilca imajo še posebnega avtomatičnega vlagalca in izlagalca steklenic v zaboj, iz njih — ta dva nadomestita 20 delavcev — ter pralna stroja za zaboj, ki jih steklenice. Vsi stroji so med seboj povezani s

hitro tekočimi transportnimi trakovi, tako da polnilni proces ne more nikjer zastati. Velika zmogljivost polnilnice pa je bila vzrok tudi mnogim neveselostim. V pivovarni so morali poskrbeti za zadostne zaloge steklenic. Kupili so jih 4 milijone. Tudi stara lesena embalaža je vse prej kot primeren za sodoben proizvodni proces. Na to so v pivovarni se posebej pazili in se odločili, da stare lesene zaboje zamenjajo z zaboji iz posebne plastične mase, ki jih lahko strojno perejo, so praktično neuničljivi, hkrati pa precej bolj lažni od lesenih. Letos so dali v promet 300 tisoč takih zabojev. Kakšnih sto tisoč imajo še lesenih, ko pa bo nova polnilnica začela delati s polno paro, bodo zamenjali še te s plastičnimi.

Sama gradnja nove proizvodne hale s polnilnico, skladiščem in vložno kletjo, ki jo bodo v kratkem začeli oblagati s plutom, tako da bo v njej polniti in politi vedno enaka temperatura (v kleti bo tudi skladišče hmelja), je stala pivovarno milijardo 100 milijonov dinarjev. Izkopati so morali tudi popolnoma novo kanalizacijsko omrežje in vgradi ti dosti električnih kablov. Dvorano je zgradilo gradbeno podjetje »Technika«, transportne trakove je priskrbel »Roga«, pet tiskanih tankov za polnilnico pa ravnomakar dokončujejo delavci mariborske »Metalne«.

V pivovarni pravijo, da bodo z novo polnilnico, v kateri bodo dnevno napolnili 600 tisoč steklenic (prej so jih lahko največ 340 tisoč), zadostili vsem potrošnikom, trgovini in gostinski mreži. K temu bo pripomogla tudi velika zmogljivost skladišča, kjer

bodo stalno imeli na zalogi do 30 tisoč zabojev piva. Tudi neljubih čakanj tako ne bo več. Pivovarna je poskrbela, da so se modernizirali tudi njihovi kooperanti v drugih krajih. Novo polnilno linijo je dobilo kranjsko podjetje »Vino Kranj«, z njo lahko napolnijo 12 tisoč steklenic na uro. V Ptuj se obratuje polnilnica z zmogljivostjo 6000 steklenic v eni uri, prihodnji mesec bo postavljena še ena taka polnilnica v Izoli, nekaj kasneje pa tudi v Novi Gorici z urno zmogljivostjo 9000 steklenic. V Unionu so povedali, da bodo če bo šlo vse po sreči, čez približno dve leti kupili še eno podobno polnilno linijo. Prostor zanj je že pripravljen. S tako velikimi proizvodnimi zmogljivostmi bo ljubljanska pivovarna lahko uspešno konkurirala tudi na tujih tržiščih. Zato že proučujejo možnost prodaje piva v druge države.

K. DOLENČ

Štiri ure strahu
BEOGRAD, 31. jul. — Šef računovodstva valjevskega podjetja »Dunav« Džukić je poskrbel v petek popoldne za nenavadno dramatično situacijo v upravi tega podjetja. Ko je namreč ugotovil, da je inšpektor službe družbenega knjigovodstva od druge prevare in nepravilnosti, je potegnil iz aktovke dva revolvers in ju napeljal na inšpektorja, direktorja podjetja in uslužbenca notranje varnosti, ki je tudi bil prisoten. Inšpektor je namreč dokazoval kazniv dejanja tega šefa računovodstva in to mu je združilo hudo zamerilo. Džukić tega je inšpektorju grozil z ubojem, češ da bo tako preprečil njegova dejanja, ki bi drugim grenila življenje. Priznani pa je nameraval uslužbencu notranje nevarnosti, češ da on ni ničesar kriv, saj opravlja le svojo službeno dolžnost.

Gozdarska dela v Avstriji

MARIBOR, 31. jul. — Danes je zasedal centralni delavski svet Gozdnega gospodarstva Maribor in doletil 2,5 milijona Sdin kot pomoč avstrijskim narodnim kot žrtvam imperalistične agresije. Razen tega so sklenili, da prispeva podjetje GG za izgradnjo mariborske bolnišnice milijon Sdin in za onkološki inštitut v Ljubljani 500.000 Sdin.

Direktor GG Lavoslav Kranjčič je poročal o prevzem dodatnih gozdarskih del v Avstriji. Poudaril je, da dela v Gusswerku 74 delavcev tega podjetja pri odstranjevanju posledic vetroloma. Delavci GG Maribor delajo tudi v skladiščih okroglega in rezanega lesa v Avstriji. Sklenili smo tudi pogodbo o prevzemu obilno vitenih del na teh površinah v prihodnjem letu. Delavski svet je razpravljal tudi o poslovanju podjetja v prvem polletju in ugotovil, da so rezultati gospodarjenja ugodnejši kot lani.

M. K.

Tuje registracije so pregledovali

Ljubljanski cariniki bodo kaznovali 59 lastnikov avtomobilov

LJUBLJANA, 31. jul. Pred dnevi smo dobili podrobnejše rezultate o akciji slovenskih carinikov, ki so pregledali prometne dokumente lastnikov večine avtomobilov s tujo registracijo (lastniki so naši državljani), in avtomobilov s tujimi carinskimi registracijami, medtem ko kontrola vozil z registracijo RP še poteka.

Akcija slovenskih carinikov se je začela v nedeljo, 16. julija, in sicer na avtomobilskih sejnih v Ljubljani in Domžalah. Naslednje dva dni so cariniki skupaj z organi javne varnosti preverili še druga vozila v Zasavju, na novomeškem, kočevskem ter škofjeloškem, ribniškem, vrhnjskem, logaškem, kranjskem, domaškem in ljubljanskem območju. V istih dneh so podobno kontrolo naredile tudi carinarnice v Mariboru, Celju, Kopru in na Jesenicah — vsaka za svoje področje.

Ljubljanski cariniki so pregledali dokumente za 148 avtomobilov. Lastniki 89 vozil so imeli papirje v redu, medtem ko so 59 lastnikov motornih vozil mandatno kaznovali, 15 lastnikov je sicer, zaradi majhno časovno obdobje prekršilo zakone, zato pa je kar 44 vozil carina zasledila ali pa jih zapeljala.

Lastniki teh vozil lahko plačajo carino, čeprav avtomobile lahko nemudoma odpeljejo nazaj čez mejo ali pa jih odstopijo carini. Kazen pa jim seveda ne uide. Prav sedaj carinska služba s polno zmogljivostjo rešuje posamezne primere. Dve večeraj so krekli 13 kazni (med

20.000 in 300.000 Sdin). Doslej se je sedem lastnikov odločilo, da bodo svoje avtomobile odpeljali nazaj v tujino, osem lastnikov je prepustilo avtomobile carini, le dva pa sta plačala carino.

Kakšen prekršek so lastniki teh avtomobilov pravzaprav storili? V dveh tretjinah vseh primerov gre za prekrške roka, v katerem je treba avtomobil vrniti v tujino.

Utopljenca so našli

VARAŽDIN, 31. jul. — Pri Varaždinu je Drava včeraj popoldne naplavila moško truplo. Ugotovili so, da gre za 24-letnega Huberta Breznika iz Maribora. Gersakova 21. ki je 23. julija letos utonil v Ormožu pri kopanju v Dravi.

M.

Poškodovani črpalko in pobegnil

CELJE, 31. jul. — V noči od 29. na 30. julij med 22. in 6. uro zjutraj je neznan voznik tovornega vozila trčil in poškodoval črpalko napravo na bencinski črpalki. Te noči je bila dežurna črpalka na Mariborski cesti, črpalka na Ljubljanski pa ni delala. Voznik je verjetno pri premikanju vozila zaradi premajhne pozornosti trčil v črpalko in povzročil na njej za 3000 Ndin škodo. Poškodbe voznik ni prijavil, temveč je pobegnil. Uslužbenec varnostne službe predvideva, da je na vozilu ostalo na levi strani kartona nekaj barve od črpalke in odgrin. Črpalka je obarvana belo in rdečo.

S.

Zopet tatvina nabožnih kipov

CELJE, 31. jul. — Včeraj je miličnik v Vojniku Ludvik Štok iz Bevozeve sporočil, da je že 22. julija popoldne opazil, da so neznanci ukradli kipe iz kapelice na križišču poljskih cest v Bevozevi. Ukradli so Barbarin kip, visok od 80 do 90 cm; kip je rdeče barve, ima moder plašč. Razen tega so ukradli Ursulin kip, prav tako visok, in kip Janeza in Urbana, ki ima knjigo v roki; oba sta velika 50 do 60 cm. Po strokovni izjavi so kipi stari več kot 200 let.

Republiški zavod za zaščito spomenikov je od začetka leta pa doslej zabeležil 13 večjih tatvin; med drugim so pokradli največ nabožnih kipov in lesenih plastik.

S.

Obsojeni tihotapci

REKA, 31. jul. (Tanjug.) — Italijanske državljane Giuseppe d'Amrosio, lastnika krojaškega salona v Trstu, so obsodili na leto dni zapora in mu odvzeli imetje, ki si ga je pridobil s tihotapljenjem. Kaznovalo ga je okrajno sodišče na Reki.

D'Amrosio je v Jugoslavijo vtihtapljal razno blago iz Italije in ga prodajal s pomočjo svojih sodelavcev. Vrednost tega blaga cenijo na okoli 40.000 Ndin. Tri njegove sodelavce iz Mošče, iz Reke (Ivan Lošček, Ivica Dikič in Ida Sepić) so obsodili na denarne kazni, medtem ko so Dušana Matiča iz okolice Svetozareva obsodili na 2 leti in 4 mesece zapora zaradi prevare.

Požar v Selnici ob Dravi

SELNICA OB DRAVI, 31. jul. Na podstrešju stanovanjske zgradbe v Selnici št. 30, lasti krajevne skupnosti Selnica, je izbruhnil požar. Zgorela sta del podstrešja in o. strešje drvarnic. Škodo cenijo na 15.000 Ndin. Vzrok požara raziskujejo.

M. K.

Zdravnik zavrnil pomoč utopljenцу

MURSKA SOBOTA, 31. jul. — Včeraj ob 11.15 je pri kopanju v Negovskem jezeru utonil 17-letni Bezensrd Kranjc iz Zg. Verjaj pri Jurjevskem dolu. Reševalcem kljub prizadevanju, da bi fant, ki je še kazal znake življenja, rešili, se to ni posrečilo. Tudi požrtvovalna medicinska sestra Jožica Potočnik iz Radgone utopljenцу ni mogla pomagati.

Ob tem tragičnem dogodku nam je inšpektor milice za Pomurje Ivan Pohovnikar, ki je bil na prizorišču nesreče, tole povedal: »Po nesreči sem s svojim osebnim avtom odšel na Vidmu ob Ščavnici, kjer sem s postaje milice klical reševalno postajo Radgona. Tu so mi povedali, da je dežurni zdravnik na terenu, vendar da bodo rešili avto takoj poslali. Ker je šlo za življenje, je miličnik videmce postaje pohitel po zdravniku Ljubka Vukovića, zdravnika tamkajšnje ambulante. Vendar je tov. Vuković zavrnil zahtevo po pomoči, češ da tokrat on ni dežurni zdravnik...«

Ne glede na to, da utopljenцу bržkone tudi s posredovanjem zdravnika ne bi mogli rešiti življenja, se javnost v Pomurju zgrađa nad postopkom zdravstvenega delavca iz Vidma ob Ščavnici.

B. B.

ČE ŽELITE NASE CASOPISE PREJ MATI TUDI MED DOPUSTOM,

izpolnite vsaj dva dni pred odhodom na dopust naročilnico in jo pošljite na naslov CP DELO LJUBLJANA Šubičeva 1

Stalni naslov

Ime in priimek: _____

Ulica: _____

Kraj: _____

Pošta: _____

Pošiljajte od _____ do _____

časopise _____

Ne počitniški naslov: _____

Ulica: _____ št: _____

Kraj: _____

Pošta: _____

(Podpis)

močvirnih leh tik ob meji leže žlemberski ribniki. Žlemberske gradu ni več in skriti rovi pod Velikim bočem, kjer so baje nekdanj iskali zlato in srebro, so se že

KOBANSKO JE POKRAJINA DAVNIH PODOB — Stijaste skodlaste strehe kamnitih znamenj so tipičen narodopisni zapis v obsejno pokrajino. Foto: J. Peščaj.

zavrnaj sesuli. Žlemberski graščak in njihovi valpi so surovo vtihteli bliz na svojo rajo, zato so se spomini nje ohranili po lesenih kočah, zlihi so se v pravljice

starih babic. Takšna je tudi tista o zlobnem Krutogavi z žlemberskega gradu, ki je zalozoval lepo dekle in jo hotel zvesti v svojo grad. Toda Krutogava je dočkal zaslužen kazni, hudci ga je z gadi ovitega prinesel iz jarka, v katerega je padel, ko je zalezoval dekle. Vrgel ga je na sredo grajske dvorane med zbrano gospodo, ki je sesala znoj in kri kozjaških tlačanov, lovila divje rase in se modro sprehajala okrog žlemberskih ribnikov.

Zdaj je tukaj samotno, samo granitska patrolja kdaj zmoli pičle med rogozo, da prestrašeno zaprhutajo in skričaliti se zaokrožijo nad gozdovi. »Zdravo — zdravno — in že jo tudi to bežno srečanje mimo. Treba se je spet spustiti v grapo seliške Bistrice. Včasih ni bilo varno stikati ob potoku, ko si je plemeniti von Schrampf, oskrbnik s falkskega gradu, lasil tukaj pravico do ribolova. Vse je bilo treba tedaj plačati, zaprositi, vse je bilo zapisano v urbarju. Tudi to, da so morali kmetje s šlemena in Boča, kadar so se na vrto seliškega župana enkrat na leto zbrali, plemenitemu — von — oskrbniku — »we essen gebens«, da je dovolil in odprl eden ersten Thonza — prvi ples.

Zdaj teh prepovedi ni, ne prošanj za ples. Treba je samo preplezati starni Jarovec vrh in priti do Duha, do beže valice na meji. Pri gostilničarju Maksu bo gotovo vsega dovolj. Tudi avtomobilistov z vseh vetrov, ki jih je nova cesta zvalila v osrčje Kozjaka.

DRAGO VRESNIK

FESTIVAL

LETNO GLEDALIŠČE KRIZANKE

Torek, 1. avgusta, ob 19.30: POLSKORNI ANSAMBLI, "TANEC". SKOPJE. Po vsem svetu znani "Taneč" ima za ljubljano nastupitranov spored, ki bo za ljubitelje folklorja posebno doživetje.

Sreda, 2. avgusta, ob 20.30: "MAGNIFICO" SKOPJE, večer melodijskih pesmi. Predvode Krizanke. Četrtek, 3. avgusta, ob 20.30: KONCERT PEVSKEGA ZBORA "MADRIGALISTOV" CELOVCE. Madrigalisti, enega najboljših sodobnih pevskih zborov, vodi dr. G. Mittergrünegger. Zbor je dosegel v mnogih letih visoko mednarodni nagrad.

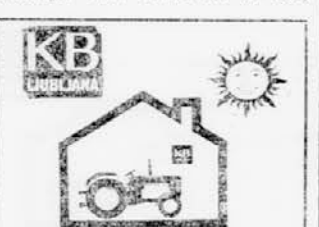
Predprodaja vstopnic od 11.—13. in od 18. ure dalje v Krizankah, rezervacije po tel. 21-790.

VIŠJE OBRESTI

Vloge na vpogled 6,25 %
Vezane vloge 7-8 %

RTV Ljubljana

SPORED ZA TOREK
4.30-9.00 Dobro jutro, 9.05 Glasbena manjca, (Spored zabavne glasbe); 9.00 Počitniški popotovanje od strani do strani — Marjan Marinc; "Dilekte" v 9.15 Počitniški pozdravi; 9.30 Iz manj znanih francoskih oper; 10.00 Dvojset muma z ameriškim pihalnim orkestri; 10.15 Naši ansambli in orkestri zabavne glasbe; 11.00 Poročila — "Turistični napotki za tiste goste, ki 20 slovenske narodne iz Režije in Bečelje; 12.00 Poročila — Na današnji dan; 12.30 Pisma pletala; 12.40 Dvojset muma z ameriškim pihalnim orkestri; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Poročila; 14.05 Od melodije do melodije; 14.55 Kvaliteta buda in branilnica — Ljubljana; 15.20 Glasbena manjca, (Spored zabavne glasbe); 16.00 Vsak dan za vas;

tudi kmetovalcu omogoča varčevanje

17.05 Orkester RTV Ljubljana vam predstavlja v svoji sredi soliste: Volodisa Ignatija, Osmar, klavirista Alojza Zupana, pianistko Duško Tomšič — Srebotič; 16.00 Poročila — Aktualnosti doma in v svetu; 16.15 Z domaćino; 16.30 Srebotič; 16.50 Obvestila in zabavna glasba; 17.00 Obvestila; 17.15 Glasbena manjca; 17.30 Večerni radijski dnevnik; 18.00 Lahko noč, orkester; 20.15 Iz studija; 21.30 "Nasloni ansambel" Mira Sepeta z godali; 20.30 Radijske evidentije; 16.00 Vsak dan za vas;

NA NOVO ODPRT OPTIČNI SERVIS

GHETALDUS

LJUBLJANA — WOLFOVA 3

- OČALA NA RECEPT
- POTRJEVANJE RECEPTOV ZA OČALA

- BOGAT ASORTIMENT OKVIROV SONČNIH OČAL ZAŠČITNIH OČAL FOTOAPARATOV FOTO-MATERIALA

- HITRE IN KVALITETNE OPTIČNE STORITVE VAM NUDI

OPTIČNI SERVIS "GHETALDUS", LJUBLJANA, WOLFOVA 3

sia igra — William Shakespeare: "Korone in Julijana 21.58 Glasbena manjca; 22.10 Glasbena manjca; 22.15 Skupni program JRT — Jugoslovanska glasbena tribuna; 23.05 Jaz v noči; 23.30-23.35 Zadnja poročila in konec oddaje.

TELEVIZIJA
18.50 MIHEC NI VEČ TEPEK — lutkovna zgodba iz serije Dječak in trije marmoseti — (Ljubljana)
19.05 POPOTOVANJE PO AZLI — poljudno znanstveni film — (Ljubljana)
19.30 CIKAK (Ljubljana)
19.40 TV OBZORNIK (Ljubljana)
20.00 DALJNA DEZELA — ameriški celovečerni film (Ljubljana)
21.35 SMERI SODOBNE LIKOVNE UMETNOSTI — trienale v Beogradu (Ljubljana)
22.00 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

Drugi spored:
18.00 POROČILA (Beograd)
18.10 POROČILA (Ljubljana)
18.30 TELESPORT (Zagreb)
19.40 OBRAT NAŠIH MEST — Sarajevo (Zagreb)
19.54 LAHKO NOČ OTROCI (Skopje)
20.00 SPORED ITALJANSKE TV

Ostale oddaje:
17.30 SPTARSKI TV PREGLED — (Beograd)
18.10 PROPAKANDNA ODDAJA — (Beograd)
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
20.10 PROPAKANDNA ODDAJA — (Zagreb — Beograd)
20.38 TRILE IZ SOMBORA — dokumentarni film (Beograd)
20.55 MARS NA DRINO — celovečerni film (Beograd)
22.20 POROČILA (Beograd)

Kino

SPORED ZA TOREK
KINO LUNOV:
amer. komedija STAN IN OLIO. Predstave ob 16.30, 19 in 21. ur. (Rezervacija vstopnic za Union po tel. 22-71 od 9 do 10.30 in od 13.30 dalje. Ob 10. ur. matineja franc. barv. voluharskega filma OHRACUN V BANGKOKU. Samo danes!

KINO KOMUNA:
franc. barv. zabavni film GRALSKO ZVILJENJE. Predstave ob 17, 19 in 21. ur. Predvidoma zadnja.

KINO SLOGA:
angl. krim. PREGON. Predstavi ob 16 in 18. ur. Ob 20. ur. ameriški film ZLATI CADILJAC. Zadržuje filmov v Ljubljani, ker ima poteče licenca.

KINO VIKTOR:
ital. barv. zabavni CS film ORIENTALNE NOCI. Predstave ob 17, 19 in 21. ur.

KINO SISA:
premi. ital. nemški barv. CS kavaljerjevske POSLEDNJI MOHAIK. Predstave ob 18, 18.15 in 20.30.

PRODAJA VSTOPNIC v vseh kinematografijskih in 13.30 dalje.
LETNI KINO BEZIGRAD:
ital. barvni CS spektakel SEDM IZVIPOV. Tisknik FN 20. Predstava ob 20.30. Prodaja vstopnic uro pred začetkom predstave.

KINO SOCA:
amer. barvni film UPORNIK BREZ RAZLOGA, ob 10, 17 in 19.30.

KINO SAVA:
amer. barvni film KO ZVONILJO ZVONJOVI, ob 10, 17 in 19.30.

KINO TRIGLAV:
nemški film GORINGOV SOISKI PRIJATELJ. Igra: Heinz Rühmann. Predstavi ob 16 in 20. ur. Prodaja vstopnic od 17. ure dalje. Samo danes in jutri!

KINO RABUJE:
dom. barv. CS film AMANDUS, ob 30. ur.

POTUJOČI DOMALCI:
amer. VV film PET OSTRIZENK gostovanje v Moravčan, ob 20.

KINO SORA — SKOFJA LOKA:
italijanski VV film OBISK, ob 20.30.

KINO RADOVLICA:
ameriški barvni vojni film VELIKI POBEG, ob 17.30 in 20. ur.

FOTOMATERIAL, Ljubljana
posl. GRADISCE 4 in CANKARJEVA 7

sta znižali cene izdelavi barvnih slikam, in sicer:

	iz neg.	iz dia.
7 x 10	3,80	4,80
9 x 12	4,40	5,50
10 x 15	5,50	6,50
13 x 18	9,00	10,00

Slike izdelujemo iz vseh vrst barvnih filmov. Rok izdelave 4 dni. Za kvaliteto jamči Foto Draga, Lj., ki nam izdeluje barvne fotografije. 18123

PEKARNA IN SLAŠČICARNA Rogaska Slatina
razpisuje JAVNO PRODAJO dostavnega avtomobila IMV tipa 1000 — servis leto izdelave 1967

za četrtek, 3. 8. t.l., ob 9. uri za socialistični sektor, ob 10. uri za zasebni sektor v garaži Pekarne, Rog. Slatina 72. Izklicna cena je Ndin 9.000.— Ogled in informacije vsak dan ravno tam. 6244

KINO CENTER — KRANJ:
jug. FN št. 30 film LJUBEZENSKA ZGODBA, ob 16, 18 in 20. ur.

KINO STORŽIC — KRANJ:
čški barv. vesteren CS film REVOLVERAS IZ ARIZONE, ob 18 in 20. ur.

KINO RADIO — JESENICE:
čški fil mljubezen PLAVOLASKE, ob 19. ur.

KINO PLAVZ — JESENICE:
ital. barv. CS film TRI LJUBEZENSKA NOCI, ob 20. ur.

KINO KRKA — NOVO MESTO:
čški film V INTIMNI SVETLOBI, ob 18 in 20. ur.

KINO CROMEL:
ameriški film ZGODBA DIEEN HARLOW, ob 20. ur.

KINO DEL DOM — TRBOVLJE:
nem. jugosl. barv. CS film MED JASTREBI, ob 18 in 20. ur.

KINO SVOBODA, TRBOVLJE II:
italijanski barvni CS film SULEJMAN VELIKASTNI, ob 17 in 19. ur.

KINO ROGASKA SLATINA:
ameriški barvni CS film SVET BRATOV GRIMM, ob 17 in 20. ur.

KINO SOCA — NOVA GORICA:
nemški film SKRIVNOSTNA GROBNICA, ob 18 in 20.15.

KINO SVOBODA — SEMPERE:
mehiški film EN DAN ZVILJENJA, ob 18 in 20.15.

Obveščamo vas, da prijemamo 1. septembra 8-dnevni izd. 2. v. kom. na Sicilijo. Cena 100 ND. Prijave do 10. avgusta 1967. — Vse, ki potujejo na dopust na morje obveščamo tudi, da rezerviramo sedeže v vlakih za Split.

Obvestila
ČESTNO PODJETJE Ljubljana obveščuje vse uporabnike javnih cest, da bo Janševa ulica v Ljubljani od 2. 8. 1967 do nadaljnjega zaradi rekonstrukcije zaprta za ves promet. Ovoz je urejen po Podmilskovi ulici. Vodovodni cesti do odzoda Savelske ceste in po podmilski Djakovičeve, ter po Djakovičevi na Celovsko cesto in obratno.

Tovarna glinice in aluminija »BORIS KIDRIČ« — KIDRIČEVO
Komisija za kadrovanje in stipendiranje razpisuje NASLEDNJE STIPENDIJE:

I. na visokih šolah:
1. FAKULTETA ZA NARAVOSLOVJE IN TEHNOLOGIJO: oddelek za kemijo 2 študentski mesti
2. FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO 2 študentski mesti
3. FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO 1 študentsko mesto

II. na srednjih šolah:
1. ODDELEK ZA METALURGIJO 4 študentska mesta

Prosilci za stipendije morajo poleg prošnje predložiti še: življenjepis, potrdilo o premoženjskem stanju za sebe in za svoje, pri zaposlenih starših pa potrdilo o višini osebnega dohodka, zadnje šolsko spričevalo ali frekventacijsko potrdilo s potrdilom o opravljenih izpitih in izjavo, da ne prejema od drugod stipendije.

Prošnje sprejema kadrovska-socialna služba Tovarne glinice in aluminija »Boris Kidrič« Kidričevo vključno do 25. 8. 1967 in da daje tudi vsa potrebna. 6250

EDINSTVENA IN NAJVEČJA LETNA RAZPRODAJA

STROJI ZA POMIVANJE POSODE, HLADILNIKI, SESALCI ZA PRAH, LOŠČILCI in drugi električni gospodinjstvi stroji najboljših evropskih znamk.

GARANCIJA za vse stroje zagotovljena.

Izbrali boste lahko najnovejšo izdelke LETA 1967

Sporočamo vsem cenjenim kupcem, da bo razprodaja do 15. avgusta 1967

RIAVEZ & SPONZA, GORICA, Via Mazzini 1

»AVTOTEHNA« Zagreb, predstavništvo »AUTOTRG« — Ljubljana, Slomškova 3-dv

bo prodalo za dinarska sredstva registrirne blagajne znamke »NATIONAL«, in sicer naslednje modele:

3-601S-21-4 (CCX) NC-1 po ceni 16.000,00 ND za komad in model 51-0-1-4 (CCX) NC-1 po ceni 19.800,00 ND za komad.

Blagajne so primerne za samopostrežne kakor tudi za klasične trgovine. Cene se razumejo franko Ljubljana. Plačilo se izvrši takoj po podpisu pogodbe. Rok dobave v teku meseca septembra.

Pismena naročila na naslov »AUTOTRG« Ljubljana, Slomškova 3-dv, telefon 313-913 ali 312-162. 6180

PROTI SLADKORNI BOLEZNI — protinu in tolažba (bolezenski debeljenji) pomaga rogači »DOKATI« vreden. Dobite ga v Ljubljani pri »Prehrani« in »Matorstju«.

Maribor

DEZURNA LEKARNA
Torek, 1. avg. 1967: lekarna »Melje«, Meljska c. 2.

KINO
UNION:
franc. španski CS krim. film NEKEGA LEPEGA JUTRA. PARTIZAN:
ameriški western film MOJA DRAGA KLEMENTINA, čški CS krim. film ZLOČIN V DEKLISKI SOLI.

UDARNIK:
amer. CS krim. film MORILCI IZ SAN FRANCISKA, ital. VV film VISOKA SOLA NEZVEŠTOBE.

Mali oglasi

PODPISANI Pavle Hribar, stanujoč Cesta dveh cesarjev št. 121 — opozarjam, da nisem plačnik dolgov, ki jih bo delala moja žena Milica Hribar, stanujoča Velika colnarska št. 10. 18126-8

»COLIBRI T-12« odličen poceni prodam. Supla, Resljeva 35, od 16. ure dalje. 1813-4

SORO in hrano dam za pomoč na vrta in v hlevu. Mala colnarska št. 10, Trstovo. 1813-6

TAJAK oddam stanujočo študentko, vse po dogovoru. Ponudbe pod »Siska« 1812-6

FAKULTETNO izobražen zakonski par išče opremljeno sobo. Ponudbe pod »Možnost inštrukcije« 1817-6

ZASTAVO 750 dobro ohranjeno prodam, ogled popoldne. Galeb, Tovec 146. 1812-3

BMW 1800 prodam. Ogled v torek in sredo ob 16. do 19. ure. Ciril Kosmač, Zg. Hrušica 22, Ljubljana. 18119-3

ITALJANSKI otroški vozček — globok, modre barve, dobro ohranjen in otroško kosarico — ugodno prodam. Gartner, Frankopanska 24-III, Ljubljana. 18121-4

IZGUBILA sem zlato zapeljivo na Titovi ali Miklošičevi dne 27. 7. 1967. Posrežena najdelja posum, da jo vrne proti nagradi, ker mi je drag spomin. Iška Košar, Triglavska 44. 1537-8

OGLAŠUJTE V DNEVNIKU DELO

IZGUBILA sem keno jopico, zelene barve po Poljski poti od Kleč do reke Save. Najdelja prošnja, da jo vrne. Poštel — Sunkova 1-III. 18122-4

OPREMLJENO sobo oddam dvema moškima s lastno posteljno. Geršova 57. 18108-6

KOVASKEGA pomočnika sprejem takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Ciril Forenta — kovar. Mengeš. 18099-1

ZASTAVO 750 ugodno prodam. — Ljubljana, Jamova 62 — stanovanja 2. 18086-3

mesni izdelki za dopust

nagrajeni z zlato medaljo na novosadskem velesejnu

ISCEM lokal ali prostor za krojaško obrt. Ponudbe pod »Blizu centra«.

OCRAJE, balkonske, stopniščne izdelujem vseh vrst po najnižjih cenah. Ponudbe pod »Prvo vrsto«.

V SISKI ali bližnji okolici iščem sobo s posebnim vodom. Cenjene ponudbe pod »Resna«.

PRODAM moped tomos — puch in kompresor. Na gmajni 6, Ljubljana. 18143-3

Komisija za razpis prostih delovnih mest pri KOMUNALNEM PODJETJU RAVNE na Koroškem

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. tehničnega vodje podjetja pogoji: komunalni inženir ali gradbeni tehnik s pooblastitvijo, več izvajanja del na nizkih gradnjah

2. kvalificiranega mehanika s 3-letno prakso, zaželeno je, da obvlada pravila traktorjev

3. kvalificiranega vodoinstalaterja več na vzdrževanju vodovodnega omrežja in instalacij

Osebnosti prejemki po pravilniku. Samska stanovanja so zagotovljena. Posebni pogoji: poskusna doba po 1. je 3 mesece, za ostale 1 mesec. Razpis velja do zasedbe. 6249

VSEM SORODNIKOM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA JE DOTRPEL V 73. LETU ŽIVLJENJA NAS ATA

Rok Zalaznik

KROJASKI MOJSTER IZ PODUTIKA

POGREB BO V SREDO, 2. AVGUSTA 1967, OB 16. URI IZPRED HIŠE ŽALOSTI PODUTIK 19 V DRAVLJE

ZALUJOČI:
ZENA IN OTROCI Z DRUŽINAMI
PODUTIK, 31. JULIJA 1967

Po hudi in mučni bolezni nas je za vedno zapustila naša ljubljena žena, zlata mamica, hčerka, sestra, teta in svakinja

Anica Šinkovec

rojena KOVIC

Pogreb drage pokojnice bo danes, 1. avgusta 1967, ob 18. uri izpred Izobraževalnega središča pohištvene stroke Nova Gorica na pokopališču v Solkanu. Pokojnica leži do pogreba v zbornici središča pohištvene stroke, Cankarjeva 8, Nova Gorica

Zalujoci:
mož Emanuel, hčerka Vanda, oče Anton, mati Cecilija in drugo sorodstvo
Nova Gorica, Ljubljana, Maribor, Savodnje (Italija), 31. julija 1967

PO KRATKI IN MUČNI BOLEZNI NAS JE ZA VEDNO ZAPUSTIL NAS DRAGI MOZ, OČE, STARI OČE, BRAT, STRIC, SVAK, TAST

Jernej Smraje

MEZMARJEV ATA

POGREB DRAGEGA POKOJNIKA BO V SREDO, 2. AVGUSTA 1967, OB 17. URI IZPRED HIŠE ŽALOSTI V JARSAH ST. 6 NA POKOPALIŠČU NA ZALAH

ZALUJOČI:
ZENA MARIJA, SINOVCI FRANC, IVAN, TONE IN JOŽE Z DRUŽINAMI, SESTRA MIČI, DRUŽINE SMIRAJC, SURAN, URANIC, LOZ, DOLČIC TER DRUGO SORODSTVO
LJUBLJANA, 31. JULIJA 1967

SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA NAS JE PO HUDI IN MUČNI BOLEZNI ZA VEDNO ZAPUSTIL MOJ DOBRI MOZ, OČE, SIN, BRAT IN STRIC

Igor Cvirn

KNJIGOVODJA

POGREB DRAGEGA POKOJNIKA BO V SREDO, DNE 2. AVGUSTA 1967, OB 16.15 IZ NIKOLAJEVE MRLISKE VEŽICE NA ZALAH

ZALUJOČI:
ZENA MARIJA, SIN TADEJ, MAMA, BRAT, SESTRA IN DRUGO SORODSTVO
LJUBLJANA, 30. JULIJA 1967

NOVI R-8 LUXE prodam. Ponudbe pod »Ugodno«. 18113-3

V NAJEM oddam sobo. Ponudbe pod »Mimenu in postenemu fantu«. 18140-6

NUJNO prodam odlično ohranjeno primor. NSU — 150 cm. Kurnstler, Romanova 2, tel. 313-655. 18141-3

GLOBOK otroški vozček (italijanski) prodam. Mihel, Gospodinjica 15/II, Ljubljana-Siška. 18134-3

LEPO SOBO v središču mesta s posebnim vodom išče pošteno deklica. Ponudbe pod »Sobica«. 18136-6

ZA SKROMNO sobico pogumam trikrat udeleženo v gospodinjstvu. — Ponudbe pod »Poštena«. 18137-6

AMI-6, 40.000 km prodam. Cenjene ponudbe pod »Prilika«. 18134-3

ZENSKO zapeljivo urico smo 26. julija našli na Novinarski. Dobile jo popoldne na Novinarski. 18135-8

PRODAM večje število lesenih zabojev (galbic) po nizki ceni. Vebor, Sora, p. Medvode. 18042-4

POLYATOMATSKI rabljen stroj za krmilno deljenje na perokredlen ugodno prodam. Cenjene ponudbe pod »Nagrada«. 1795-6

STROJ za tlačni liv kovin (spričajo) zakup in strojni avtomat prodam. Tel. št. 51-657. 17814-4

PRVOVRSTNI hrastov par 60 km ugodno prodam. Telefon št. 51-667. 17812-4

Tragično je preminil naš sodelavec

LUDVIK NOVAK

Poslednjikrat se bomo poslovili od njega v torek 1. avgusta ob 16. uri na pokopališču v Vojniku.

Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

Kadrovska služba »EMO« Celje

Celje, 31. julij 1967.

Sporočamo žalostno vest, da je nenadoma umrla

LJUDMILA ERJAVEC

uslužbenka P-market Vižmarje.

Pogreb pokojnice bo v sredo 2. 8. 1967. ob 16. uri izpred hiše žalosti v Malem Mengšu pri Hrastar.

Vestno in dobro sodelavko bomo ohranili v trajnem spominu!

Uprava podjetja, sindikalna podružnica Prehrana, Ljubljana.

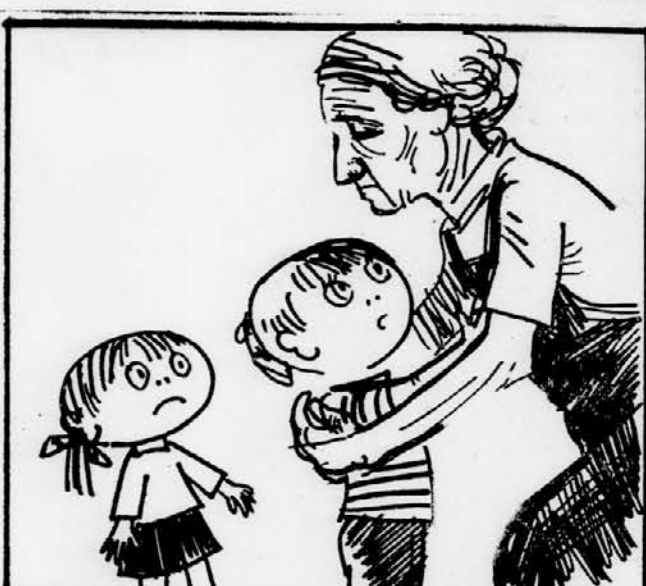
Sporočamo žalostno vest, da je tragično preminila moja ljuba žena, sestra, teta in hčerka

MILKA ERJAVEC

roj. SKOK

Pogreb bo v sredo 2. avgusta iz hiše žalosti Ropretova 25 ob 16. uri na farno pokopališče v Mengšu.

REPEK

52. Drugo jutro so se že navsezgodaj z avtobusom odpeljali k stari mami. Peter je komaj čakal, da bo došli tja, nestrpno je štel postaje. Ko so prišli, je Peter tekkel pred mamo in Urško, odrinil vrtna vrata, planil v kuhinjo in veselo zakričal:

»Stara mama, Repek, sem že tukaj!«

Stara mama ga je stisnila k sebi, toda Peter ji

je venomer škilil čez ramo, od kod se bo vzel Repek.

Toda Repka ni bilo od nikoder. »Poslušaj, Petček,« je začela stara mama in mu z žalostnim obrazom razložila, kaj se je zgodilo. Ko je Peter to slišal, je planil v jok in zbežal v temno shrambo. Tam je sedel v kotu in s tako hito jokati in hlipati, da mu je postalo slabo. Vsi so ga tolažili.

Urška mu je ponujala svoje najdragocenejše — medveda in dudo. Peter pa je tiščal glavo v kot in se ni hotel pogovarjati z nikomer. Stara mama mu je obljubila drugega psa, toda Peter je planil v še hušji jok. On da bi imel drugega psa! Medtem pa se njegov Repek samotno klati, kdo ve kje!

Peter je ves popoldan prejel v temni shrambi in ni bilo stvari, ki bi ga potolažila.

Vrtimo globus

BRISBANE — Izstrelitev satelita »Europa F-6« so ponovno — že sedmič — odložili, tokrat zaradi zelo močnega vetra. Britanska raketa je zagorela na izstrelisu v Voomeri (Avstralija) pet sekund pred napovedanim trenutkom izstrelitve. Zaradi vremenskih razmer in manjših tehničnih okvar odlagajo izstrelitev že od 11. julija.

LONDON — V britanski prestolnici se je končalo zasедanje odbora za vesoljske raziskave (COSPAR). Okoli 800 znanstvenikov iz mnogih držav je teden dni proučevalo ugotovitve vesoljskih raziskav in vrhnjih plasti zemeljskega ozračja v lanskem letu.

MUNCHEN — Bavarska policija je dobila pooblastila za znatno strožje kazni za tiste voznike, ki vozijo po levi polovici avtomobilskih cest. Zadnje čase se je prav zaradi takšne neodgovorne vožnje pripetilo precej nesreč.

CHICAGO — Po napovedih neke ameriške petrolejske družbe bo čez deset let na cestah ZDA za krmilom več žensk kakor moških. Med ameriški avtomobilisti je zdaj 45 odstotkov žensk, njihovo število se je od leta 1955 podvojilo.

Vse o zločinih v računalniku

Cez dve leti bo elektronska policijska mreža zajela vse ZDA

SAN FRANCISCO — Avtomobilskim banditom v Kaliforniji sedi zadnje čase na vratu elektronski računalnik. Če se zdi policistu na patrolni vožnji kak avtomobilist sumljiv, po radiu sporoči številko voza svojih postaj, ki ima telefonsko zvezo z glavnim policijskim računalnikom. Če čez nekaj sekund pošlje stroj natipkan odgovor: proti temu avtomobilu ni prijave, ta avto je bil ukraden tam in takrat, njegov voznik je pobežnil s kraja nesreče ali pa zagrešil drugo kaznivo dejanje.

Policist, ki po radijskem telefonu prejme obvestilo, lahko potem ustavi avtomobilista. Med vprašanjem in odgovorom ne mineta niti dve minuti.

S očeja večjim uspehom se vidi ameriška policija v rabi elektronskih računalnikov, svojega najnovejšega orožja. Iz magnetnega spomina z množico uskladičenih podatkov o kaznivih dejanjih in o ljudeh, ki so si prišli z zakonom navzkriž, dobavljajo osrednji računalnik na velike razdalje imena tistih, ki bi utegnili zagrešiti to ali ono novo, se nepojasnjeno dejanje, ali pa celotna poročila o posameznih primerih.

Cim hitrejša obdelava podatkov je potrebna tudi zaradi, ker se v ZDA nenehno zvišuje število kaznivih dejanj. V obdobju 1963—64 se je število ubojev zvišalo za osem odstotkov. V tem obdobju je bilo za 21 odstotkov več posilstev, za 12 odstotkov več ropov in vlovov ter za 13 odstotkov več navadnih tatvin, pri katerih je šlo za vrednost nad 50 dolarjev. Ukradenih avtomobilov je bilo za 16 odstotkov več kot prej.

kartotekah, okrožnice naslednje jutro in podobno) jih lahko policija uredi le z veliko zamudo.

Od leta 1965 pomaga policijska informacijska mreža (PIN) skrbeti za varnost 4,5 milijona ljudi, kolikor jih živi okoli zaliva pri San Franciscu. Njen računalnik vsebuje podatke o vseh, ki imajo kaj na grbi, o lastnikih vozniških izkaznic in o ukradenih avtomobilih. Postaje so povezane s preiskovalnim centrom v Sacramentu. Ko podatki po radiu švigajo sem in tja, seveda ne gre zgolj za avtomobiliste, saj policisti iz izkušnje vedo, da gangsterji marsikdaj bežijo z ukradenim avtomobilom s kraja hujšega zločina.

Mreža PIN bo kmalu povezana z washingtonskim zveznim centrom za kriminal (NCIC), ki pa ima zbrane podatke o vseh ugotovljenih zločinih in zločincih, delovati pa je začel januarja letos. Njegov magnetni spomin hrani za zdaj podatke o ljudeh, iskanjih s tiralo ali drugače, o ukradenih avtomobilih in o drugih večjih tatvinah. Z NCIC je neposredno povezanih že 16 federalnih držav, čez dve leti pa bo ta mreža obsegala vse ozemlje ZDA.

Elektrika proti tobaku

Zanimivi poskusi mladih psihologov v Seattlu

SEATTLE — Udobno sedete, sežetite po cigareto, jo prižgete in — dobite električni sunek v prste. Slaba sala, boste dejali, in vendar sta mlada psihologa z univerze v državi Washington prepričana, da je to najboljša metoda, da se odvadijo kajenja tisti, ki se sicer drugače ne morejo, ker nimajo dovolj trdne volje ipd.

Doktorja Hubert Armstrong in Albert Carlin pri-trjujeta elektrode na konce prstov. Brž ko začne pacient kaditi, zdravnik pritiska na gumb in kandidata za slovo od cigaret stresa električni sunek. Zdi se, da je tak način odvajanja zanesljivo uspešen. Psihologa sta delala poskuse na 60 prostovoljcih, ki so po nekaj mobilskih vsi po vrsti nehali kaditi. »Strah pred kaznivo prežene slovo po grehu,« je dr. Armstrong v pri-sposodbi opisal dosežene uspehe.

Vsaka seja traja štiri ure, električni sunki so prilagojeni občutljivosti posameznikov. Nekateri kadilci so se odvadili že po prvem »zdravljenju«. Seveda pridejo električni sunki v trenutku, ko kadilec nastavi priprano cigareto na ustnice, da bi potegnil.

»Ni treba, da bi kadilec začutil električni sunek ob vsakem potegljaju,« je

MICKEY SPILLANE

70. nadaljevanje

Stava s smrtjo

Prijela me je za roko, ki je kržala kr-milo, in jo stisnila. »Kmalu bova zvedela,« je rekla.

Na desnem pljučniku sem zagledal pre-močen baldahin, ki je korajžno kljuboval vetru, vendar so mu začele moči že poje-mati. Ob baldahinu je bil napis: HARVEY. Vetrar je bil napravil v baldahinu luknjo in vratar v temno rjavi uniformi se je stis-kal k vratom, da ne bi bil preveč moker. Parkiral sem za vogalom, nato pa sem ogr-nil svoj dežni plašč okrog sebe in Marše in stekla sva do vhoda v lokal.

Vratar je rekel, da je slabo vreme, in jaz sem se strinjal z njim. Dekle v garderobi je povedalo isto. Tudi njej sem pritril.

Seš strežbe, ki je bil v resnici šef re-darjev, je hodil sem in tja z nageljčkom v gumbnici, rekel pa ni ničesar. Pri mi-zi v kotu sem zagledal Cookieja, ki je bil sveda spet z neko ponarejeno pialovas-ko. Zašel sem se riniti skozi gnečo in na-posled se nama je posrečilo priti do nje-ga.

Cookie je bil nekje izgubil svoj nasme-h. Opravili smo predstavljane in naročili pi-jaco. Nato je Cookie pogledal najprej me-ne, potem pa Maršo, jaz pa sem brž re-kele: »Lahko govoriš. Ona pozna stvar.« Zdal se je oglašala še pialovaska, ki je bila videti kot dvojni ovinek: »Nikar se ne-menite za mojo opremo. Če sem taka, se-laze znajdem. S Cookiejem sodelujeva že od vsega začetka.«

»Arlene je ena Harryjevih strojepisk. Včasih nam priskoči na pomoč. Ona je izvovala to žensko.«

»Kje pa je, Cookie?«

Z glavo je pomignil proti prostoru za orkestrom. Najbrž se preoblačil. Predsta-va se bo čez nekaj minut nadaljevala.

Pialovaska je držala v roki zvit list pa-pirja. Razgnila ga je na mizo in začela bra-ti. S prstom na papirju se je selila od ene točke do druge.

»Georgia ali Dolly... Stara je 48 let in je tudi temu primerna na pogled. Bila je najprej Fallonova prijateljica, nato ljubi-ca. Svoje čase je bila lepotica in dobra vpe-ka, toda čas je tudi njen napravil svoje. Po Fallonovi smrti je večkrat menjala de-lo in na posled je končala kot prostitutka. Nekaj časa se je potikala na ulici, potem je bila v poboljševalnici. Takoj po vojni je bila zaradi kraje v trgovini obsojena na šest mesecev zapora. Dva tedna po ti-stem, ko so jo spustili, so jo spet dobili, ko je vlomila v neko stanovanje. Tistikrat je dobila dve leti. Potem se je spet poti-

kala tod in tam in naposled je pristala v tem lokalu. Tu je zdaj mesec dni.«

»In vse to ste zbrali, ne da bi jo vide-li?«

Pialovaska je pokimala.

»Misliš sem, da boš govoril z njo, Co-okie.«

»Saj sem nameraval,« je rekel. »Pa sem se premislil.«

Pogled mu je kar naprej uhajal na dru-gi konec lokala, kjer je sedel Ed Teen s štirimi možmi. Dva izmed četverice sta bi-la odvetnika. Druga dva pa sta bila veli-ka in surova. Eden izmed njiju je žvečil žvlgalico in metal oči za ženskami.

»Skoraj bi bil poln vsa pijača.«

»Zdelo se mi je, da si rekel, da tokrat ne bomo imeli opravka z nasilneži,« je rekel Cookie.

»Tudi jaz sem se premislil.« Moral sem odločiti kozarec, sicer bi mi bil padel iz rok. »So me opazili, ko sva prišla?«

»Ne.«

»Ali te poznajo in vedo, kaj počneš tu?«

Cookie je prestrašeno pomignil z use-si: »Sem mar videti kot idiot? Živčno si je obližnil ustnice. «Misliš, da sva si bila z njim ves dan drug drugemu napotit?«

Spet sem se zarežal. Ah, kako imenit-no sem se počutil! »Najbrž, Cookie,« sem rekel.

Se preden sem izgovoril besedo do kon-ca, so luči ugasnile in plesno ploščo je osvetlil snop modrikaste svetlobe. Najprej je nastopil neki tip v belem smokingu, ki se mu je kmalu pridružila ženska z vra-nje črtnimi lasmi. Preden je začela, je dra-matično obstala in počakala, da so jo po-zdravili s ploskanjem.

Zdal nisem mogel več čakati. »Šel bom gledat za oder,« sem rekel. »Cookie, ti po-idi v telefonsko govornico in pokliči po-licio. Zahtevaj kapetana Chambresa in mu reci, naj pride sem, kar mu kolesa dajo. Povej mu tudi, zakaj se tako mu-di. Ne vem sicer, kaj se bo zgodilo, toda če boš počakal, boš dobil zgodbo za svojega sefa.«

Razločno sem videl, kako je Cookieju izgnila vsa kri z obraza. »Cuj, Mike, me-ne ta stvar ne zanima. Jaz...«

»Če ne boš storil, kar ti pravim, ne boš dobil ničesar. Zmignaj se.«

Vstal sem, Marša pa je rekla: »S te-boj grem, Mike.«

Odikmal sem. »Ne moreš, dete. To je sa-mo morda zadeva. Ti ne sodiš več v ta di-rendaj.« Sklonil sem se in jo poljubil. V o-čeh so se ji nabirale solze.

»Frosim, Mike... Počakaj policijo...«

Nočem, da se ti spet kaj zgodi.«

»Tokrat se mi ne bo nič zgodilo. Pojdi domov in me počakaj.«

Ob vsaki priložnosti kozarec dobre kapljice
»VINO KOPER«
REFOSK — MALVAZIJA — MERLOT

TEOL — Tovarna tekstilnih in usnjarskih pomožnih sredstev

Zaradi vse večjih zahtev tržišča po kakovostnih in standardnih izdelkih, ki jih uporabljajo v tekstilni in usnjarski industriji, je pomozna sredstva in ker je sčasoma postala lokacija obrata TEOL za večji obseg poslovanja neprimerna, so strokovne službe pristopile že v letu 1965 po sklepu DS in UO k izdelavi načrta za rekonstrukcijo in preselitev podjetja. Rekonstrukcija celotnega podjetja je bila zamisljena tako, da bi se odvijala v posameznih etapah in bi morala biti končana po planu v 3—6 letih.

Ker je podjetje predvidevalo, da bo izvedlo rekonstrukcijo z lastnimi sredstvi brez namenjavanja kreditov, je računalo, da bo letno lahko investiralo ca. 500 milijonov Sdin, bodisi v stavbe bodisi nabavo novih strojev. Z nastopom reforme izgleda, da se bo plan rekonstrukcije časovno moral podaljšati in to predvsem iz razloga, ker je moralo podjetje vložiti sredstva, ki so bila namenjena za investicije, v obratna sredstva in to predvsem zaradi nelikvidnosti večine odjemalcev. Podjetje nima vloženih sredstev v nekurantnih surovinah in izdelkih, pač pa se je plačilni rok nekaterim našim dobaviteljem moral podaljšati tudi preko 90 dni, so pa številni primeri, kjer nam posamezna podjetja dolgujejo tudi več kot pol leta. V taki situaciji je nemogoče vlagati sredstva v investicije, ker bi tako prišli v stisko z obratnimi sredstvi oziroma z nakupom surovin.

Plansko bi se morale investicije odvijati po naslednjem načrtu:

1. Gradnja skladišča, industrijskega tira in dovznih poti.
2. Gradnja obrata za neionske izdelke z ustrežno opremo.
3. Nova gradnja in preselitev obrata TEOL iz Zaloške ceste na lokacijo oljarne in nakup moderne proizvodne opreme.
4. Gradnja novih laboratorijev in upravne stavbe.
5. Gradnja obratne menze in čistilnih naprav za vodo in ostalih manjših zgradb, ki bi bile potrebne, da se objekt zaključi kot celota.

V letu 1966 je uspelo podjetju zgraditi novo skladišče za surovine in gotove izdelke, nade-je je vklopalo cisterne za topla, postavilo dva rezervoarja po 250 ton za olje in pa skla-

dišče za etilenoksid, ki je opremljeno z vsemi avtomatskimi napravami, tako da je manipulacija izvedena kar najbolj zanesljivo in varno.

V te investicije je podjetje vložilo ca. 400 milijonov lastnih sredstev. V letu 1967 bi morali po planu vložiti v nadaljnje investicije ca. 500 milijonov, vendar bo glede prej navedenih težav vsota znatno manjša. Zaradi velikega povpraševanja po neionskih izdelkih je podjetje vsiljeno, da se letos poveča kapacitete obrata za etoksilirane produkte s tem, da kupi nov reaktor, ki bi imel kapaciteto 3 tone na 8 ur. S postavitvijo tega reaktorja bi lahko podjetje po dosedanjih predračunih z neionskimi detergenti in emulgatorji nudilo tovrstne izdelke v zadostni količini na domačem tržišču.

Nadalje je v planu, da bi se letos uredili skladiščni prostor za tiste izdelke, ki se lahko skladiščijo na prostem in bo tako sproščeno dosežanje staro skladišče ob Zaloški cesti. Dokončali bodo tudi industrijski tir in dovzno pot do obrata. Računamo, da bodo stroški znašali ca. 150 milijonov, kar bo podjetje lahko poravnalo z lastnimi sredstvi, vendar pa je to 350 milijonov manj, kot se je računalo.

V prihodnjih letih bo situacija pokazala, kolikor se bo po predlogu načrta lahko nadalje-valo, vendar pa bo treba nujno misliti glede nakupa nekatere opreme, ki je zastarela ali izrabljena, ker bi se tako znatno zvišali stroški proizvodnje, povečala pa bi se kapacitete. Dosegli bi tudi to, da bi lahko nudili tržišču produkte standardne kvalitete.

Tehnični kader je v zadnjih letih izdelal niz novih preparatov, ki po kvaliteti in tudi po ceni ustrezajo uvoženim zahodnim preparatom, ki jih uporabljajo kot pomozna sredstva v tekstilni in usnjarski industriji. Predvsem naj navedemo številne izdelke, ki so izdelani na bazi etilenoksida in alkilfenolov oziroma etilenoksida in mastnih kislin, ali mastnih alkoholov. Ta sredstva se uporabljajo predvsem za pranje, nadalje kot dodatki k pralnim praskom ali pa kot emulgatorji za mineralna olja pa tudi za emuliranje rastlinskih in živalskih maslač.

Nadalje so bili izdelani tudi novi izdelki, ki se uporabljajo v papirni in kovinski industriji.

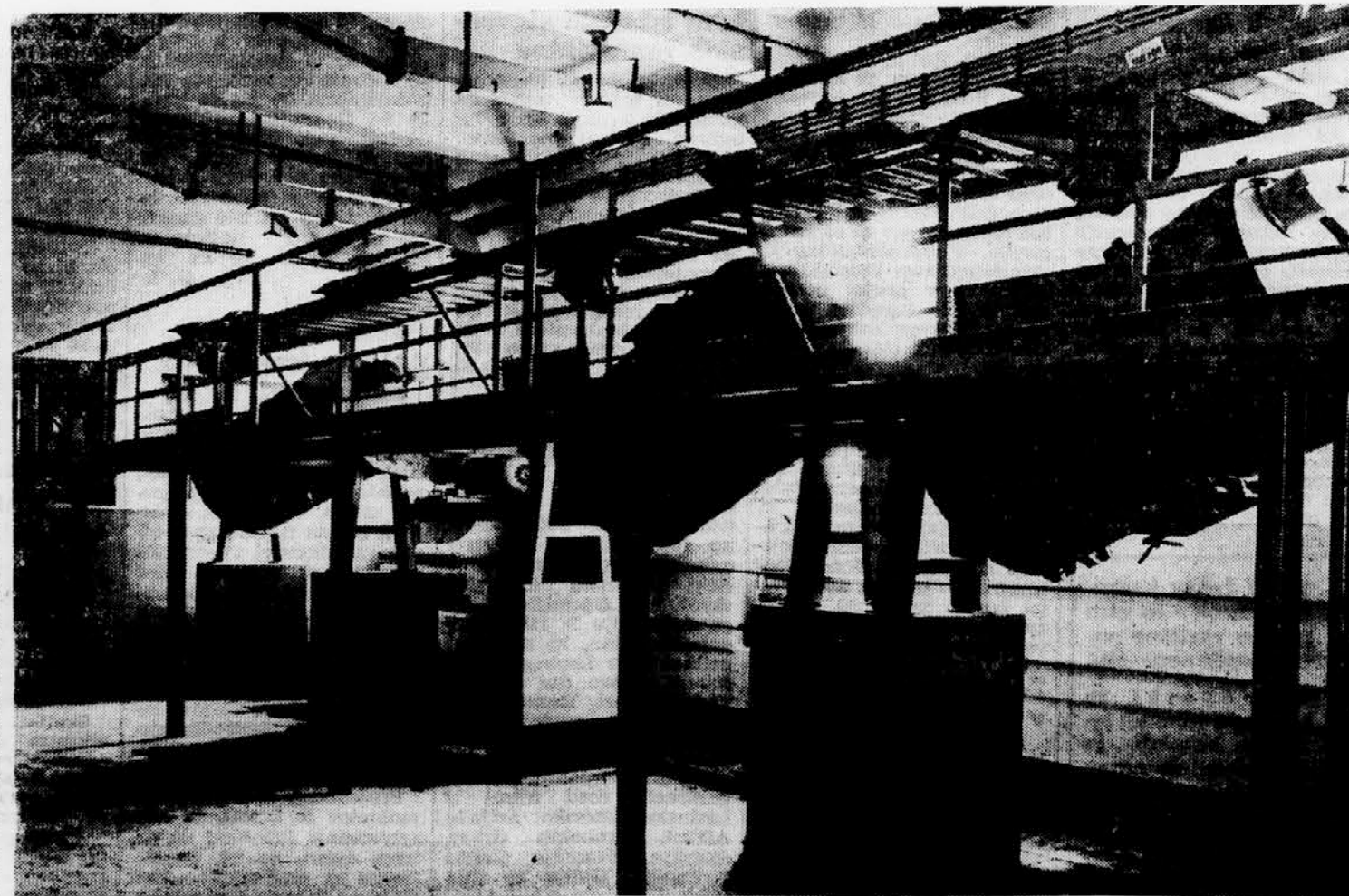
Zaradi pomanjkanja obratnih prostorov in ustreznih naprav jih podjetje še ne more sedaj izdelovati v industrijskem merilu, pač pa se je omejilo samo na najbolj zanimive. Če hočemo povečati proizvodnjo, je nujno, da se vzpostavijo novi obrati, z novimi kapacite-tami; ker se računa na to, da bodo reaktorji avtomatizirani, bi lahko ostali na istem številu delovne sile, kot jo podjetje zaposluje danes, vendar pa bi se od njih zahtevala večja strokovna izobrazba.

Kar se tiče starega obrata oljarne, je stvar precej nejasna. Laneno olje se uvaža v Jugo-slavijo v velikih količinah zahodnih držav in to po zelo nizkih cenah, tako da je olje v semenu dražje kot pa surovo olje na svetovnem trgu.

Podjetju se zato ne izplača stiskati lanenega semena, kljub temu, da ga je v prejšnjih letih predelalo 2—3000 ton letno, kar je predstavljalo ca. 1 milijardo Sdin bruto proizvoda. Pri situaciji, kakršna je danes, izgublja podjetje že pri nabavi semena in absolutno ne more konkurirati zahodnim proizvajalcem v ceni olja. Odgovorne službe v podjetju se trudijo, da bi eventualno našle inozemske kooperante, katerim bi delali le usluge pri stiskanju katerihkoli oljnih semen. Dostoj se je javil nekateri interesenti z zahoda, vendar so količine, ki bi prišle v poštev za predelavo, premajhne in samo občasne, tako da se pod-jetju ne izplača skleniti takih poslov.

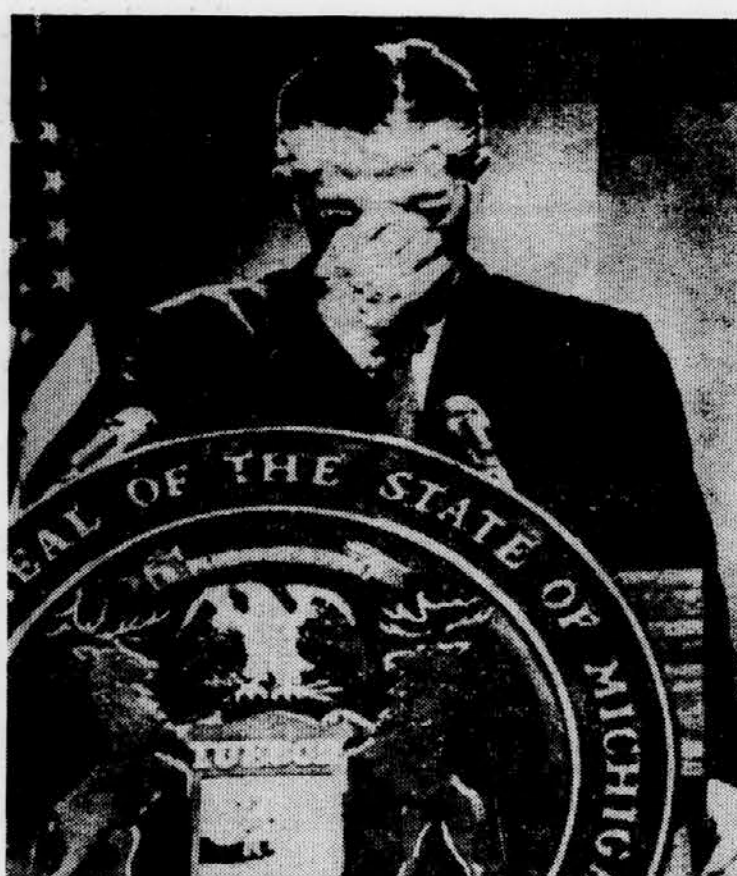
Preusmeritev obrata oljarne na jedlina olja za zdaj ne pride v poštev, ker je teh kapaci-тет v Jugoslaviji dovolj, in ker bi potrebovali za rekonstrukcijo obrata približno 200 mi-lijonov Sdin, če bi hoteli urediti obrat tako, da bi lahko stiskali semena, ki vsebujejo olja za živilsko industrijo.

Kako se bo odvijalo uresničevanje nadaljnjega programa, bo verjetno proti koncu leta že toliko jasnejše, ker bomo lahko videli, v kakšni situaciji bosta takrat tekstilna in usnjars-ka industrija.

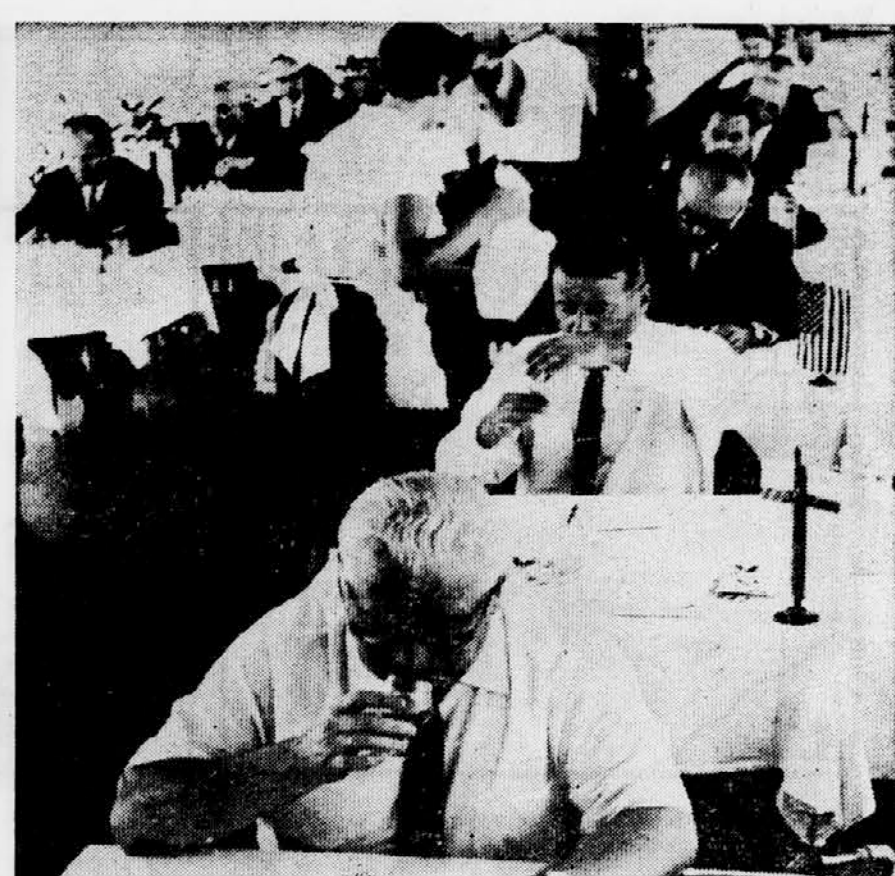

UJETI OFICIRJI BIAPRE — Eden od redkih posnetkov, ki jih je bilo mogoče dobiti iz Nigerije, prikazuje skupino mornariških oficirjev iz odcpljene Biapre (Bivše Vzhodne provincije), ki so jih ujeli enote zvezne nigerijske vlade v Lagosu. Poročila o državljanski vojni, ki že nekaj tednov divja v Nigeriji, so zelo protislovna, tako da si še vedno ni mogoče ustvariti natančnega pregleda nad razvojem dogodkov in uspehi vojaške akcije za ponovno združitve dežele.

ROMNEY NA TELEVIZIJI — Fotografirala kamera je ujela guvernerja Michigana Romneja v trenutku koncentracije pred nastopom na televiziji, kjer je govoril o rasnih neredih v Detroitu (Michigan). Med enim od vzrokov je omenil revščino črncev.

OČENJEVANJE VIN — Včeraj se je na gospodarskem razstavišču začelo mednarodno ocenjevanje vin. Vzorce so poslali vinogradniki 19 držav, ocenjuje pa jih 17 enologov. Preden bodo ocenili vseh 920 vzorcev in izbrali najboljša vina ter jim podelili kolajne in priznanja, bo minilo deset dni.

Nadaljevanje s prve strani

Bull išče rešitev glede bodočega statusa kanala

Bolgarija bo izvozila v ZAR 20.000 ton žita, cinka in svinca, uvozila pa bo riž, tekstil in železne snovi.

Z letalom mednarodnega Rdečega križa so danes prepejeli iz Izraela v ZAR 21 egiptovskih vojnih ujetnikov. Vsi ti so bili v nedavnih bojih ranjeni in so se do danes zdravili v bolnišnicah v Izraelu. AP poroča, da so do sledje iz Izraela repatriirali 148 ranjenih egiptovskih ujetnikov. V izraelskih taboriščih pa je še vedno kakih 4500 vojnih ujetnikov ZAR, med njimi tudi devet generalov.

Iz običajno dobro obveščenih krogov v Kairu se je zvedelo, da so izraelske sile uropale opremo rudnika mangana na Sinaju. V tem rudniku dobivajo okrog 60 tisoč ton mangana na leto in ga vsega izvozijo.

Prebivalci mesta Nabulus na zahodnem bregu reke Jordan so včeraj organizirali splošno stavko, ker so izraelske okupacijske oblasti zaplenile blago na mestnih tržnicah. Okupacijske oblasti so odgovorile z grožnjo, da bodo zaprle vse trgovce, njihovo blago pa zasegle, če v četrtek ure ne odpro trgovin.

Poročajo tudi, da so izraelske oblasti vtnile v pripor guvernerja okupiranega jordanjskega mesta Džezna, ker neče sodelovati z okupacijskimi oblastmi.

Iz starega dela Jeruzalema so izraelske oblasti izgnale stiri znane arabske osebnosti. Te Arabce so obtožili, da so podpisali peticijo, v kateri so pozvali ljudstvo, naj ne sodeluje z okupatorjem, in so obsojili združitev arabskega in židovskega dela Jeruzalema. Med to četvrtico je bil si guverner starega Jeruzalema in jordanjski veleposlanik v Kairu Anvar Katib. Nekateri opozovalci v Kairu pravijo, da Izrael znova zbira čete na vzhodnem bregu Sueskega prekopu. Kakor poroča Tanjug, gre za očiščene enote, ki se zbirajo v srednjem delu Sinajskega polotoka, na cestah, ki držijo proti prekopu. V Kairu razen iz morebitnih novini namudi izraelskih sil vzdolž vsega prekopu.

Rasni nemiri so zajeli še štiri ameriška mesta

cionalne garde v bližnjem Palm Beachu so v stanju pripravljenosti.

Pri iskanju odgovora na vprašanje, kako naj bi rešili rasno-socialne probleme v ZDA, se je stvar zdaj prenesla nekoliko bolj na politični teren. Nekateri komentatorji ugotavljajo, da v političnih vodstvih ene in druge stranke prevladuje trdna odločenost, da zdaj ne bodo niti-sar ukrepali na gospodarskem in socialnem torišču, ker ne marajo ustvarjati vtisa, da je družbo k temu prišil upor črne manjšine. Takšno stališče se kaže med drugim tudi v dejstvu, da bo Johnsonova preiskovalna komisija predložila svoje poročilo o minulih neredih šele čez leto dni.

Vi, ki želite kaloričen obrok - to vam nudijo različne vrste topljenega sira

Potrošniki, za pripravo hladnih jedi in obrokov je »Zdenka« sir nena-dostljiv

tudi danes

zdenka

Fašistične demonstracije v Bolzanu

TRST, 31. jul. — V Bolzanu, glavnem mestu Južne Tirolske, so včeraj prišle neofašistične stranke pripraviti zborovanje, ki pa se je sprevrglo v demonstracijo. Na zborovanju se je zbralo okoli 2000 pripadnikov stranke, ki so prišli v Bolzano iz raznih mest Italije, celo iz Rima. Demonstranti so po ulicah peli fašistično himno in vzklikali Duceja. Na zborovanju je govoril bivši komandant fašistične vojske Valerio Borghese, ki je med drugim zahteval, naj Italija takoj pretrga diplomatske odnose z Avstrijo in odpove sporazum Gruber-De Gasperi. Zahteval je tudi ostre ukrepe proti pripadnikom nemške govoreče manjšine na Južnem Tirolskem. Demonstranti so skušali doseči sedež južnotirolske ljudske stranke, vendar jim je policija to preprečila. V spopadu je bilo 11 oseb ranjenih, med njimi 9 policajev.

Včeraj zjutraj pa so odkrili na vlaku, ki vozi iz Rima v München kočček napolnjen z nekaj deset kilogramov dinamita in zaigalimi napravami. Sodiijo, da so neznanci potaknili razstrelivo v vlak neke v Veroni, ali na kakšni drugi postaji na poti proti severu. Policija zato sumi, da je poskus atentata na vlak morda delo neofašistov, ki so prav tistega dne priredili demonstracije v Bolzanu. D. K.

V Dubrovniku so v prvih šestih mesecih letos zabeležili nad 550.000 nočitvev domačin in tujih gostov. Računajo, da bo devizni dotok letos za 600.000 dolarjev večji kakor lani.

V turističnih krajih na Ohijskem, Prespanskem, Mavrovskem in Dojranskem jezzeru kakor tudi v planinskih domovih Makedonije je zdaj okoli 50.000 domačin in tujih gostov. V prvi polovici leta je bilo v Makedoniji nad 150.200 turistov, kar je nekaj manj kakor lani.

Tuji obiskovalci so v prvih petih mesecih letos porabili v Jugoslaviji 36,4 milijona dolarjev.

Letos pa je močno naraslo tudi število Jugoslovancev, ki preživijo poletje v tujini. Na meji je bilo doslej zabeleženih 2,5 milijona prehodov. Po podatkih Narodne banke so ti turisti odnesli iz države 19,3 milijona dolarjev ali dvakrat več kakor lani v tem času.

Jugoslavija ne izvaža v Južno Rodezijo

BEOGRAD, 31. jul. (Tanjug). Po vesti agencije Reuters, objavljene v londonskem »Daily Telegraphu« 20. julija, je minister v vladi Velike Britanije G. D. Jay v pisnem odgovoru parlamentu na poslanska vprašanja v zvezi s trgovino z Južno Rodezijo izjavil, da tudi Jugoslavija sodi med dežele, ki so v prvem četrtletju 1967 povečale obseg trgovinske menjave z Južno Rodezijo. Ker je bila Jugoslavija med prvimi deželami, ki so sprejele resolucijo generalne skupščine OZN o gospodarskih sankcijah proti režimu Iana Smitha, in te preprosto se je treba strogo držati, se je Tanjug v tej zadevi obrnil na pristojne organe in ugotovil tole:

»V letih 1966 in 1967 ni bilo nobenega izvoza iz SFRJ v Južno Rodezijo, kar je videti tudi iz statističnih podatkov, ki jih redno objavljajo v bilteni zunanje trgovine Jugoslavije. Pomota je lahko nastala samo tako, da statistični podatki OECD, ki so najbrž rabili kot vir za to informacijo, v rubriko Rodezija vključujejo tudi Zambijo, na katero se v resnici nanaša tudi celotna navedena vsota jugoslovanskega izvoza v prvem četrtletju 1967.«

Na Reki izdelujejo gumirani bitumen

REKA, 31. julija. (Tanjug). Rafinerija nafte »Boris Kidrič« na Reki je začela izdelovati gumirani bitumen, ki ga uporabljajo na krajih, podvrženih velikim obremenitvam ali vibracijam. Kakih 8000 kilogramov tega na našem trgu novega proizvoda je pripravljenih v soddkih za dobavo kupcem.

Železniška nesreča v Britaniji

TIRSK (Anglija), 31. jul. — V bližini Tirsa se je pripetila huda prometna nesreča. Trčila sta ekspresni potniški vlak, ki vozi na progi London-Edinburg in tovorni vlak, naložen s cementom. Ubilih je bilo sedem ljudi, 43 pa je bilo ranjenih.

Poslej manjše pravice zavarovancev

Blokiran žiro račun sklada zdravstvenega zavarovanja na Gorenjskem

KRANJ, 31. jul. — V kolektivnih zdravstvenih zavodov na Gorenjskem bi v juliju ostali brez osebnih dohodkov, če jim ne bi priskočile na pomoč nekatere gospodarske organizacije s posojili. Sklad zdravstvenega zavarovanja na Gorenjskem ima namreč že od 12. julija naprej blokiran žiro račun.

Ta sklad je imel ob polletju 435 milijonov S dinarjev primanjkljaja, ki je nastal zaradi manjšega dohodka, kot so ga planirali in v se večji meri zaradi previsokih izdatkov. Ker so vsa razpoložljiva sredstva porabili za zdravstvene ustanove na Gorenjskem, se je nabralo za skoraj 300 milijonov dinarjev neplačanih tujih računov, zaradi česar je SDK zaprla žiro račun.

Na današnji seji Gorenjske komunalne skupnosti so sklenili, da v prihodnje najprej zagotovijo sredstva za stroške zdravilne nje zunan. Gorenjske in se nato za domaco zdravstveno službo. Da bi se izognili izgubi, bodo v prihodnje vsak mesec razdelili med zdravstvene ustanove le toliko sredstev, kolikor bo dohodkov v skladu, medtem ko so se doslej držali pogodbenih zneskov.

Tako se v prihodnjih mesecih obeta zdravstveni zavod na Gorenjskem se težji položaj. Moral bodo namreč kriti tudi del prekoračenih stroškov za zdravilne zunan. Gorenjske in za zdravila v prvem polletju. Samo pri zdravilih so stroški presegli planirano vsoto za 80 milijonov dinarjev, kar bo v drugi polovici leta povzročilo večje varčevanje.

Sedanjim preči finančni položaj bodo skušali rešiti delno tudi na račun zavarovancev, ki so jim spet nekoliko omejili pravice. Odslej bodo morali pacienti, ki se bodo zdravili zunan Gorenjske v takih splošnih, specialističnih ali zobjnih ambulantah ali bolnišnicah, ki jih že imajo na Gorenjskem, sami plačati vse stroške. Na seji so tudi sklenili, da bodo zavarovancem povrnilo potne stroške le za vsoto, večjo od 340 dinarjev in da velja napotnica za specialista le za en pregled. S. L.

Poziv Johnsonu, naj ne kandidira

WASHINGTON, 31. jul. — Kakor poroča UPI, je 51 delegatov, ki so sodelovali na minulih nacionalnih konvencijah demokratske stranke, poslalo predsedniku Johnsonu pismo, v katerem zahtevajo, naj se odpove predsedniški kandidaturi v letu 1968 »za blagor« stranke. Med podpisniki so člani delegacij iz 17 držav, ki so sodelovali na konvencijah demokratske stranke v letu 1960 in 1964. Johnsonovi notranji politiki izražajo vse priznanje, poudarjajo pa, da je njegova zadržanja politika povzročila globoko razcepitev v demokratski stranki.

Predstavniki te skupine demokratov je izjavil, da »ne sprotovane Johnsonu ne pomenuje, da se opredeljujejo za predsedniško kandidato Roberta Kennedyja«.

Grčija: izjava o lojalnosti

Morajo jih dati državnim svetniki, javni uslužbenici in profesorji

ATENE, 31. julija (Reuters). Vsi grški državni svetniki, sodniki, javni uslužbenici in univerzitetni profesorji morajo v roku mesec dni predložiti izjave o lojalnosti novemu režimu. Vojaška vlada je danes objavila ustavno določilo o tem.

Javni uslužbenici, katerih izjave bodo spoznali za »neza-dovoljive«, bodo odpušteni. Lojalnost sodnikov, univerzitetnih profesorjev in drugih javnih uslužbencev je natančno »opredeljena«. Tisti uslužbenici, ki so »komunisti ali širijo komunistične ideje ali pa imajo stike z ljudmi, vršanimi v »komunistično ali drugo dejavnost« zoper režim, veljajo za »neoljalne«.

Bivši grški minister in eden izmed voditeljev desničarske nacionalne radikalne unije ERE George Rallis je danes zanikal, da bi bil zagotovil ministru za javna dela, da se bo vzdržal slehernega političnega delovanja. Rallis so vojaške oblasti aretirale zaradi udeležbe na nekem sestanku, potem pa so ga v soboto izpustile. Zaprl so ga na podlagi določila novega režima, ki prepoveduje zbiranje več kot pet ljudi.

Rallis je pri tem, ko je demantiral trditve vojaških oblasti o tem, kaj da je izjavil, dodal, da je režim ne samo popačil resnico, ampak je oblatil njegovo čast in ugled. »Notranji minister general Patakos je 21. maja zahteval od mene, naj napišem izjavo, v kateri naj bi potrdil, da se bom vzdržal slehernega političnega dejavnosti. Odklonil sem.« Rallis je dodal, da potem ni ničesar zahteval česa po-dobrega od njega, če pa bi to tudi poskušal, bi dobil enak odgovor.

Bivši minister je bil izpuščen pogojno. Kdaj ga bodo vojaške oblasti postavile pred sodišče, sam ne ve.

Alžir: amnestiia političnih zapornikov

ALŽIR, 31. jul. (Tanjug). AKOR piše glasilo sindikatov »Revolucija in delo«, so najvišje instance v državi obljubile, da bodo v kratkem prišli iz zapora znani alžirski aktivisti, ki so jih v minulih dveh letih zaprl iz političnih razlogov. Med njimi so nekateri voditelji alžirske komunistične partije, ki je prepovedana, več osebnih sodelavcev bivšega predsednika Ben Bele in več sindikalnih funkcionarjev. Politični krogi sodijo, da bi se iz izpustitvijo političnih zapornikov okrepil položaj Alžirije v njenem antiimperialističnem boju in bi se nadalje mobilizirale vse napredne sile dežele za notranjo konsolidacijo in za onemogočenje reakcionarnih elementov.

Preiskava o ukrepih ministra Abdeslama

ALŽIR, 31. julija (Tanjug). Predsednik Bumedien je ustanovil posebno komisijo z nalogo, da preuči zadnje organizacijske in kadrovske odločitve ministra za industrijo Beavaka Abdeslama, ki so povzročile odpor v deželi.

Sindikati so javno obtožili ministra Abdeslama, da je z odpuščanjem vrste voditeljev kakor tudi s samovoljno ukinitvijo sindikalne organizacije »Sonsatrakus«, državnem podjetju za nafto in plin, začel skrajno z namenom, da bi popolnoma likvidiral samoupravljanje v industriji.

Zadnje vesti

Bombardirali so namakalne prekope

HANOI, 31. jul. — Dopsnik agencije France Presse iz Hanoia Bernard Joseph Cabanes poroča, da so Američani bombardirali namakalne prekope v Severnem Vietnamu. S skupino častnikov si je ta francoski dopisnik ogledal nasipe na desnem bregu reke Kau, 50 kilometrov severozahodno od Hanoia. Eden izmed nasipov je bil pri bombardiranju 29. julija hudo poškodovan. Častniki so ugotovili, da sta dve bombi prileteli na pobočje nasipa, štiri pa na vazonje in na bližnja rižna polja.

Sihanuk grozi z »zamrznjenjem« odnosov

PHOM PENH, 31. julija. (AFP). Šef kambodške države Norodom Sihanuk je na tiskovni konferenci izjavil, da bo njegova dežela od danes in najdlje za tri mesece zamrznila diplomatske odnose z vsemi državami, ki ne gledajo na to, ali so razglasile ali ne, da spoštujejo sedanje kambodške meje, niso hotele te meje uradno priznati.

Norodom Sihanuk je povedal, da je LR Kambodža danes formalno priznala kambodške meje.

Kongo obtožuje Belgijo

NEW YORK, 31. jul. (Reuters). — Vlada v Kongu (Kinshasa) je obtožila Belgijo, da nabira plačance za namenom povzročiti nove nepravice v Kongu. Kongovski zunanji minister Justin Bomboko je pisмено obtožbo poslal generalnemu sekretarju OZN U. Tuntu in so njeno besedilo objavili danes na sedežu svetovne organizacije.

V pismu je rečeno, da je gibanje plačancev treba pozvati s sklepom alžirskega vrhovnega sodišča, da izroče Moiza Combeja Kongu. Kakor je nadalje rečeno v pismu, je 20 plačancev odpotvalo iz Belgije v glavno mesto Angole, ki meji na Kongo.

Etiopija in Sudan sta se sporazumela

KARTUM, 31. julija. (AFP. MENA). Etiopski zunanji minister Ketema Jifru je danes po dvodnevnem obisku v Sudanu odpotoval iz Kartuma. S sudanskimi funkcionarji se je pogovarjal o obsejnih problemih obeh držav. Pred odhodom je izjavil, da sta se Etiopija in Sudan sporazumela o dokončni ureditvi vseh obsejnih problemov.

Kakor je povedano v uradnem sporočilu, je skupna omejina komisija Sudana in Etiopije dobila pooblastila, da začne delati ob koncu deževne sezone, to je čez dva meseca, z namenom, da označi mejo v »spornih conah«. Dokler komisija ne bo opravila tega dela, bosta obe državi v spornih conah ohranili status quo.

Razstava rokopisov v Kabulu

KABUL, 31. jul. (Tanjug). Afganistanski premier Majdandal je danes v Kabulu odprl mednarodno razstavo starih rokopisov. Med desetimi državami razstavlja tudi Jugoslavija, ki je zastopana na razstavi z osmimi rokopisi, poslanimi iz Sarajeva.

Obenem s razstavo se je začel seminar, na katerem sodelujejo strokovnjaki iz Afganistana, Sovjetske zveze, Češkoslovaške, Jugoslavije, Indije, Irana, Pakistana, ZDA, Velike Britanije, Zahodne Nemčije in predstavniki UNESCO. Seminar bo trajal do 4. avgusta.

Iz V. izdaje

Srečanje v Sofiji

SOFIJA, 30. julij (Tanjug). Prvi sekretar centralnega komiteta bolgarske komunistične partije Todor Živkov in generalni sekretar francoske komunistične partije Valdek Rosse sta med današnjimi pogovori v Sofiji ugotovila, da mednarodni položaj zahteva takojšnje mednarodno posvetovanje komunističnih in delavskih strank in poudarila, da bi bilo s pripravo na posvet treba začeti nemudoma. Med drugim sta poudarila tudi nujnost umika izraelskih čet z okupiranih ozemelj in v popolnosti potrdila moskovsko in budimpeštansko izjavo centralnih komitetov in vlad sedmih evropskih socialističnih držav.

Izjave Eškola

TEL AVIV, 30. julija (AFP). — Predsednik izraelske vlade Levi Eškol je nocoj izjavil, da bodo izraelske čete ostale na sedanjih položajih vse dotlej, dokler ne bo podpisani mir med Izraelom in sosednjimi državami. Glede sueskega kanala je dejal, da obstaja ena sama izbira: ali bo plova svobodna za vse ali pa bo prepovedana obeh stranema.

Maudling odpotoval na bližnji vzhod

LONDON, 30. julij (AFP). Pomočnik liderja konservativne stranke Reginald Maudling je danes dopotoval v Beirut. Prvo etapo poti po nekaterih državah Bliznjega vzhoda, da bi viz prve roke dobil obvestila o stališču arabskih držav glede sedanje krize v tem delu sveta.

Neofašistični izgrad

BOLZANO, 30. julij (AP). Štirje policisti so bili lažje poškodovani, ko so skušali pomiriti skupino italijanskih neofašistov, ki so demonstrirali zoper vladno politiko na južnem Tirolskem.

Sovjetska delegacija v šempetrski Iskri

NOVA GORICA, 31. jul. — Desetčlanska delegacija sovjetskega ministrstva za avtomobilsko industrijo, ki se pod vodstvom pomočnika ministra Aleksandra Konstantinoviča Ruhadze mudi že nekaj dni v naši državi, je obiskala popoldne tovarno avtoelektričnih izdelkov Iskra v Šempetru. Člani delegacije so si v spremstvu predstavnikov podjetja Iskra, Rudi Cajavec in Saturnus, ki poslovno sodelujejo pri proizvodnji avtomobilskih delov, ogledali proizvodne obrate ter se zanimali za obseg in asortiman izdelkov. Obisk namreč sodi v okvir proučevanja možnosti, da bi naša podjetja sodelovala s sovjetsko avtomobilsko industrijo.

Delegacija je pripotovala v Šempeter z Reke, nadaljevala pa je pot v Ljubljano. Na programu ima še obisk podjetij Saturnus in TAM, nakar bodo člani delegacije odpotovali v Beograd, kjer bodo zaključni pogovori.

Umrl je Alfred Krupp

ESSEN, 31. jul. (AP). Sinoči je v 59. letu starosti umrl Alfred Krupp von Bohlen, lastnik gigantskega zahodnonemškega koncerna »Krupp«. Predstavniki družbe je rekel, da je Krupp umrl nenadoma in nepričakovano, ni pa povedal, kaj je bilo vzrok smrti.

Telegrami

STAVKA — ADEN. Pričakujejo, da se bo danes v Adenu začela tridnevna stavka v protest proti krutostim in plenjenju britanskih vojakov. Prejšnji teden so britanski vojski ubili tri Arabce, ko so šli v džamijo. To se je zgodilo po nekem napadu z ročno bombom na britanske vojske. Britanske oblasti pa trdijo, da Arabci izrabljajo džamije za svojo dejavnost.

KREDIT — AMAN. Zahodna Nemčija je ponudila Jordaniji kredit 48 milijonov mark (12 milijonov dolarjev) za graditev železniške proge do Akabe, edinega jordanjskega pomorskega pristanišča, ki je samo kakih štiri kilometre oddaljeno od izraelske meje. Zahodnonemški diplomati v Amanu pripominjajo, da jordanjska vlada še ni podpisala sporazuma o kreditu.

NOV DIREKTOR ESRO — PARIZ. Za novega generalnega direktorja evropske organizacije za raziskovanje vesolja (ESRO) so imenovali profesorja Hermana Bondyja (Velika Britanija). Zamenjal bo profesorja Pierra Hogeta (Francija), ki je bil generalni direktor ESRO od ustanovitve te organizacije.

OBISK — MOSKVA. Sovjetski minister za zunanjo trgovino Nikolaj Patolicev je odpotoval v Ottawa na pogovore o zboljšanju sovjetsko-kanadskih trgovinskih odnosov. Patolicev si bo ogledal tudi svetovno razstavo v Montrealu.

POSLOVILNI OBISK — BRUSELJ. Jugoslovanski veleposlanik v Bruslju dr. Stane Pavliš je bil na poslovilnem obisku pri predsedniku luksemburške vlade Pierru Wernerju in zunanjemu ministru Pierru Gregoiru. V prijateljskem pogovoru so izmenjali mnenja o vseh važnejših mednarodnih ter o dvostranskih vprašanjih.

MIKI V AVSTRIJI — DUNAJ. Japonski zunanji minister Takeo Miki je prispel včeraj iz Budimpeste na Dunaj.

DELEGACIJA — RAVALPINDI. Na obisk v Sovjetsko zvezo bo odpotovala 19. avgusta delegacija pakistanskega parlamenta. Devetčlansko delegacijo bo vodil predsednik parlamenta Abdul Džavar Khan.

OTVORITEV — MOSKVA. Z moskovskega letališča Seremetjevo je včeraj odletelo v Zürich sovjetsko letalo »TU-104«, s čimer so odprli redno letalsko progo med Sovjetsko zvezo in Švico. Letalo bo od Moskve do Züricha letelo štiri ure, z vmesnim krajšim postankom na Dunaju. To bo redna tedenska letalska zveza v obeh smereh.

NESREČA — MUMBLES (Wales). V bristolskem prekopu, 13 kilometrov od pristanišča Mumbles, se potopila zahodnonemška obalna ladja »Jense« (499 ton), natovljena z rezanim lesom. Obalna straža je s čolni pohitela na pomoč posadki in ji ponudila, da jo pripelje na obalo, vendar mornarji nocoj zapustili ladjo do noči.

POMOČ — MOSKVA. Sovjetsko združeno gibanje bo poslalo združenim arabskim republikam 100.000 rubljev pomoči za egiptovske zadruge, ki so pretrpele škodo zaradi izraelske agresije.

Pa še to:

POSLEDICA »SKANDALA« — Ko se vsi uci baje, kakšne posledice bo imel de Gaulle »skandalozna« obisk v Kanadi, je že jasno eno: v Ottawi se vsi ministri in politiki — tudi tisti, ki so se že nekajkrat brez vidnega uspeha spoprijeli s francosko spregatvijo — strinjajo, da bo moral biti prihodnji ministriški predsednik »zvezne vlade« mož, ki bo enako dobro obvladal Shakespearov kot Racinov jezik.

Vreme 31. julija 1967 ob 13. uri

Temperatura			Prognoza		
Ob	07	13			
Ljubljana	16	29	VREMENSKA SLIKA: Valovi atlantskih frontalnih motenj potujejo preko Britanije proti Skandinaviji. Ob jugozahodnih vetrovih doteka nad Alpe še tople zrak.		
Planica	13	26			
Brnik	16	28			
Maribor	19	28			
Slov. Gradec	13	28			
Čalje	16	29			
Novo mesto	17	30			
Koper	23	30			
Kranj	8	10			
Reka	24	32			
Pula	25	29			
Split	26	31			
Dubrovnik	25	29			
Zagreb	19	30			
Beograd	21	31			
Sarajevo	15	24			
Titograd	25	31			
Skoplje	19	26			
Celovec	16	—			
Gradec	16	28			
Dunaj	19	31			
Milano	21	31			
Genova	21	30			
München	17	28			
Zürich	16	26			
Benetke	22	—			

NAPOVED ZA TOREK:		
SLOVENIJA:		
Sončno, poudopne v severni Sloveniji poredna oblačnost. Najnižje nočne temperature od 12 do 16, v Primorju 20, najvišje dnevne okoli 30.		
JUGOSLAVIJA:		
Sončno in toplo, v južnih krajih popoldanske nevihte.		

V nekaj vrstah

KOPER

Privatne sobe slabo zasedene — Ze nekaj dni so privatne sobe v Kopru razmeroma slabo zasedene, in sicer je polnih le okoli 70 odstotkov sob. V Kopru je še kar polno, tudi v Zuesterni ne manjka gostov, Smedela pa je skoraj prazna.

Stanovanja za železničarje — Ob graditvi železniške proge Prešnica-Koper niso pozabili tudi na železničarje, ki bodo zaposleni na novi progi. Te dni so začeli s pripravilnimi deli za zgraditev 24-stanovanjske železničarske stavbe, ki bo v koprskem stanovanjskem naselju Smedeli. Dela investira Združeno železniško transportno podjetje iz Ljubljane.

CELJE

Razprodaja radijskih aparatov — Te dni so začeli v trgovinah s tehničnimi predmeti po nižjih cenah razprodajati radijske aparate. Napredaj so le aparati RR iz Niše, ki je devetim svojim proizvodom za kakih 50 odstotkov znižala cene.

Železniško postajo obnavljajo — Celjsko železniško postajo že dlje obnavljajo. Doslej so razširili dohod na peron, obložili stene s steklenim mozaikom, položili tla, obnovili okna in podobno. Obnavljanje notranjosti železniške postaje bodo predvidoma končali v prvih dneh avgusta.

Nove garaže — Ob Adamčevi cesti na Dolgem polju gradi gradbeno-obrtno podjetje »Obnova« 56 zidanih garaž. Cena posameznih garaž je 480.000 starih dinarjev.

DOLENJSKE TOPLICE

Seja turističnega društva — Turistično društvo v Dolenjskih Toplicah je pred kratkim razpravljalo o pripravah na proslavo 20-letnice obstoja zdravilišča, hkrati pa je obravnavalo tudi prigrisane zdraviliških gostov, ki je v tem kraju neredno.

MARIBOR

Premalo spodbude za nabiranje lisic — Na območju Lovrenca na Pohorju raste veliko lisic. Vsako leto jih je za druga odkupila po več tisoč kilogramov za izvoz. Odkupna cena je bila spodbudna, medtem ko je letos drugače. Za kilogram plačujejo samo od 300 do 400 Sdin, tako da zberajo le malo lisic lani je bila namreč cena dvakrat tolikšna.

Znižanje — Včeraj je trgovsko podjetje Povtina znižalo cene siliv od 300 na 200, paradiznikov od 280 na 220, breskvan od 320 na 280, lubenican od 260 na 200, jabolkam astrahan od 350 na 250, jabolkam beličnik od 250 na 220 in solnograških hruškam od 300 na 250 Sdin za kg. Mednarodni sodnik — Odbojarska zveza Jugoslavije je določila Mariborčana Ljuba Morana, mednarodnega odbojarskega sodnika, da bo 6. septembra odpotoval v Tunis na mediteranske igre, ki bodo od 7. do 17. septembra. To je vsekar priznanje za mariborskega športnega delavca. Kopalci — V soboto in nedeljo se je na letnem kopalšču Mariborski otek kopalok okrog 4000 ljudi. Temperatura vode v bazenih je bila 22 stopinj, v otroškem pa 25 stopinj C.

Vzpenjača — V soboto in nedeljo je pohorska vzpenjača prepejala 3050 potnikov, ki so oba prosta dneva preživeli v hladu pohorskih gozdov.

SENTIL V SLOVENSKIH GORICAH

Naval — V soboto in nedeljo je bilo na mednarodnem prehodu v Sentilju izredno veliko domačih in predvsem tujih turistov. Zaradi tega so morali okrepiti carinsko in omejeno službo. Uslužbenici so z veliko naglico odpravljali potnike. V obeh dneh so zabeležili blizu 21.000 prehodov meje. Izdali so tudi približno 3000 vizumov tujim turistom.

MURSKA SOBOTA

Tekmovanje traktoristov — Ljudska tehnika iz Murske Sote je minulo nedeljo priredila tekmovanje traktoristov na njivi KIK »Pomurje«. Izbrali so kandidata iz Pomurja za republiško tekmovanje, ki bo v Murski Soboti 9. in 10. septembra.

ORMOZ

Nov gasilski avtomobil — Gasilci iz Gorišnice na Dravskem polju so pred kratkim dobili nov gasilski avtomobil TAM 2000. Denar zanj so prispevali DOZ, gasilska zveza Ptuj in občinska skupščina.

PTUJ

Nov blok — Gradbeno podjetje »Drava« je začelo graditi šestinatisetno stanovanjski blok, katerega stanovanja bodo po končani graditvi naprodaj.

ZAGORJE

Organ za kaznovanje prekrškov — Občinska skupščina je s posebnim odlokom ustanovila samostojni organ za kaznovanje prekrškov in potrdila sporazum o samoupravnih pravicah zaposlenih pri tem organu.

TRZIC

Prostovoljna delovna akcija — Komisija za gorske poti pri Planinski zvezi Slovenije je v nedeljo pripravila prosto voljno akcijo za ureditev poti z Zelenice cez Vrtačo na Stol. Razen prostovoljcev so sodelovali tudi vojaki.

LESCE

Nov bife — Zahodno od Lesc, pred odcepom ceste z Jesenic proti Bledu je podjetje »Murka« odprlo nov gostinski lokal. Podjetje »Gradise« ga je zgradilo v rekordnem času — v dveh mesecih.

Govedo zamenjuje perutnina

V hlevih novogoriške zadruge le nekaj več kot 200 glav govedi

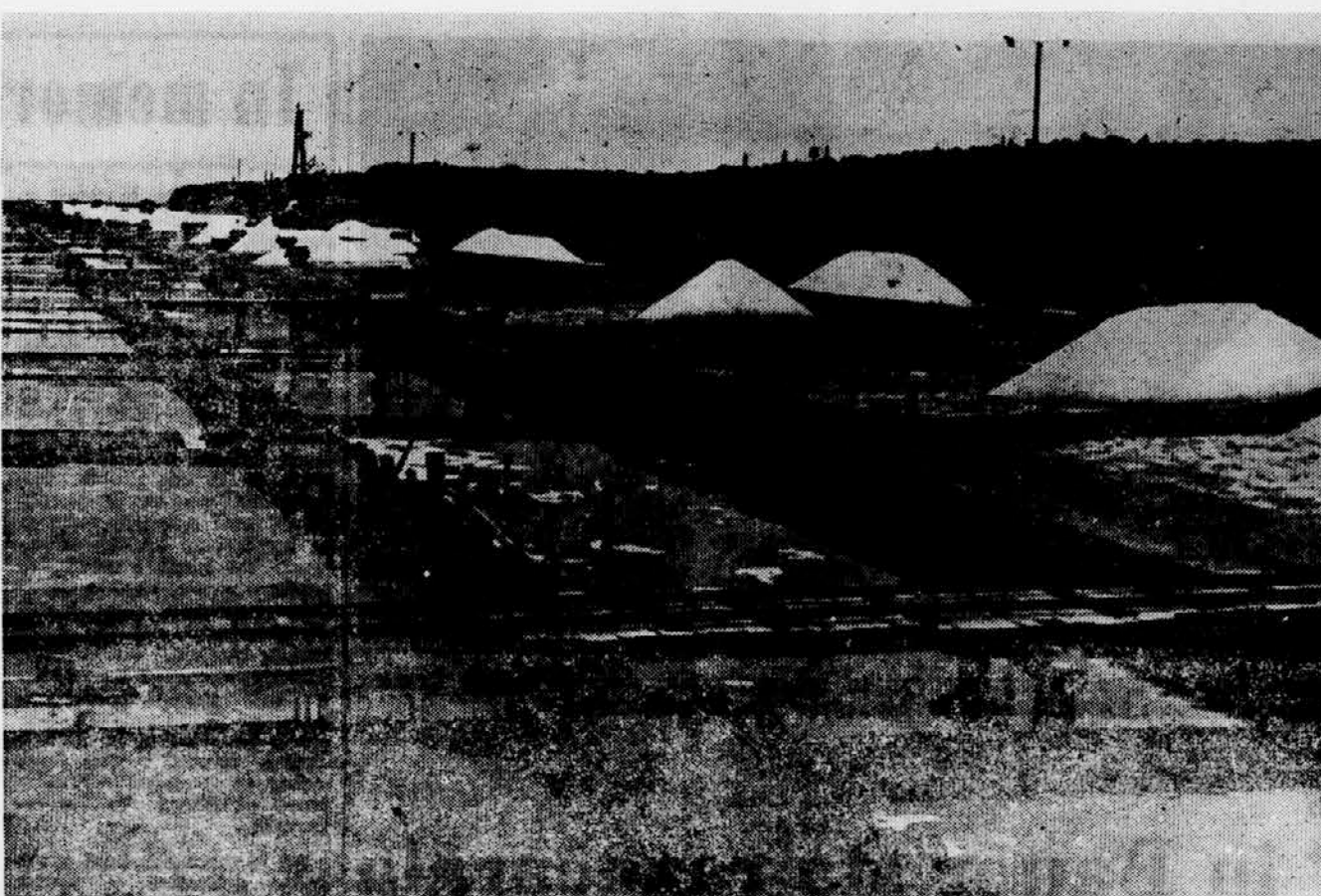
Obče težave slovenske govedore so se v novogoriški zadruzi zaradi posebnih možnosti za rejo še bolj zaostrele. Ko so drugod komaj začeli opozarjati na probleme, je bil živinorejski obrat te zadruge že v izgubi. Kljub krčenju črede že v minulih letih je lani znašala izguba skoraj 60 milijonov dinarjev. Črede naprej krčijo. Trenutno imajo v hlevih zadruge še nekaj nad 200 govedi; to je slaba četrtina živine izpred nekaj let. Da pa bi hlevi ne ostajali neizkoriščeni, so jih začeli polniti s perutnino.

Zakaj take živinorejske težave v novogoriški zadruzi? Njen direktor inž. Herman Vovk meni, da so možnosti za govedorejo v zadruzi slabše kakor drugod. Zadruga se namreč ni specializirala za živinorejsko proizvodnjo. Spravilo krme in samo krmljenje ostajata premalo mehanizirana. Razen tega bremenijo živinorejski obrat precejšnje amortize. Izračuni so pokazali, da se na primer ne splača rediti pitancev, čeprav so pri njih dosegali tudi poldrugi kilogramski dnevni prirastek. Zato so najprej začeli prazniti hleve s pitanci. Včasih so jih imeli tudi po 550, zdaj pa nimajo niti enega. Odprodali so tudi precej krav in večino mlade ple-

menske živine. Od 130 krav, ki jih še imajo v hlevih, jih bilo šlo za zakol še najmanj 30. V zadruzi pravijo, da je njihova krava rentabilna lahko pri najmanj 3500 litrah mleka. Ker zadruga nima svojih predelovalnih obratov in prodajal, je seveda realna cena mleka njenih krav nekoliko nižja kakor pa v drugih zadrugah, ki svoje mleko in njegove izdelke lahko same posredujejo trgu.

V zadruzi hlevih je sedaj več kot 30.000 piščancev in kakih 6000 puranov. Medtem ko si je zadruga z rejo piščancev v kooperaciji s farmo v Neverkah že pridobila nekatere izkušnje in se je ta reja tudi dobro obnesla, pa ubira pri puranih šele začetne korake. Obeta pa si tudi z njimi precej uspeha zlasti z izvozom v Italijo, kjer se v zadnjem času spreminja sestava potrošne mesa.

Pa vendar je zamenjava goveda s perutnino perspektivna rešitev? Direktor zadruge sodi, da je bila opustitev govedoreje samo začasna. V zadruzi se namreč tudi sedaj usposablja za rentabilnejšo proizvodnjo in spravilo krme. Prve korake so storili k temu z nabavo nekaterih naprav, ki zmanjšujejo udeležbo živega dela pri

SOLINE ZORJO — Sečoveljske soline so prava poslastica za oči tujih in domačih turistov. Te dni se poleg njih zaustavi marsikateri avtomobil in kupi soli so v hipu posneti na filmski trak.

Na leto sto milijonov litrov piva

S sodobno mehanizacijo se bo zvišala proizvodnja v pivovarni Union

V ljubljanski pivovarni Union so pravkar dokončali rekonstrukcijo in bodo že v ponedeljek začeli s poskusnim obratovanjem. Nova pridobitev pivovarne je popolnoma avtomatiziran polnilni stroj, največji te vrste v Jugoslaviji. Kupili so ga v Zah. Nemčiji, stal pa je milijon 700 tisoč mark. Seveda to ni le en stroj, ampak skupina, ki tvori polnilno linijo. S pomočjo sodobne mehanizacije bodo lahko v Unionu polnili po 36.000 steklenic piva v eni uri.

Modernizacijo pivovarne je narekovala zmeraj večja potrošnja piva v Sloveniji, pa tudi drugod. Predvsem je v »pasjih dnehi« primanjkovalo piva v steklenicah, saj stari in izrabljeni stroji niso mogli napolniti toliko steklenic s pivom, kot je zahteval trg. Modernizacija polnilnice pa je šele prva faza rekonstrukcije. Jeseni bo do namreč v Unionu dobili iz Nemčije še popolnoma novo varilnico piva znane tvrdice »Stein«; z varilnico bodo lahko v enem dnevu zvarili pol milijona litrov piva. Seveda bodo morali za tako veliko povečanje proizvodnje pripraviti še vrsto drugih strojev, tako izredno zmogljiv hladilni sistem — tega bodo uvozili iz ZDA in novo kotlovnico. Pripravljena pa je že tudi nova in velika vložna klet, v katero je treba postaviti le še rezervoarje za pivo. Teh tankov bo 40. Če bodo vsi polni, bo v kleti naenkrat zorelo 4 milijone litrov piva. Stare vložne kleti pa imajo kapaciteto 3 in pol milijona litrov. Skupaj z jugoslovanskega poljoprivredno banko bo pivovarna Union investirala za drugo fazo rekonstrukcije 4 milijarde starih dinarjev. Proizvodnja piva bo tako drugo leto prvič v zgodovini ljubljanske pivovarne dosegla milijon hektolitrov, med-

tem ko bodo letos — takšno so njihova predvidevanja — prodali 450 tisoč hektolitrov piva. V novi polnilnici ljubljanske pivovarne je več strojev. Razen samoga polnilca imajo še poseben avtomatski vložalec in izlagalec steklenic v zaboj in iz njih — ta dva nadomestita 20 delavcev — ter pralna stroja za zaboj in steklenice. Vsi stroji so med seboj povezani s hitro tekočimi transportnimi trakovi, tako da polnilni proces ne more nikjer zastati. Velika zmogljivost polnilnice pa je bila vzrok tudi mnogim nevesnostim. V pivovarni so morali poskrbeti za zadostne zaloge steklenic. Kupili so jih 4 milijone. Tudi stara lesena embalaža je vse prej kot primerna za sodoben proizvodni proces. Na to so v pivovarni še posebej pazili in se odločili, da stare lesene zaboje zamenjajo z zaboji iz posebne plastične mase, ki jih lahko strojno perejo, so praktično neuničljivi, hkrati pa precej bolj čisti, od lesenih. Letos so dali v promet 300 tisoč takih zabojev. Kakšnih sto tisoč imajo še lesenih, ko pa bo nova polnilnica začela delati s polno paro, bodo zamenjali še te s plastičnimi.

Sama gradnja nove proizvodne hale s polnilnico, skladiščem in vložno kletjo, ki jo bodo v kratkem začeli oblagati s plutom, no, tako da bo v njej polni in poleti vedno enaka temperatura (v kleti bo tudi skladišče hmelja), je stala pivovarno milijardo 100 milijonov dinarjev. Izkopali so morali tudi popolnoma novo kanalizacijsko omrežje in vgraditi dosti električnih kablov. Dvorano je zgradilo gradbeno podjetje »Tehnika«, transportne trake je priskrbel »Roge«, tlačni tankovi za polnilnico pa ravnokar dokončujejo delavci mariborske »Metalne«. V pivovarni pravijo, da bodo z novo polnilnico, v kateri bodo dnevno napolnili 600 tisoč steklenic

(prej so jih lahko največ 340 tisoč), zadostili vsem potrošnikom, trgovini in gostinski mreži. K temu bo pripomogla tudi velika zmogljivost skladišča, kjer bodo stalno imeli na zalogi do 30 tisoč zabojev piva. Tudi neljubih čakank tako ne bo več. Pivovarna je poskrbela, da so se modernizirali tudi njihovi kooperanti v drugih krajih. Novo polnilno linijo je dobilo kranjsko podjetje »Vino Kranj«, njo lahko napolnijo 12 tisoč steklenic na uro. V Ptuj se obratuje polnilnica z zmogljivostjo 6000 steklenic v eni uri, približno en mesec bo postavljena še ena takšna polnilnica v Izoli, nekaj kasneje pa tudi v Novi Gorici z urno zmogljivostjo 9000 steklenic. V Unionu so povedali, da bodo če bo šlo vse po sreči, čez približno dve leti kupili še eno podobno polnilno linijo. Prostor zanjo je že pripravljen. S tako velikimi proizvodnimi zmogljivostmi bo ljubljanska pivovarna lahko uspešno konkurirala tudi na tujih tržiščih. Za to proučujejo možno št. prodaje piva v druge države. K. DOLENC

Paradižnika je veliko, težave pa so pri prodaji

Pri kmetijskih organizacijah ob slovenski obali so se pokazale težave pri prodaji paradižnika, ki je letos bogato obrodil. Zaradi zakasnelega poletja so ga začeli odkupovati šele pred dnevi ali 14 dni kasneje kot ponavadi. Zadruge so minuli teden odkupovale paradižnik že po 100 din za kilogram. V zadruzih skladiščih se vsak dan nabere 80 do 90 ton paradižnika, količine pa iz dneva v dan naraščajo. Sproti pa ga prodajajo komaj dobro polovico, ker je slovenski trg zasičen z makedonskim paradižnikom in paradižnikom iz uvoza.

Obalne zadruge lahko računajo, da bodo sedanje zaloge po skladiščih v Sloveniji pošle in da poletje laže plastirati večje količine paradižnika kot te dni. V Sloveniji namreč cenijo paradižnik s koprskega zaradi posebne kvalitete. V zadrugah pravijo, da bo treba takoj začeti z industrijsko predelavo paradižnika, o čemer se bodo kmetijske zadruge obale pogovarjale s podjetjem Delamaris v Izoli.

Z. B.

KOPALISČE V AJDOVŠČINI privablja številne kopalce. — V teh vročih dneh prihajajo tudi tuji gosti, ki si ogledujejo tamkajšnje zanimivosti iz rimske dobe. Foto: Perat

Tuje registracije so pregledovali

Ljubljanski cariniki bodo kaznovali 59 lastnikov avtomobilov

LJUBLJANA, 31. jul. Pred dnevi smo dobili podrobnejše rezultate o akciji slovenskih carinikov, ki so pregledali prometne dokumente lastnikom večine avtomobilov s tujo registracijo (lastniki so naši državljani), in avtomobilov s tujimi carinskimi registracijami, medtem ko kontrola vozil z registracijo RP še poteka.

Akcija slovenskih carinikov se je začela v nedeljo, 16. julija, in sicer na avtomobilskih sejnih v Ljubljani in Domžalah. Naslednje dva dni so cariniki skupaj z organi javne varnosti preverili še druga vozila v Zasavju, na novomeškem, kočevskem, škofjeloškem, ribniškem, vrhiškem, logškem, kranjskem, domžalskem in ljubljanskem območju. V istih dneh so podoben kontrolo naredile tudi carinarnice v Mariboru, Celju, Kopru in na Jesenicah — vsaka za svoje področje.

Ljubljanski cariniki so pregledali dokumente za 148 avtomobilov. Lastniki 89 vozil so imeli papirje v redu, medtem ko so 59 lastnikov motornih vozil mandatno kaznovali; 15 lastnikov je sicer le za majhno časovno obdobje prekršilo zakone, zato pa je kar 44 vozil carina zasedla ali pa jih zapečatila.

Lastniki teh vozil lahko plačajo carino. Svoje avtomobile lahko nemudoma odpeljejo nazaj čez mejo ali pa jih odstopijo carini. Kazen pa jim seveda ne uide.

Prav sedaj carinska služba s polno zmogljivostjo rešuje posamezne primere. Do večkrat so izrekli 13 kazni (med 20.000 in 300.000 Sdin). Doslej je sedem lastnikov odločilo, da bodo svoje avtomobile odpeljali nazaj v tujino, osem lastnikov je prepustilo avtomobile carini le dva pa sta plačala carino.

Kakšen prekršek so lastniki teh avtomobilov pravzaprav storili? V dveh tretjinah

vseh primerov gre za prekršanje roka, v katerem je treba avtomobil vrniti v tujino; v eni tretjini obravnavanih primerov pa so lastniki, ki so na delu v tujini, avtomobile pustili domačim ali znancem ali pa so jih celo prodali. Lastniki avtomobilov, ki so vrnili v Jugoslavijo na dopust, se lahko vozijo s tujo registracijo število največ en mesec. Lastniki avtomobilov, ki pa imajo tuje carinske tablice, pa se morajo na carinarnici zgledati že v 48 urah.

Na ljubljanski carinarnici so nam povedali, da so se odločili za blažje kaznovanje (155. člen carinskega zakona) medtem ko bodo v primeru prodaje avtomobila uporaba avtomobila s tujo registracijo strogo postopali; po 151. členu (č. 5), ki za kazneni predvideva 2 do 10-kratno carino.

Dejali so, da so se za blažje kaznovanje odločili zato, ker nečejo s kaznimi delati dobička, ampak jim gre pred-

Poškodoval črpalko in pobegnil

CELJE, 31. jul. — V noči od 29. na 30. julij med 22. in 6. uro jutraj je neznan voznik tovornega vozila trčil in poškodoval črpalko napravo na bečinski črpalki. Te noči je bila dežurna črpalka na Mariborski cesti, črpalka na Ljubljanski pa ni delala. Voznik je verjetno pri premikanju vozila zaradi premajhne pozornosti trčil v črpalko in povzročil na njej za 3000 Ndin škodo. Poškodbe voznik ni priznal, temveč je pobegnil. Uslužbenec varnostne službe predvideva, da je na vozilu ostalo na levi strani kartona nekaj barve od črpalke in odrgnin. Črpalka je obarvana belo in rdeče. S.

Obsojeni tihotapci

REKA, 31. jul. (Tanjug.) — Italijanskega državljanca Giuseppea d'Amrosia, lastnika krojaškega salona v Trstu, so obsodili na leto dni zapora in mu odvzeli imetje, ki si ga je pridobil s tihotapjenjem. Kaznovalo ga je okrajno sodišče na Reki.

D'Amrosio je v Jugoslavijo tihotapjal razne blago iz Italije in ga prodajal s pomočjo svojih sodelavcev. Vrednost tega blaga cenijo na okoli 40.000 Ndin. Tri njegove sodelavce iz Loščenice in z Reke (Ivan Lošček, Ivka Diklič in Ida Sepić) so obsodili na denarne kazni, medtem ko so Dušana Matiča iz okolice Svetozavre obsodili na 2 leti in 4 mesece zapora zaradi prevare.

Umrli je Milka Erjavce

LJUBLJANA, 31. jul. — V ljubljanski bolnišnici je podlegla namum Milka Erjavce (23), trgovska pomočnica iz Monaca. Erjavcova se je v ponedeljek okrog 1. ure v Srednjih Gamelnjah s tiskom zaletela v vogal hise št. 21. Pri nesreči je dobila hudo možgansko poškodbo in si zlomila zgornjo in spodnjo čeljust; odpeljali so jo v bolnišnico, kjer je po enem tednu umrla. Erjavcova je peljala fička od Spodnjih proti Zgornjim Gamelnjam. V Srednjih Gamelnjah je iz neznanega vzroka trčila ob vogal omenjene hise, ki je pol metra od ceste. B. S.

Dobri stiki z zamejstvom

Komisija za stike z zamejstvom pri občinski konferenci SZDL Tolmin je pregledala dosedanje delo. Člani komisije so ugotovili, da je bila dejavnost razgibana, posebej pa stiki tolimske občine s sosednjimi kraji v Italiji. Bilo je več srečanj s sindikalnimi funkcionarji tako med videmsko federacijo in občinskimi sindikalnimi svetom Tolmin kakor tudi med predstavniki sindikalnih podružnic delovnih organizacij.

SZDL je imela zlasti stike z organizacijami iz Vidma in Cedada, v zadnjem času pa so jih navezali tudi s Tarcentom. Razna srečanja so priredili tudi med predstavniki občinske skupščine in občinskimi italijanskimi občinami. Na seji so menili, da je treba še nadalje poglobljati stike na različnih področjih, tudi v kulturi in športu.

Doslej so bili zlasti uspešni stiki s prosvetnim društvom »Ivan Trinko« iz Cedada.

Na seji so člani komisije poudarili, da je treba še naprej poglobljati stike med obema narodoma, še zlasti z zamejskimi Slovenci. Ob koncu so imenovali osemčlansko delegacijo, ki bo vrnila obisk vodstvu združene stranke iz Tarcenta.

Oglašujte v dnevniku DELO

CE ŽELITE NAŠE CASOPISE PREJE MATI TUDI MED DOPUSTOM,

izpolnite vsaj dva dni pred odhodom na dopust naročilnico in jo pošljite na naslov CP DELO, LJUBLJANA, Subičeva 1

Stalni naslov

Ime in priimek: _____

Ulica: _____

Kraj: _____

Pošta: _____

Pošiljajte od _____ do _____

časopise: _____

Na počitniški naslov:

Ulica: _____ št: _____

Kraj: _____

Pošta: _____

(Podpis) _____

V nekaj vrstah

ZAGORJE

Organ za kaznovanje prekrškov — Občinska skupščina je s posebnim odlokom ustanovila samostojni organ za kaznovanje prekrškov in potrdila sporazum o samoupravnih pravicah zaposlenih pri tem organu.

TRZIO

Prostovoljna delovna akcija — Komisija za gorske poti pri Planinski zvezi Slovenije je v nedeljo pripravila prostovoljno akcijo za ureditev poti z Zelenice čez Vrtačo na Stolce. Razen prostovoljcev so sodelovali tudi vojaki.

LESC

Nov bife — Zahodno od Lesc, pred odcepom ceste z Jesenice proti Bledu je podjetje »Murka« odprlo nov gostinski lokal. Podjetje »Gradiša« ga je zgradilo v rekordnem času — v dveh mesecih.

KOPER

Privatne sobe slabo zasedene — Ze nekaj dni so privatne sobe v Kopru razmeroma slabo zasedene; in sicer je polnih le okoli 70 odstotkov sob. V Kopru je še kar polno, tudi v Zuestni ne manjka gostov, Semečela pa je skoraj prazna.

Stanovanja za železničarje — Ob graditvi železniške proge Prešnja—Koper niso pozabili tudi na železničarje, ki bodo zaposleni na novi progi. Te dni so začeli s pripravljalnimi deli za zgraditev 24-stanovanjske železniške stavbe, ki bo v koprskem stanovanjskem naselju Semečeli. Dela investira Zdrženstvo železniško transportno podjetje iz Ljubljane.

CELJE

Razprodaja radijskih aparatov — Te dni so začeli v trgovinah s tehničnimi predmeti po nižjih cenah razprodajati radijske aparate. Napredaj so le aparati RR iz Nisa, ki je devetim svojim proizvodom za kakih 50 odstotkov znižala cene.

Železniško postajo obnavljajo — Celjsko železniško postajo je bilo obnavljajo. Doslej razširili dohod na peron, obložili stene s steklenim mozaikom, položili tla, obnovili okna in podobno. Obnavljanje notranjosti železniške postaje bodo predvidoma končali v prvih dneh avgusta.

Novi garaže — Ob Adamčevi cesti na Dolgem polju gradi gradbeno-obrtno podjetje »Obnova« 56 zidanih garaž. Cena posameznih garaž je 480.000 starih dinarjev.

DOLENJSKE TOPLICE

Seja turističnega društva — Turistično društvo v Dolenjskih Toplicah je pred kratkim razpravljalo o pripravah na proslavo 20-letnice obstoja zdravilišča, hkrati pa je obravnavalo tudi priprave za zdravilišni gostov, ki je v tem kraju neredno.

MARIBOR

Premalo spodbude za nabiranje lisic — Na območju Lovrenca na Pohorju raste veliko lisic. Vsako leto jih je za druga odkupila po več tisoč kilogramov za izvoz. Odkupna cena je bila spodbudna, medtem ko je letos drugače. Za kilogram plačujejo samo od 300 do 400 Sdin, tako da zberejo le malo lisic lani je bila namreč cena dvakrat tolikšna.

Znizanje — Včeraj je trgovsko podjetje Povtnina znižalo cene slivom od 300 na 200, paradizniku od 260 na 220, breskavam od 320 na 280, lubenicam od 260 na 200, jabolkam astrahan od 250 na 250, jabolkam beličnik od 250 na 220 in solnograškim hruskam od 300 na 250 Sdin za kg. Mednarodni sodnik — Odbojkarska zveza Jugoslavije je določila Mariborčana Ljuba Morana, mednarodnega odbojkarkega sodnika, da bo 6. septembra odpotoval z moško jugoslovansko odbojkarško reprezentanco v Tunis na mediteranske igre, ki bodo od 7. do 17. septembra. To je vsekar priznanje za mariborskega športnega delavca. Kopalci — V soboto in nedeljo se je na letnem kopalšču Mariborski otok kopal okrog 4000 ljudi. Temperatura vode v bazenih je bila 22 stopinj, v otroškem pa 25 stopinj C.

Vzpenjača — V soboto in nedeljo je pohorska vzpenjača prepeljala 3050 potnikov, ki so oba prosta dneva preživeli v hladu pohorskih gozdov.

SENTILJ V SLOVENSKEH GORICAH

Naval — V soboto in nedeljo je bilo na mednarodnem prehodu v Sentilju izredno veliko domačih in predvsem tujih turistov. Zaradi tega so morali okrepiti carinsko in obmejno službo. Uslužbenici so z veliko naglico odpravljali potnike V obeh dneh so zabeležili blizu 21.000 prehodov meje. Izdali so tudi približno 3000 vizumov tujim turistom.

MURSKA SOBOTA

Tekmovanje traktoristov — Ljudska tehnika iz Murske Sobotice je minulo nedeljo priredila tekmovanje traktoristov na njivi KIK »Pomurje«. Izbrali so kandidata iz Pomurja za republiško tekmovanje, ki bo v Murski Soboti 9. in 10. septembra.

ORMOZ

Nov gasilski avtomobil — Gasilci iz Gorišnice na Dravskem polju so pred kratkim dobili nov gasilski avtomobil TAM 2000. Denar za njega so prispevali DOZ, gasilska zveza Ptuj in občinska skupščina.

PTUJ

Nov blok — Gradbeno podjetje »Drava« je začelo graditi šestinastdeset stanovanjski blok, katerega stanovanja bodo po končani graditvi naprodaj.

Trdi pogoji za jamstvo

Domžale: občinska skupščina je porok za posojilo meneski »Peči«

DOMŽALE, 31. julija. Na nedavni seji je občinska skupščina Domžale prevzela jamstvo za posojilo (približno četr milijona starih dinarjev), ki ga potrebuje menesko podjetje »Peč« za preusmeritev svoje proizvodnje na izdelke iz plastične mase. Posojilo so najeli v Italiji.

»Meneska« »Peč« se je znašla v sila neugodnem položaju lani, ko so na mah usahnili vsa naročila, saj ljudje raje posegajo po pečen na olje. Tako so ostali v Mengšu brez dela. To pekaško podjetje je imelo tudi že za približno 15 milijonov starih dinarjev dolga in tako se je občinska skupščina Domžale znašla pred odločitvijo: plačati dolg ali jamčiti za posojilo, s katerim bodo v Mengšu prešli na izdelovanje predmetov iz plastičnih mas. Občinski odborniki so se včeraj odločili za jamstvo k posojilu.

Sicer je meneska »Peč« že v začetku letosnjega aprila od nekega zasebnika dobila stroj za brizganje plastičnih mas na pododo. V tem kratkem času so uspeli povrniti nastale dolgeve in celo ustvariti približno podrug milijon starih dinarjev za sklade.

Toda občinska skupščina kljub temu ni dala jamstva kar mimogrede. Odborniki so zahtevali temeljito zagotovilo za svoj pristanek. Tako bodo morali v meneskem podjetju »Peč« plastika (tako se bo podjetje imenovalo poslej) nabaviti vsak stroj postopoma. Postopoma

Viktor Korenčan-Polh — sedemdesetletnik

Znani borec za pravice delovnih ljudi, eden izmed organizatorjev vstaje v Horjulu in okolici, v zadnjih letih pa eden najvidnejših aktivistov množičnih organizacij v Dravljah pri Ljubljani Viktor Korenčan-Polh je praznoval sedemdesetletnico rojstva.

Rodil se je 28. julija 1897 v Horjulu pri Ljubljani. Po stiletlem trpljenju najprej na galiki, nato pa na soški fronti v prvi svetovni vojni in po tem, ko se je udeležil znanega judenburskega upora ter bojev za osvoboditev slovenske Koroške, se je vrnil domov v Horjul, si ustvaril družino in se zaposlil v tovarni za klej v Ljubljani, kjer je bil v letu 1940 sprejet v članstvo tedanje KP. Med drugo svetovno vojno je bil med prvimi organizatorji vstaje v Horjulu in okolici, od jeseni 1942 do marca 1943 v Dolomitskem odredu skupaj z vsjo svojo družino, pozneje sekretar okrajnega komiteja KP in okrajnega odbora OF za Horjul. V letih 1944 in 1945 pa funkcionar notranjsko-ribskega okrožja in v tedanjega cerkniškega okrožja. V NOV sta mu padla oba sinova.

Po vojni je služboval na obratni Vrtniki in pozneje na okrajni Ljubljanski okoliščini kot predsednik agrarne komisije, bil v letih 1948 do 1950 predsednik občinskega odbora v Horjulu, za tem pa vse do upokojitve uslužbenec CK ZKS in glavnega odbora SZDL Slovenije. Ves čas po osvoboditvi je bil agilen član mnogih odborov množičnih organizacij, med drugim več let tudi član okrajnega odbora SZDL okrožja. Ljubljanska okoliščina, po letu 1950, ko se je s svojo družino preselil v Dravljah pri Ljubljani, pa je

VIKTOR KORENČAN

bil in je še zdaj eden najvidnejših predstavnikov političnega in družbenega življenja v tem delu Ljubljane. Med drugim je ostal 15 let zaposlen v uspešno vodenemu odbor združenja borcev NOV v tem kraju kot njegov predsednik, posebne zasluge pa ima tudi pri gradnji doma družbenih organizacij tega kraja, ki je bil zgrajen s sredstvi iz številnih prireditvev in s prostovoljnimi delom. Tovariš Viktor Korenčan-Polh je nosilec Partizanske spomenice 1941 in mnogih drugih visokih odlikovanj. Stevilni njegovi nekdanji soborci, prijatelji in znanci mu ob njegovem prazniku želijo še mnogo srečnih, zdravih in uspešnih let!

M. S.

Oglašujte
v dnevniku
DELO

„Mestni promet in reforma“

Odgovor centralnega delavskega sveta »Ljubljana transport«

Konec junija smo imeli na Zavodu za cene SRS pogovor o zahtevi podjetja »Ljubljana transport« za zvišanje tarif v mestnem potništem prometu. Poglavitne ugotovitve pogovora smo objavili v članku »Mestni promet in reforma« (28. junij). Predsednik centralnega delavskega sveta podjetja nam je 26. julija poslal obsežen odgovor na omenjeni članek. Odgovor je sicer obsežnejši od članka, vendar ga objavljamo v celoti, a v dveh nadaljevanjih.

Članek pod gornjim naslovom je močno zmedel bralce, zlasti občane Ljubljane. Zato je treba pravilno informirati javnost o problemu cen v mestnem potniškem prometu. Podjetje »Ljubljana transport« je vložilo na mestni svet, kot edino pristojni organ za odobravanje cen v mestnem prometu, analizo dohodkov in stroškov te dejavnosti s predlogom za zvišanje tarif v mestnem prometu v več variantah. Na ta predlog, ki je bil vložen že v marcu letosnjega leta, je Zavod za cene mesta Ljubljane, kot strokovni organ mesta, izdelal analizo in preveril navedbe podjetja ter ugotovil, da je zahteva utemeljena. Predlagal je, da se obdržijo anote priloženostne tarife (60 Sdin), mesečne vozovnice pa naj bi se na krajše relacije pomele, na daljše pa na podražile. Tako bi se mestni promet podražil povprečno za 16,4 odst.

Podjetje »Ljubljana transport« je svoj zahtevek za zvišanje tarif vložilo tudi pri Zveznem zavodu za cene v Beogradu, ki mora po uredbi o oblikovanju cen iz leta 1965 dati soglasje za povečanje tarif v mestnem prometu. Zvezni zavod za cene je na podlagi analize izdal zaprosilo, ne privolitev, da se smejo tarife povečati povprečno za 18,5 odst., s tem, da točno tarife določi ljubljanski mestni svet kot pristojni organ za določanje cen mestnega prometa.

O predlogu podjetja »Ljubljana transport« in o vseh analizah je razpravljal odbor za komunalne zadeve in mestni promet ljubljanskega mestnega sveta na treh svojih sejah ter je sklenil predlagati mestnemu svetu povečanje tarif mestnega prometa. Ko so tako o predlogu podjetja razpravljali vsi pristojni organi in analizirali zahtevek, je dal izjavo v tisk direktor republiškega zavoda za cene, ki po zakonu o družbeni kontroli cen nima za tarife mestnega prometa nobene pristojnosti.

V uvodu na navedenem članku pa je koliko netočno ugotovljenih dejstev, da jih moramo popraviti. Zahtevek slovenskih avtobusnih podjetij za zvišanje cen v medkrajevnem prometu nima nobene zveze s tarifo mestnega prometa in lahko iz tega zahtevka se stroški povečali v celotnem mestnem prometu, ker sicer ne bi vsa podjetja vlagala teh zahtevkov in sklenili sporazum. Četudi sklenjeni sporazum o povečanih tarifah medkrajnega prometa, pa navedbami v članku, močno spominja na trustovske dogovornjanje, je treba pojasniti, da tak sporazum zahteva zakon o družbeni kontroli cen.

Argumentacija republiškega zavoda za cene, s katero odklanja zvišanje tarif v mestnem prometu, temelji na primerjavi tarif s Celjem in z Mariborom, ki pa ni točna, ker navaja samo najnižje cene, to so začetne tarife, ne navaja pa najvišjih cen za daljše razdalje, ki pa znašajo celo do 140 Sdin za eno vožnjo. Ob temi imata namreč delovni mestni svet in relacije. Netočna je tudi navedba, da znašajo cene mestnega prometa v Celju in Mariboru 40 Sdin za razdaljo 2–5 km, ampak je to cena za razdaljo 2–5 postaj mestnega prometa v tej mestni, razdalja med dvema postajama pa je največ pol km. Sicer pa zahtevajo tudi v Mariboru in Kranju zvišanje cen v mestnem prometu.

Glede cen mesečnih vozovnic mestnega prometa je namreč netočna tudi navedba, da imajo republiški zavod za cene utemeljene pripombe na predlog o zvišanju vozovnic. Minulo soboto so v Kopru odprli novo poslopije službe družbenega knjigovodstva. Ob otvoritvi je predsednik delavskega sveta Franc Rebolj poudaril, da je bilo novo poslopije dolgoletna želja kolektiva koprskih SDK. Doslej so imeli poslovanje razseeno po raznih starih in neprimernih prostorih. Novo funkcionalno poslopije bo tako moglo hitreje in nemoteno poslovanje s strankami.

Idejni načrt za novo stavbo so začeli izdelovati že pred osmimi leti, leta 1965 pa so naposled začeli zidati.

Poslopije je na južnem delu mesta na mehkem terenu, tako da so nosilci 20 metrov globoko, temelji pa so stali 124 milijonov starih dinarjev.

V novi stavbi ne bo samo SDK, v zgornjih dveh nadstropjih bo imela svoje prostore Kreditna banka Koper, dva prostora pa bo imela NB.

Poslopije, ki so ga zgradili s soudeležbo centrale SDK Ljubljana in s pomočjo občinske skupščine Koper, je projektiral ing. arh. Pero Vlovčič.

J. METLIKA

Še letos samopostrežna trgovina

Pri modernizaciji trgovskih lokalov so zadnja leta v Metliki dosegli pomembne uspehe. Manjkajo pa v mestu še dobri lokali za prodajo mesa in pa vsaj ena samopostrežna trgovina. To dvoje bodo uredili s skupno gradnjo novih lokalov v eni stavbi. Doseženi je sporazum glede financiranja in računajo, da bo nova samopostrežna trgovina, v kateri bo tudi prodajalna mesa, še letos zgrajena.

(R)

Še letos samopostrežna trgovina

Pri modernizaciji trgovskih lokalov so zadnja leta v Metliki dosegli pomembne uspehe. Manjkajo pa v mestu še dobri lokali za prodajo mesa in pa vsaj ena samopostrežna trgovina. To dvoje bodo uredili s skupno gradnjo novih lokalov v eni stavbi. Doseženi je sporazum glede financiranja in računajo, da bo nova samopostrežna trgovina, v kateri bo tudi prodajalna mesa, še letos zgrajena.

Tuje registracije so pregledovali

Ljubljanski cariniki bodo kaznovali 59 lastnikov avtomobilov

LJUBLJANA, 31. jul. Pred dnevi smo dobili podrobnejše rezultate o akciji slovenskih carinikov, ki so pregledali prometne dokumente lastnikov večine avtomobilov s tujo registracijo (lastniki so naši državljani), in avtomobilov s tujimi carinskimi registracijami, medtem ko kontrola vozil z registracijo RP še poteka.

Akcija slovenskih carinikov se je začela v nedeljo, 16. julija, in sicer na avtomobilskih sejmih v Ljubljani in Domžalah. Naslednje dva dni so cariniki skupaj z organi javne varnosti preverili še druga vozila v Zasavju, na novomeškem, koprskem ter skofljokem, ribniškem, vrhnjskem, logaškem, krajskem, domaškem in ljubljanskem območju. V istih dneh so podobno kontrolo naredili tudi carinarnice v Mariboru, Celju, Kopru in na Jesenicah — vsaka za svoje področje.

Ljubljanski cariniki so pregledali dokumente za 148 avtomobilov. Lastniki 89 vozil so imeli papirje v redu, medtem ko so 59 lastnikov motornih vozil mandatom kaznovali; 15 lastnikov je sicer le prekročilo zakon, zato pa je kar 44 vozil carina zasegala ali pa jih zasegala.

Lastniki teh vozil lahko plačajo carino. Svoje avtomobile lahko nemudoma odpeljejo nazaj čez mejo ali pa jih odstopijo carini. Kazen pa jim seveda ne uide.

Prav sedaj carinska služba s polno zmogljivostjo rešuje posamezne primere. Do včeraj so izrekli 13 kazni (med 20.000 in 300.000 Sdin). Doslej se je sedem lastnikov odločilo, da bodo svoje avtomobile odpeljali nazaj v tujino, osem lastnikov je prepustilo avtomobile carini le dva pa sta plačala carino.

Kakšen prekršek so lastniki teh avtomobilov pravzaprav storili? V dveh tretjinah — Dvestopetdeset let sem star, ja, v kratkem bom kmalu tristo. Kot Kristof Kolomb. Modro in povsem resno odgovorja na vprašanja Alojz Kraševac, mož, ki je marca letos praznoval 101-letnico rojstva.

Cas je prinesel svoje, pa zato staremu Kraševcu spomin prekasuje leta. Samo spomin včasih. Sicer pa je pridlen delavec. Ob lepem vremenu vsako dopoldne za hišo cepi trske, popoldne za sedli pred hišo na vrhu klančka in opazuje življenje okrog sebe. Ne more se načuditi avtomobilom, ki tako naglo svigajo mimo njega. Še lani je šel vsako nedeljo v Stari trg, zdaj pa se drži le še doma. Pozimi je bil pri vrtnarstvu in ga je za pet mesecev vzel v naročje postelja. Sicer pa Kraševac v svojem dolgem življenju ni bil pri zadrušnikih. Pač lani septembra je prikratil stopil od njega in se takrat mu je leta zgolj očelil usesa.

Alojz Kraševac je bil, dokler je mogel, žagar v Markovcih. Vse življenje je dolin, razen ko je moral služiti cesarja. Tedaj je bil na Tirolskem sedem let. V vojni je bil ranjen v desno dlan, sicer pa je tega že tako dolgo, da se komaj še spominja.

Ej, spominjam se, kako so včasih vandrovci kradli in so jih potem vaufrindale na stebre drugim v poduk. Stoletnik iz Loske doline je preživel dve zeni, zdaj pa ima gospodinjstvo, s katero je zelo zadovoljen.

— Boto, kako ste dočakali tako visoko starost? — Ja, fant, že trideset let ne kadim in pijem tudi ne. Sploh nisem bil še nikoli pijan. Jaz pravda ne lagati, pošteno je treba živeti in izgubiti se slabe družbe. Treba je delati.

— In kaj vas drži pokonci? — Juha, rezanci in govejše meso.

Sicer pa pri hrani stoletnik ni bil nikoli zbrcen. Zjutraj kava in bel kruh, popoldne suhi ali zabelejni žganci, za malico skodelico mleka, zvečer pa nič.

Kajpak, zvečer mora biti žolodce prazen, da lahko ponudi počiva. Tako zmeren in skromen je njegov pogled na življenje, za katerega se ni prestar, saj si želi, da bi živel še kakšnih petnajst let. In ko je ondan kupil nove čevlje, je zadovoljno zabrudil v brke:

— Pa sem spet dober za pet let.

HY

STOLETNIK V LOSKI DOLINI — Alojz Kraševac, upokojen žagar iz Viševca, je bil marca star 101 leto. Da je dosegel tako častljivo starost, pripisuje zaslugi zmernosti v vsem.

Foto: Hrausky

vsem za opozorilo. Domačini s tujimi registracijami na avtomobilih so se v zadnjem času na naših cestah silno razmnožili.

B.SAJOVIC

Nesramno igranje z odlikovanji

LJUBLJANA, 31. jul. — Na ploščadi pred Figovcem je partizanski borec Bojan S. (45) med mladimi fanti in dekletimi zagledal tudi 17-letnega Miša S., ki je še posebej zbudil njegovo pozornost. Toda Bojanu S. mladenič ni padel v oči zaradi dolgih las, ki so mu padala na ramena, niti zaradi svilene srajce z visokim, trdim ovratnikom. Dolgolasec je namreč imel na prsih dvoje odlikovanj. Ko je nekdanji borec natančneje pogledal, je zagledal red hrabrosti in medaljo za zasluge za narod. Zavrela mu je kri in mladega »vleka« je zgrabil za ovratnik ter ga odpeljal na stalno službo.

Tu so mu medalji odvzeli, dolgolasi sodikovanec pa je povedal, da je obe odličji dobil od svojega prijatelja Jakob B., ki jih je vzel svojo mu očetu.

Zopet tatvina nabožnih kipov

CELJE, 31. jul. — Včeraj je milicionar v Vojniku Ludvik Strok iz Bezovice sporočil, da je že 22. julija popoldne opazil, da so neznanci ukradli kipe iz kapelice na križišču poljskih cest v Bezovici. Ukradli so Barbarin kip, visok od 80 do 90 cm; kip je rdeče barve, ima moder plašč. Razen tega so ukradli Ursulin kip, prav tako visok, in kip Janeza in Uršule, ki ima knjigo v roki; oba sta velika 50 do 60 cm. Po Strokovi izjavi so kipi stari več kot 300 let.

Republiški zavod za zaščito spomenikov je od začetka leta pa doslej zabeležil 13 večjih tatvin; med drugim so pokradli največ nabožnih kipov in lesenih plastik.

S.

Obsojeni tihotapci

REKA, 31. jul. (Tanjug.) — Italijanska državljanja Giuseppa d'Amrosia lastnika krojaškega salona v Trstu, so obsodili na leto dni zapora in mu odvzeli imetje, ki si ga je pridobil s tihotapljenjem. Kaznovalo ga je okrajno sodišče na Reki.

D'Ambrosio je v Jugoslavijo tihotapjal razno »blago« iz Italije in ga prodajal s pomočjo svojih sodelavcev. Vrednost tega blaga cenijo na okoli 40.000 N din. Tri njegove sodelavce iz Mošćenice in z Reke (Ivan Lošec, Ivka Diklč in Ida Sepić) so obsodili na denarne kazni, medtem ko so Dušana Matiča iz okolice Svetozareva obsodili na 2 leti in 4 mesece zapora zaradi prevare.

Umrla je Milka Erjavec

LJUBLJANA, 31. jul. — V ljubljanski bolnišnici je podlegla ranam Milka Erjavec (23), trgovska pomočnica iz Mengša. Erjavčeva se je v ponedeljek okrog 1. ure v Srednjih Gamelnjah s fičkom zaletela v vogal hiše št. 21. Pri nesreči je dobila hudo možgansko poškodbo in si zlomila zgornjo in spodnjo čeljust; odpeljali so jo v bolnišnico, kjer je po enem tednu umrla. Erjavčeva je peljala fičko od Spodnjih proti Zgornjim Gamelnjam. V Srednjih Gamelnjah je iz neznanega vzroka trčila ob vogal omenjene hiše, ki je pol metra od ceste.

B.S.

ČE ŽELITE NAŠE ČASOPISE PREJE MATI TUDI MED DOPUSTOM,

izpolnite vsaj dva dni pred odhodom na dopust naročilnico in jo pošljite na naslov CP DELO LJUBLJANA Šubičeva 1

Stalni naslov _____
Ime in priimek: _____
Ulica: _____
Kraj: _____
Pošta: _____
Pošiljajte od _____ do _____
časopise: _____
Na počitniški naslov: _____ št: _____
Ulica: _____
Kraj: _____
Pošta: _____
(Podpis)

V nekaj vrstah

LJUBLJANA

Letališče Brnik — Včeraj je bilo na Brniku manj pristanikov in vzlotov, kot jih je sicer v ponedeljek. Pristala in poletela so letala iz Amsterdam, Frankfurt, in Malmöja, zvečer pa so pristala tudi letala iz Splita, Dubrovnika in Beograda.

Gneča v kampu — Receptorka v kampu ob Savi na Ječici nam je včeraj potrdila. Dela je imela čez glavo, saj se je kar 80 kampistov odločilo, da bodo podaljšali svoje bivanje v kampu na Ječici. Čez dan pa je prihajala nova vojska sodobnih nomadov. Bilo jih je okrog 200. Ljubljanski kamping imajo najbolj v čisti Franciji in Nizozemci, včeraj pa je bilo tudi precej čehov.

Reševalci — Z reševalnimi avtomobili so ljubljanski reševalci včeraj do 20. ure pripeljali v bolnišnice in zdravstvene domove 131 bolnikov, med njimi tudi 9 ranjenecov.

Pisatelj Wittek v Iliriji — Minulo leto je v ljubljanski Iliriji spisal zahodnonemški pisatelj Erhard Wittek. Sicer so bili včerajšnji noči ljubljanski hoteli povsem zasedeni. Le v Levu je bilo še nekaj prostora.

Do sedaj že dvajset izletov — Planinsko društvo Ljubljana-Matica je letos priredilo že dvajset enodnevnih izletov. Na teh izletih je bilo 578 članov društva.

ZAGORJE

Organ za kaznovanje prekrškov — Občinska skupščina je s posebnim odločkom ustanovila samostojni organ za kaznovanje prekrškov in potrdila sporazum o samoupravnih pravicah zaposlenih pri tem organu.

TRZIC

Prostovoljna delovna akcija — Komisija za gorske poti pri Planinski zvezi Slovenije je v nedeljo pripravila prostovoljno akcijo za ureditev poti z Zelenice čez Vrtačo na Stol. Razen prostovoljcev so sodelovali tudi vojak.

LESCJE

Nov bife — Zahodno od Lesc, pred odcepom ceste z Jesenice proti Bledu je podjetje »Murka« odprlo nov gostinski lokal. Podjetje »Gradisa« ga je zgradilo v rekordnem času — v dveh mesecih.

KOPER

Privatne sobe slabo zasedene — Ze nekaj dni so privatne sobe v Kopru razmeroma slabo zasedene; in sicer je polnih le okoli 70 odstotkov sob. V Kopru je še kar polno, tudi v Zusterni ne manjka gostov. Semedela pa je skoraj prazna.

Stanovanja za železnice — Ob graditvi železniške proge Prešnica-Koper niso pozabili tudi na železnice, ki bodo zaposleni na novi progi. Te dni so začeli s pripravljalnimi deli za zgraditev 24-stanovniške železniške stavbe, ki bo v koprskem stanovanjskem naselju Semedeli. Dela investira Združeno železniško transportno podjetje iz Ljubljane.

CELJE

Razprodaja radijskih aparatov — Te dni so začeli v trgovinah s tehničnimi predmeti po nižjih cenah razprodajati radijske aparate. Napredaj so le aparati RR iz Niše, ki je devetim svojim proizvajalcem za nekaj 50 odstotkov znižala cene.

Železniško postajo obnavljajo — Celjsko železniško postajo že dlje obnavljajo. Doslej so razširili dohod na peron, obložili stene s steklenim mozaikom, položili tla, obnovili okna in podobno. Obnavljanje notranjosti železniške postaje bodo predvidoma končali v prvih dneh avgusta.

Nove garaže — Ob Adamičevi cesti na Dolgem polju gradi gradbeno-obrtno podjetje »Obnova« 56 zidanih garaž. Cena posameznih garaž je 480.000 starih dinarjev.

DOLENSKE TOPLICE

Seja turističnega društva — Turistično društvo v Dolenskih Toplicah je pred kratkim razpravljalo o pripravah na proslavo 20-letnice obstoja zdravilišča, hkrati pa je obravnavalo tudi priložnost zdraviliških gostov, ki je v tem kraju neredno.

MARIBOR

Premalo spodbude za nabiranje lisic — Na območju Lovrenca na Pohorju raste veliko lisic. Vsako leto jih je za druga odkupila po več tisoč kilogramov za izvoz. Odkupna cena je bila spodbudna, medtem ko je letos drugače. Za kilogram plačujejo samo od 300 do 400 Sdin, tako da zberajo le malo lisic, lani je bila namreč cena dvakrat toliko.

Mednarodni sodnik — Odbojkaška zveza Jugoslavije je določila Mariborčana Ljubo Morana, mednarodnega odbojkaškega sodnika, da bo 6. septembra odstopal z moško jugoslovansko odbojkaško reprezentanco v Tunis na mediteranske igre, ki bodo od 7. do 17. septembra. To je vsekar priznanje za mariborskega športnega delavca.

SENTILJ V SLOVENSKEH GORICAH

Naval — V soboto in nedeljo je bilo na mednarodnem prehodu v Sentilju izredno veliko domačih in predvsem tujih turistov. Zaradi tega so morali okrepiti carinsko in območno službo. Uslužbenici so z veliko naglico odpravljali potnike. V obeh dneh so zabeležili tudi 211.000 prehodov meje. Izšli so tudi približno 3000 vizumov tujim turistom.

PTUJ

Nov blok — Gradbeno podjetje »Drava« je začelo graditi šestdesetstanovalni blok, katerega stanovanja bodo po končani graditvi naprodaj.

Zanje ni razumevanja

Na Viču: financiranje strokovnega šolstva urediti z zakonom

Profesorji viške gimnazije se bodo te dni vrnili z dopustov po osebne dohodke. Vendar osebnih dohodkov ta mesec ne bodo prejeli. Viška gimnazija je ostala brez denarja. To je le eden v vrsti podatkov o tem, v kakšnem položaju je strokovno šolstvo. Ne samo na Viču. Več o težavah pri financiranju strokovnega šolstva v občini Ljubljana-Vič-Rudnik nam je povedal podpredsednik občinske skupščine Stane Vrtič.

»Občina je že lani sprejela priporočilo gospodarskih organizacij, da bi leto priprave za financiranje strokovnega šolstva poldrugi odstotek bruto osebnih dohodkov. To je več, kot pa je priporočila republika, vendar smo pri nas menili, da so naše gospodarske organizacije manj razvite in da bo en odstotek premalo.« Je dejal Stane Vrtič. »Vendar« tudi tako nazno izpolniti načrtov in dolgujem medobčinske mu skladu za financiranje strokovnega šolstva.

Zahteva medobčinskega sklada za financiranje strokovnega šolstva je bila za lansko leto 253 milijonov starih dinarjev, letos pa 259 milijonov starih dinarjev. Oba zahteva pa nista bila usklajena s sprejetimi obveznostmi občinske skupščine. Tako je lani občinska skupščina sprejela obveznost, da bo zbrala 220 milijonov starih dinarjev, letos pa nekaj manj kot 240 milijonov starih dinarjev. Lani je občina zbrala 235 milijonov starih dinarjev, kar se je obvezala, a še vedno 18 milijonov manj, kot pa zahteva medobčinski sklad. Gospodarske organizacije so namesto predvidenih 160 milijonov dinarjev prispevale le 95 milijonov, ostalo je dala občina iz občinskega proračuna.

Viktor Korenčan-Polh — sedemdesetletnik

Znani borec za pravice delovnih ljudi, eden izmed organizatorjev vstaje v Horjulu in okolici, v zadnjih letih pa eden najvidnejših aktivistov množičnih organizacij v Dravljah pri Ljubljani Viktor Korenčan-Polh je praznoval sedemdesetletnico rojstva.

Rodil se je 23. julija 1897 v Horjulu pri Ljubljani. Po štiri letih trpljenja najprej na galiciji, nato pa na soški fronti v prvi svetovni vojni in po tem, ko se je udeležil znane judenburške upora ter bojev za osvoboditve Slovenske Koroške, se je vrnil domov v Horjul, si ustvaril družino in se zaposlil v tovarni za lase v Ljubljani, kjer je bil v letu 1940 sprejet v članstvo tedanje KP. Med drugo svetovno vojno je bil med prvimi organizatorji vstaje v Horjulu in okolici, od jeseni 1942 do marca 1943 v Dolomitskem odredu skupaj z vsi svojo družino. Pozneje sekretar okrajnega komiteja KP in okrajnega odbora OF za Horjul. V letih 1944 in 1945 pa funkcionar notranjsko-ribniškega okrožja in tedanjega cerkniškega okraja. V NOV sta mu padla oba sinova.

Po vojni je služboval na okraju Vrhnika in pozneje na okraju Ljubljana-okolica kot predsednik agrarne komisije, bil v letih 1948 do 1950 predsednik občinskega odbora v Horjulu, za tem pa ves do upokojitve uslužbenec CK ZKS in glavnega odbora SZDL Slovenije. Ves čas po osvoboditvi je bil aktiven član mnogih odborov množičnih organizacij, med drugim več let tudi član okrajnega odbora SZDL okraja Ljubljana-okolica, po letu 1950, ko se je s svojo družino preselil v Dravljah pri Ljubljani, pa je

bil in je še zdaj eden najvidnejših predstavnikov političnega in družbenega življenja v tem delu Ljubljane. Med drugim že celih 15 let zaporedno uspešno vodi krajevni odbor združenja borcev NOV v tem kraju, kot njegov predsednik, posebno zasluže pa ima tudi pri gradnji doma družbenih organizacij tega kraja, ki je bil zgrajen s sredstvi iz številnih prireditelj in s prostovoljnimi delom. Tovarši Viktor Korenčan-Polh je nosilec »Partizanske spomenice 1941« in mnogih drugih visokih odlikovanj. Stevilni njegovi nekdanji soborci, prijatelji in znanci mu ob njegovem prazniku želijo še mnogo srečnih, zdravih in uspešnih let!

VIKTOR KORENČAN

M. S.

Oglašujte v dnevniku DELO

»Auto Evropa« dela z Ljubljano

»Auto Evropa« je organizacija ameriških avto klubov, ki združuje 250.000 članov. Ta organizacija pripravlja programe za svoje goste, ki potujejo v Evropo. Ker gre predvsem za petične goste z lastnimi avtomobili ali »rent-a-car« vozili, se večina mest poteguje, da bi bila vključena v program. Ljubljansko turistično društvo je vzpostavilo stik s to organizacijo preko Turistične zveze Slovenije in tako je zdaj tudi Ljubljana v programu potovanja. Kot velejav pravila, mora gostoljubno mesto zadovoljiti zahteve sodobnega turista, razen tega pa nuditi gostu gostoljubnost in kakršnikoli obliki se posebej. Ljubljana nudi članom organizacije brezplačno vodstvo pri ogledu mesta in brezplačno nočitev v hotelu. Če pa gosti želijo, da jim prikažejo mesto, ki ga imajo v očeh, potem potrebujejo v odstopke zvišanja vozovnic.

Glede na to, da je Ljubljanski mestni svet z dopisom z dne 10. julija ugotovil, da ima republiški zavod za cene utemeljene pripombe na predlog o zvišanju vozovnic.

Paradižnika je veliko, težave pa so pri prodaji

Pri kmetijskih organizacijah ob slovenski obali so se pokazale težave pri prodaji paradižnika, ki je letos bogato obrodil. Zaradi kasnelega leta polja so ga začeli odkupovati šele pred dnevi ali 14 dni kasneje kot ponavadi. Zadržuje se minuli leden odmrzlo paradižnik za 100 din na kilogram. V združnih skladiščih se vsak dan nabere 80 do 90 ton paradižnika, količine pa iz dneva v dan naraščajo. Sproti pa ga prodajajo komaj dobro polovico, ker je slovenski trg zasičen z makedonskim paradižnikom iz uvoza.

Obalne zadruge lahko računajo, da bodo sedanje zaloge po skladiščih v Sloveniji pošle in da bo poletje laže plasiati večje količine paradižnika kot dni. V Sloveniji namreč cenijo paradižnik s koprskoga zaradi posebne kvalitete. V zadnjih pravih, da bo treba (takoj) začeti industrijsko pridelavo paradižnika, o čemer se bodo kmetijske zadruge obale področja pogovarjale s podjetjem Delmaris v Izoli.

Občinska skupščina bo obravnavala problem strokovnega šolstva na prvi letošnji seji v jeseni. Pričakujejo, da bodo takrat lahko prepričali vse omladince, da je strokovno šolstvo potrebno, da pa je za njegov razvoj predvsem važna urejena materialna baza.

I. VIDIC

„Mestni promet in reforma“

Odgovor centralnega delavskega sveta »Ljubljana transport«

Konec junija smo imeli na Zavodu za cene SRS pogovor o zahtevi podjetja »Ljubljana transport« za zvišanje tarif v mestnem prometu. Poglavite ugotovitve pogovora smo objavili v članku »Mestni promet in reforma« (28. junija). Predsednik centralnega delavskega sveta podjetja nam je 26. julija poslal obsežen odgovor na omenjeni članek. Odgovor je sicer obsežnejši od članka, vendar ga objavljamo v celoti, a v dveh nadaljevanjih.

Članek pod gornjim naslovom je močno zmedel bralece, zlasti občane Ljubljane. Zato je treba pravilno informirati javnost o problemu cen v mestnem prometu.

Podjetje Ljubljana transport je vložilo na mestni svet, kot eden pristojni organ za odobravanje in svetovni promet, analizo dohodkov in stroškov te javnosti s predlogom za zvišanje tarif v mestnem prometu v več variantah. Na ta predlog, ki je bil vložen že v marcu letošnjega leta, je Zavod za cene mesta Ljubljane, kot strokovni organ mestnega sveta, izdelal analizo in preveril navedbe podjetja ter ugotovil, da je zahteva utemeljena. Predlog je tudi sprejel, ne da bi bil predložen na mestni svet, kar bi bilo v skladu z zakonom, ki določa, da se mestni promet podraži povprečno za 16,4 odst.

Podjetje Ljubljana transport je svoj zahtevek za zvišanje tarif vložilo tudi pri Zveznem zavodu za cene v Beogradu, ki mora po uredbi o oblikovanju cen iz leta 1965 dati soglasje za povečanje tarif v mestnem prometu. Zvezni zavod za cene je na podlagi analize izdal zahtevo za privolitve, da se smejeto tarife povečati povprečno za 18,5 odst., s tem, da točno tarifo določi ljubljanski mestni svet kot pristojni organ za določanje cen mestnega prometa.

O predlogu podjetja Ljubljana transport in o vseh analizah je razpravljal odbor za komunalne zadeve in mestni promet ljubljanskega mestnega sveta na treh svojih sejah, ter je sklenil predlagati mestnemu svetu povečanje tarif mestnega prometa. Ko so tako o predlogu podjetja razpravljali vsi pristojni organi in analizirali zahtevek, je dal izjavo v tisk direktor republiškega zavoda za cene, ki po zakonu o družbeni kontroli cen ni ma za tarife mestnega prometa nobene pristojnosti.

V uvodu navedenemu članku pa je toliko netočno ugotovljenih dejstev, da jih moramo popraviti. Zahtevek ljubljanskega javnega podjetja za zvišanje cen v mestnem prometu nima nobene zveze s tarifo mestnega prometa in lahko iz tega zahtevka le ugotovljamo, da so se stroški povečali v celotnem mestnem prometu, ker sicer ne bi vsa podjetja vlagala del zahtevkov in sklenili sporazuma. Četudi sklenjeni sporazum o povečanih tarifah medkrajevnega prometa, po navedbah v članku, »močno spominja na trustovsko dogovorjanje«, to ne pojasni, da tak sporazum zahteva zakon o družbeni kontroli cen.

Argumentacija republiškega zavoda za cene, s katero odklanja zvišanje tarif v

Opomba uredništva: Čeprav je odgovor centralnega delavskega sveta »Ljubljana transport« neprimerno obsežen, kot članek »Mestni promet in reforma«, ga objavljamo v celoti. Pridali pa bomo nekaj pripomb.

Predsedem je podjetje »Ljubljana transport« s svojimi prvimi kalkulacijami predlagalo — 40-odstotno povečanje tarif za vse priložnostne vozovnice in je nato izdelalo še dve med seboj različni kalkulaciji, zdaj pa pravzaprav sprejema stališče zavoda za analize in cene Ljubljana, ki predvideva povečanje priložnostnih vozovnic samo za 30 odst. in za 18,5-odstotno podražitev s tem, da je mestni svet tisti, ki naj oceni končno potrebo in odstopke zvišanja vozovnic.

Glede na to, da je Ljubljanski mestni svet z dopisom z dne 10. julija ugotovil, da ima republiški zavod za cene utemeljene pripombe na predlog o zvišanju vozovnic.

Paradižnika je veliko, težave pa so pri prodaji

Pri kmetijskih organizacijah ob slovenski obali so se pokazale težave pri prodaji paradižnika, ki je letos bogato obrodil. Zaradi kasnelega leta polja so ga začeli odkupovati šele pred dnevi ali 14 dni kasneje kot ponavadi. Zadržuje se minuli leden odmrzlo paradižnik za 100 din na kilogram. V združnih skladiščih se vsak dan nabere 80 do 90 ton paradižnika, količine pa iz dneva v dan naraščajo. Sproti pa ga prodajajo komaj dobro polovico, ker je slovenski trg zasičen z makedonskim paradižnikom iz uvoza.

Obalne zadruge lahko računajo, da bodo sedanje zaloge po skladiščih v Sloveniji pošle in da bo poletje laže plasiati večje količine paradižnika kot dni. V Sloveniji namreč cenijo paradižnik s koprskoga zaradi posebne kvalitete. V zadnjih pravih, da bo treba (takoj) začeti industrijsko pridelavo paradižnika, o čemer se bodo kmetijske zadruge obale področja pogovarjale s podjetjem Delmaris v Izoli.

Občinska skupščina bo obravnavala problem strokovnega šolstva na prvi letošnji seji v jeseni. Pričakujejo, da bodo takrat lahko prepričali vse omladince, da je strokovno šolstvo potrebno, da pa je za njegov razvoj predvsem važna urejena materialna baza.

I. VIDIC

Tuje registracije so pregledovali

Ljubljanski cariniki bodo kaznovali 59 lastnikov avtomobilov

LJUBLJANA, 31. jul. Pred dnevi smo dobili podrobnejše rezultate o akciji slovenskih carinikov, ki so pregledali prometne dokumente lastnikom večine avtomobilov s tujo registracijo (lastniki so naši državljani), in avtomobilov s tujimi carinskimi registracijami, medtem ko kontrola vozil z registracijo RP še poteka.

Akcija slovenskih carinikov se je začela v nedeljo, 16. julija, in sicer na avtomobilskih sejmih v Ljubljani in Domžalah. Naslednje dva dni so cariniki skupaj z organi javne varnosti preverili še druga vozila v Zasavju, na novomeškem, kočevskem ter škofjeloškem, ribniškem, vrhiškem, logaškem, kranjskem, domaškem in ljubljanskem območju. V istih dneh so podobno kontrolo naredili tudi carinarnice v Mariboru, Celju, Kopru in na Jesenicah — vsaka za svoje področje.

Ljubljanski cariniki so pregledali dokumente za 148 avtomobilov. Lastniki 89 vozil so imeli papirje v redu, medtem ko so 59 lastnikov motornih vozil mandatno kaznovali; 15 lastnikov je sicer je za majhno časovno obdobje prekršilo zakone, zato pa je kar 44 vozil carina zasedla ali pa jih zapeljala.

Lastniki teh vozil lahko plačajo carino. Svoje avtomobile lahko nemudoma oddajo, je nazaj čez mejo ali pa jih odstopijo carini. Kazen pa jim seveda ne uide.

Prav sedaj carinska služba s polno zmogljivostjo rešuje posamezne primere. Do večerja so izrekli 13 kazni (med 20.000 in 300.000 Sdin). Doslej se je sedem lastnikov odločilo, da bodo svoje avtomobile odpeljali nazaj v tujino, ostali pa so prepustili avtomobile carini, ki jih dva sta plačala carino.

Kakšen prekršek so lastniki teh avtomobilov pravzaprav storili? V dveh tretjinah

Štiri ure strahu

BEograd, 31. jul. — Set računovodstva valjevškega podjetja »Dunav« Dioka Džuric je poskrbel v petek popoldne za nenavadno dramatično situacijo v »pravi teci« podjetja. Ko je namreč ugotovil, da je inšpektor službe državnega knjigovodstva odkril njegove pomanjklivosti in druge prevare in nepravilnosti je potegnil iz aktivke dva revolverja in ju naperil na inšpektorja, direktorja podjetja in uslužbenca notranje varnosti, ki je tudi bil prisoten inšpektor je namreč dokazoval kazniva dejanja tega šefa računovodstva in to mu je Džuric hudo zameril. Zaradi tega je inšpektor grozil z ubojem, češ da bo tako preprečil njegova dejanja, ki bi drugim grenila življenje. Priznani pa je namerni uslužbenec notranje varnosti, kak da on ni nišesar kriv, saj opravlja svojo službeno dolžnost.

Džuric je poklical iz sodne pisarne še štiri uslužbenke, da bi bile priče njegovega naklepnemu dejanju. Do zločina pa vendarle ni prišlo, saj se je šef knjigovodstva odločil zanj polne štiri ure in čeprav ni hotel poslušati svojih uslužbenecov, med katerimi so ga nekateri na kolenskih prosili, nan tega ne dela. Napolned je poslušal uslužbenca notranje varnosti, ki ga je nagovoril, naj položi orožje. Ki je Džuric odločil orožje se je razkopal inšpektor pa je takoj nastopil bolniški dopust, ki je sodnica močnega šoka. Tako se je tudi odločil, da bo to svojo nevarno službo odpovedal in se zaposlil pri mirnejšem delu. Džuric je v preiskovalnem zaporu.

— Ja, fant, še trideset let ne kadim in pijem tudi ne. Sploh nisem bil še nikoli pijan. Jaz pravim, ne lagati, pošteno je treba živeti in izogibati se slabe družbe. Treba je delati.

— In kaj vas drži pokonci? — Juh, rezanci in goveje meso.

Sicer pa pri hrani stotnik ni bil nikoli izbiren. Zjutraj kava in bel kruh, popoldne suhi ali zabeljeni žganci, za malico skodelico mleka, zvečer pa nič.

— Kajpak, zvečer mora biti želodec prazen, da lahko ponosi počiva. Tako zmeren in skromen je njegov pogled na življenje, za katerega še ni prestar, saj si želi, da bi živel še kakšnih petnajst let. In ko je ondan kupil nove čevlje, je zadovoljno zabrnul v brke:

— Pa sem spet dober za pet let.

HY

Ficka sta se zaletela

LJUBLJANA, 31. jul. Včeraj okrog polne sta se pri bencinski črpalnici na Celovški cesti zaletela ficka. Prvega je vozil Franc Lozej (53) proti mestu. Pri bencinski črpalnici je hotel zaviti v levo in se je ustavil. Zaradi prekrška varnostne razdalje se je nato vanj zaletel drugi ficka, ki ga je vozil 38-letni Maksimilijan Jaklič. Skode je za približno 700.000 Sdin.

C.

CE ŽELITE NASE CASOPISE PREJE MATI TUDI MED DOPUSTOM.

izpolnite vsaj dva dni pred odhodom na dopust naročilo in jo pošlite na naslov CP DELO LJUBLJANA Šubičeva 1

Stalni naslov

Ime in priimek: _____

Ulica: _____

Kraj: _____

Pošta: _____

Pošiljajte od _____ do _____

časopise _____

Na počitniški naslov: _____

Ulica: _____ št: _____

Kraj: _____

Pošta: _____

(Podpis) _____

vsem za opozorilo. Domačini s tujimi registracijami na avtomobilih so se v zadnjem času na naših cestah silno razmnožili. B. SAJOVIC

Nesramno igranje z odlikovanji

LJUBLJANA, 31. jul. — Na ploščadi pred Figovcem je partizanski borec Bojan S. (45) med mladimi fanti in dekletki zagledal tudi 17-letnega Miša S., ki je se posebej vzbudil njegovo pozornost. Toda Bojanu S. mladencu ni padel v oči zaradi dolgih las, ki so mu padala na ramena, niti zaradi svilene srajce z visokim, trdim ovratnikom. Dolgolasce je namreč imel na prsih dvoje odlikovanj. Ko je nekdanji borec natančneje pogledal, je zagledal red hlaštov in medaljo za zasluge za narod. Zavrela mu je kri in mladega »levaa« je zgrabil za ovratnik ter ga odpeljal na stalno službo.

Tu so mu medalji odvzeli, dolgočasni »odlikovane« pa je povedal, da je obe odlikovali dobil od svojega prijatelja Jakoba B., ki jih je vzel svojevo mu očetu. B. S.

Zopet tatvina nabožnih kipov

CELJE, 31. jul. — Včeraj je milicijski vojniku Ludvik Štok iz Bevoovice sporočil, da je že 22. julija popoldne opazil, da so neznanči ukradli kipe iz kapelice na križišču poljskih cest v Bevozovici. Ukradli so Barbarin kip, visok od 80 do 90 cm; kip je rdeče barve, ima moder plašč. Razen tega so ukradli Uršulin kip prav tako visok in kip Janeza in Urbana, ki ima knjigo v roki; oba sta velika 50 do 60 cm. Po strokovni izjavi so kipi stari več kot 200 let.

Republiki zavod za zaščito spomenikov je od začetka leta pa doslej zabeležil 13 večjih tatvin, med drugimi so pokradli največ nabožnih kipov in lesenih plastik. S.

Obsojeni tihotapci

REKA, 31. jul. (Tanjug). — Italijanskega tihotapca Giuseppe d'Amrosia, lastnika krojaškega salona v Trstu, so obsodili na leto dni zapora in mu odvzeli imetje, ki si ga je pridobil s tihotapstvom. Kaznovalo ga je okrajno sodišče na Reki.

D'Amrosio je v Jugoslavijo tihotapil razno blago iz Italije in ga prodaval s pomočjo svojih sodelavcev. Vrednost tega blaga cenijo na okoli 40.000 Ndin. Tri njegove sodelavce iz Mosčene in z Reke (Ivan Lošček, Ivka Diklić in Ida Šepić) so obsodili na denarne kazni, medtem ko so Dušana Matiča iz okolice Svetovarovca obsodili na 3 leti in 6 mesece zapora zaradi prevare.

Umrla je Milka Erijevce

LJUBLJANA, 31. jul. — V ljubljanski bolnišnici je podlegla ranam Milka Erijevce (23), trgovska pomočnica iz Mengeša. Erijevceva se je v ponedeljek okrog 1. ure v Srednjem ljubljanskem zalezala v vogal hiše št. 21. Pri nesreči je dobila hudo možgansko poškodbo in si zlomila zgornjo in spodnjo čeljust; odpejali so jo v bolnišnico, kjer je po enem tednu umrla. Erijevceva je peljala ficka od Spodnjih proti Zgornjim Gornjim. V Srednjih Gornjih je iz neznanega vzroka trčila ob vogal omenjene hiše, ki je pol metra od ceste. B. S.

CE ŽELITE NASE CASOPISE PREJE MATI TUDI MED DOPUSTOM.

izpolnite vsaj dva dni pred odhodom na dopust naročilo in jo pošlite na naslov CP DELO LJUBLJANA Šubičeva 1

Stalni naslov

Ime in priimek: _____

